

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู
 และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่สอนด้วยวิธี SQ4R

A COMPARATIVE STUDY OF THAI READING COMPREHENSION OF
 PRATHOM SIX STUDENTS BY USING SQ4R TEACHING METHOD
 AND TEACHING METHOD OF THE TEACHER'S MANUAL, AND
 STUDENTS' OPINIONS FOR THE SQ4R TEACHING METHOD

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวมาลีรัตน์ กอบวิทยากุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
 ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

พ.ศ.2548

มาลีรัตน์ กอบวิทยากุล. (2544) การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่สอนด้วยวิธี SQ4R . วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม รศ.มุกดา พิภพลาภอนันต์, ดร. เสรี ปรีดาศักดิ์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่สอนด้วยวิธี SQ4R

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค เขตบางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 44 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง 22 คน ได้รับการสอนโดยวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุม 22 คน ได้รับการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 20 คาบ โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนด้วยวิธี SQ4R แผนการสอนตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบสอบถามความคิดเห็นการเรียนด้วยวิธี SQ4R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ $t - test$ for Independent Samples

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนด้วยวิธี SQ4R มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก

A COMPARATIVE STUDY OF THAI READING COMPREHENSION OF
PRATHOM SIX STUDENTS BY USING SQ4R TEACHING METHOD
AND TEACHING METHOD OF THE TEACHER'S MANUAL, AND
STUDENTS' OPINIONS FOR THE SQ4R TEACHING METHOD

AN ABSTRACT
BY
MALEERAT KOBVITHAYAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education Program in Curriculum and Instruction
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University
2005

MALEERAT KOBVITHAYAKUL (2005). A COMPARATIVE STUDY OF THAI
 READING COMPREHENSION OF PRATHOM SIX STUDENTS BY USING
 SQ4R TEACHING METHOD AND TEACHING METHOD OF THE TEACHER'S
 MANUAL, AND STUDENTS' OPINIONS FOR THE SQ4R TEACHING
 METHOD GRADUATE SCHOOL BANGKOK : BANSOMDEJCHAOPRAYA
 RAJABHAT UNIVERSITY. ADVISORS COMMITTEE : ASSOCIATE PROFESSOR
 MOOKD PIPOPLAPANAN ; DR.SEREE PREEDASAK

The purposes of this study were to compare Prathom 6 Students's Thai language reading comprehension between the SQ4R teaching method and the method in the teacher's manual, and to study opinions of the students who study through the SQ4R teaching method.

Through simple random sampling, forty four students were randomly selected from Prathom 6 students in the first semester of 2004 academic year at Sakol Suksa Bangkae School in Bangkok. The experimental group was taught by the SQ4R teaching method; whereas the control group was taught by the method in the teacher's manual. Each group was taught with the same content for twenty periods. The instruments used in the study were lesson plans for SQ4R teaching method, lesson plans for the method of the teacher's manual , reading comprehension test and the questionnaires of student opinions taught by the SQ4R teaching method . The data was statistically analysed by t-test for Independent Samples.

The finding of the study revealed that:

1. There was significant difference in Thai language reading comprehension between the experimental and control groups at the .01 level.
2. The opinion of the students in the experimental group taught by the SQ4R teaching method was at the good level.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข-ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง- จ
สารบัญ.....	ฉ-ซ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน.....	8
ความหมายของการอ่าน.....	8
ความสำคัญของการอ่าน.....	9
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	10
กระบวนการอ่าน.....	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน.....	14
ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน.....	19
องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน.....	20
รูปแบบวิธีการอ่าน.....	21
ทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน.....	23
การประเมินความเข้าใจในการอ่าน.....	25

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง).....	26
--	----

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 2 (ต่อ)

เอกสารที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ3R และ SQ4R.....	28
ความหมายของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R.....	28
ลักษณะของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R.....	29
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธี SQ3R และ SQ4R.....	29
ประโยชน์และข้อจำกัดของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R.....	31

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ.....	31
งานวิจัยต่างประเทศ.....	32

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	36
การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	49
สมมุติฐานของการวิจัย.....	49
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผลการวิจัย.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	52

บรรณานุกรม.....	54
-----------------	----

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	58
ภาคผนวก ข แผนการเรียนการสอนวิธี SQ4R.....	62
แผนการสอนตามคู่มือครู.....	122
แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย.....	152
แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนโดยวิธี SQ4R.....	160
ภาคผนวก ค การแสดงค่าสถิติพื้นฐาน.....	162
ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ	
ความเข้าใจในการอ่าน.....	162
ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียน	
วิธีSQ4R.....	164
แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านกลุ่มทดลองที่ได้รับการ	
สอนวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู.....	174
แสดงคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธี SQ4R.....	177
ภาคผนวก ง ประวัติย่อผู้วิจัย.....	179

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงขั้นตอนเปรียบเทียบการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R.....	28
2. แบบแผนการทดลอง.....	40
3. ค่าสถิติพื้นฐานแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย.....	45
4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย.....	45
5. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่สอนวิธี SQ4R.....	46
6. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ4R.....	160
7. ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน.....	162
8. แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการสอนด้วยวิธี SQ4R	164
8.1 ด้านความสามารถในการอ่าน.....	164
8.2 ด้านบรรยากาศการเรียน.....	166
8.3 ด้านครูผู้สอน.....	168
8.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	170
9. ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการสอนวิธีSQ4Rโดยรวม.....	172
10. แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้ รับการสอนโดยวิธี SQ4R และการสอนตามคู่มือครู.....	174
11. การหาค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	175
12. การแสดงค่า SD ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน.....	175
13. การแสดงค่า SD ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนเรียนและหลังเรียน.....	176
14. แสดงผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการสอนโดยวิธี SQ4R.....	177

สารบัญแผนภูมิภาพ

แผนภูมิภาพที่	หน้า
1. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2. ขั้นตอนกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของ William S. Gray.....	13

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลางในการสื่อสารประกอบกิจการต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อจะได้เข้าใจและสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งพอๆ กันทั้ง 4 ด้าน

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นเครื่องมือที่ช่วยผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาต่างๆ ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงกำหนดให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในทักษะทางภาษา เน้นการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่มีจุดมุ่งหมายกำหนดไว้ว่า “มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่านและการค้นคว้า สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างสมเหตุสมผล” (กรมวิชาการ 2544:4) ดังนั้นการอ่านจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เข้าใจเนื้อหาเรื่องราว บทความและข้อมูลต่างๆ ในการค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ จะช่วยให้มนุษย์มีความคิดกว้างไกล มีเหตุผล อยู่ใต้งานอย่างมีความสุข อีกทั้งยังสามารถพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ให้รู้และเข้าใจถึงความถูกต้อง นอกจากนี้รอยส์ (Royce 1993:12) ได้กล่าวถึงว่า การอ่านทำให้เข้าใจความสำคัญของเรื่อง และสามารถจับใจความสำคัญได้ ผู้เรียนจำเป็นจะต้องรู้ถึงความแตกต่างของเรื่องที่อ่าน ในแต่ละเรื่องมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันอย่างไร ดังนั้นการสอนอ่านจึงจำเป็นต้องนำมาสอนในระดับประถมต้นจนถึงระดับมหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการสอนอ่านอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วัยเรียน แต่ปรากฏว่าผลจากการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 พบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลางถึงน้อยด้านความรู้หลักเกณฑ์การอ่านคิดเป็นร้อยละ 37.82 ส่วนการจับใจความสำคัญโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลางถึงน้อยคิดเป็นร้อยละ 25.06 และการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลางถึงน้อยคิดเป็นร้อยละ 25.06 (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2546:129) ส่วนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 3

ได้ทำการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนในกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2546 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างความรู้มากกว่ากระบวนการ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.27 และ 56.04 ตามลำดับ และมีความสามารถในการส่งสารมากกว่ารับสาร มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63 และ 51.41 ตามลำดับ ส่วนที่โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค จากการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) พบว่านักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างความรู้มากกว่ากระบวนการ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.06 และ 60.28 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างความสามารถในการรับสารและส่งสาร พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการส่งสารมากกว่าการรับสาร โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.61 และ 55.39 ตามลำดับ (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพท. กทม. เขต 3 2547:15) ซึ่งกล่าวได้ว่าความสามารถในการอ่านและความเข้าใจของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและค่อนข้างต่ำในเรื่องการส่งสารและรับสาร

จากผลการประเมินทำให้ทราบถึงสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนได้พอสังเขปดังนี้ 1. นักเรียนส่วนมากขาดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งอาจจะมีผลมาจากการอ่านหนังสือไม่ค่อยได้อ่านไม่แตกฉาน ไม่สามารถแยกแยะความคิดวิเคราะห์ จำและจับใจความสำคัญได้ รวมถึงการใช้เวลากับการอ่าน 2. เนื้อหาในบางเรื่องมีปริมาณมากเกินไป จุดน่าสนใจมีน้อย ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากจะอ่าน 3. วิธีการสอนของครูผู้สอนบางครั้งอาจจะน่าเบื่อหรือเป็นแบบเดิมๆ ทำให้ผู้เรียนไม่อยากจะเรียน 4. การจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนให้น่าเรียน 5. ขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สร้างความสนใจของนักเรียน 6. ความรู้และความสามารถของครูในการถ่ายทอดให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในแต่ละเรื่อง ซึ่งสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 9) และวรรณิ์ โสมประยูร (2544 : 131) มีความคิดเห็นคล้ายกันได้กล่าวว่า การอ่านของนักเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีอิทธิพลและองค์ประกอบเกี่ยวข้องกับนักเรียนในด้านครู ด้านนักเรียน และโรงเรียน โดยเฉพาะวรรณิ์ โสมประยูร กล่าวเพิ่มเติมว่าวิธีการสอนที่ครูเลือกใช้ควรเลือกให้เหมาะสม จากปัญหาดังกล่าวนี้จึงจำเป็นต้องรีบพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ วิธีการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดบรรยากาศและสื่อในการเรียนการสอนจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากในการเรียนรู้ จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการสอนของครูภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2542 พบว่า ครูส่วนมากเตรียมตัวครบทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผล แต่สิ่งที่ครูใช้น้อยคือการใช้คำถามให้คิด ให้กล้าแสดงความคิดและให้ตระหนักในคุณค่าของภาษา ในขณะที่รูปแบบการสอนที่ครูคุ้นเคยใช้คือ การสอนตามคู่มือครู การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ การสอนผสมผสานและการสอนบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ซึ่งในขั้นการสอนนั้นจะเน้นการฝึกทักษะการทำแบบฝึกหัด

ดังนั้นเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องหากลวิธีหรือเทคนิคที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะความเข้าใจในการอ่าน เทคนิควิธีสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยครูผู้สอนต้องนำเทคนิควิธีสอนต่างๆมาสู่การเรียนรู้ตามความเหมาะสมและความพร้อมของวัย ปัจจุบันเทคนิควิธีสอนภาษาไทยได้มีการพัฒนาปรับปรุงให้นำเรียน มีการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและใช้สื่อมาช่วยในการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ดังการศึกษารายงานวิจัยเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน พบว่าวิธีสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว เป็นวิธีสอนแบบ SQ4R ของพอก (Eanes, 1997 : 582; อ้างอิงใน Pauk, 1984) เป็นเทคนิควิธีสอนที่จะช่วยแก้ปัญหาและช่วยในการฝึกความเข้าใจในการอ่านให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว (สมศักดิ์สินธุรเวชญ์ 2545 :35 ; สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ 2545) โดยมีขั้นตอนการอ่านประกอบด้วย การสำรวจ Survey (S) เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่อง การตั้งคำถาม Question (Q) การอ่านเพื่อหาคำตอบจากคำถาม Read (R) การจดบันทึกข้อความต่างๆที่สำคัญ Record (R) การทบทวนคำถามคำตอบเพื่อจำได้ดียิ่งขึ้น Review (R) และการแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่าน Reflect (R) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการศึกษาวิจัยของ อรรถวุฒิ ตรากิจธรรณ (2542: บทคัดย่อ) พบว่า การใช้วิธีการสอน SQ4R ประกอบ TLS (Top Level Structure) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ความสามารถในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยความน่าสนใจในขั้นตอนกระบวนการทดลองจนผลสัมฤทธิ์ในงานวิจัยความเข้าใจในการอ่านด้วยวิธีสอน SQ4R ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะนำเทคนิควิธีสอน SQ4R มาทดลองใช้สอนการอ่านในวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค ซึ่งนักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจและให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ สมควรที่จะนำเทคนิควิธีสอน SQ4R มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธี SQ4 R กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยใช้วิธี SQ4R

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 44 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนโรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 44 คน โดยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้นักเรียนที่อยู่ในห้อง 6/1 จำนวน 22 คน เป็นกลุ่มทดลองโดยใช้การสอนวิธี SQ4 R และนักเรียนที่อยู่ในห้อง 6/2 จำนวน 22 คน เป็นกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครู

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการสอน 2 วิธี คือ

2.1.1 วิธีสอนโดยใช้วิธี SQ4 R

2.1.2 วิธีสอนตามคู่มือครู

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยใช้วิธี SQ4 R

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวทางการคัดเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย การนำนิทานและเรื่องสั้นที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียน นำมา ศึกษาแผนการสอนและให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 20 คาบ

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามกระบวนการสอนโดยใช้วิธี SQ4 R จะมีผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่สอนตามคู่มือครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีสอน SQ4R หมายถึง วิธีสอนการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านได้รับสาระ ความรู้ ความหมาย ของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ประกอบด้วย การสำรวจ Survey (S) เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อ สืบหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง การตั้งคำถาม Question (Q) เป็นการฝึกทักษะให้ผู้อ่านตั้งคำถาม การอ่าน Read (R) อ่านข้อความนั้นอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบ การจดบันทึก Record (R) เป็น การจดบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน การทบทวน Review (R) เป็นการจับประเด็นต่างๆที่ได้จด บันทึกไว้ การวิเคราะห์ Reflect (R) เป็นการวิเคราะห์ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเรื่องที่อ่าน

2. วิธีสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนตามแผนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการ เรียน สื่อการเรียนการสอน การวัดประเมินผลตามที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือนั้น ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการกระทำเพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน โดย ครูใช้วิธีพูดเร้าความสนใจ สนทนาซักถามจากรูปภาพ สถานการณ์ต่างๆ

ขั้นที่ 2 ทบทวนความรู้เดิม เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่อาจเกี่ยวข้องกับ กับบทเรียนใหม่ โดยการใช้คำถาม เพื่อเป็นการทบทวนด้านโครงสร้างของคำ วลี และไวยากรณ์

ขั้นที่ 3 เสนอบทเรียนใหม่ เป็นขั้นตอนที่ครูนำเรื่องใหม่ที่จะสอนมาอ่าน อธิบาย นำเสนอ ให้นักเรียนฟังหรือดู

ขั้นที่ 4 ให้แนวการเรียนรู้ เป็นการบอกแนวให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย ตนเอง เช่น การอ่านออกเสียงด้วยตนเอง ครูสามารถแนะนำ แก้ไขข้อผิดพลาดให้นักเรียน ตลอดจนการตอบคำถามของครู

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ด้วย ตนเอง

ขั้นที่ 6 การประเมินผล เป็นการประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่าสามารถปฏิบัติตามจุดประสงค์ ได้หรือไม่ โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 7 ทำกิจกรรมเสริม เป็นการสรุปบทเรียนที่ผ่านมา โดยทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม หรือ การทำกิจกรรมเสริมในบทเรียนนั้นๆ

3. ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ วลี ประโยค ความสามารถในการอ่าน สามารถแปลความ ขยายความ สรุปความ จับใจความและวิเคราะห์ความ ได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ

4. การแปลความ หมายถึง การถ่ายทอดหรือเรียบเรียงข้อมูลใหม่ให้คงสาระเดิมโดยใช้สำนวนภาษาหรือวิธีการของตนให้เหมาะแก่ผู้ฟังหรือผู้อ่าน (กรมวิชาการ 2546 :182)

5. การขยายความ หมายถึง การอธิบายรายละเอียดและให้ตัวอย่างเพิ่มเติมของข้อมูลหลักหรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบเนื้อความให้กว้างขวางออกไปจนเป็นที่เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ 2546 :185)

6. การสรุปความ หมายถึง การนำสาระสำคัญต่างๆที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาสรุปเป็นข้อความใหม่หรือข้อยุติเพื่อตอบปัญหาที่สงสัยหรือต้องการได้อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ 2546 :183)

7. การจับใจความสำคัญ หมายถึง การเก็บสาระสำคัญหรือแก่นสำคัญของแต่ละย่อหน้า ที่ครอบคลุมเนื้อความ ประโยคอื่นๆ ของเนื้อหาในย่อหน้านั้นๆ จะมีใจความหลักและใจความรองประกอบ (พนิตนันท์ 2542 : 77)

8. การวิเคราะห์ความ หมายถึง การรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากเรื่อง การแสดงความรู้สึกและข้อคิดเห็นของผู้แต่ง อย่างสมเหตุสมผล (พนิตนันท์ 2542 : 103)

9. ความคิดเห็น หมายถึง พฤติกรรม ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงออกถึงความเข้าใจเมื่อผ่านการเรียนการสอน

10. แบบสอบถามความคิดเห็น หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงความคิดเห็นเข้าใจ โดยบอกเป็นตัวเลขหรือมาตราประเมินค่า

11. ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความรู้และความสามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถวัดและประเมินผลจากคะแนนแบบทดสอบโดยบอกเป็นตัวเลข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการทดลองการสอนโดยใช้วิธีSQ4Rจะเป็นแนวทางช่วยครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาและในระดับที่สูงขึ้น เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงทักษะ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการสอนในด้านความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

แผนภูมิภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน
2. ความสำคัญของการอ่าน
3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน
4. กระบวนการอ่าน
5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน
6. ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
7. องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน
8. รูปแบบและวิธีการอ่าน
9. ทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน
10. การประเมินความเข้าใจในการอ่าน
11. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิธี SQ3R และ SQ4R

1. ความหมายของการเรียนรู้วิธี SQ3R และ SQ4R
2. ลักษณะของวิธีการเรียนรู้วิธี SQ3R และ SQ4R
3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธี SQ3R และ SQ4R
4. ประโยชน์และข้อจำกัดของการเรียนรู้วิธี SQ3R และ SQ4R

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายๆ ท่านได้ให้ความหมายของการอ่าน แตกต่างกันดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525 : 900) ให้ความหมายว่า “อ่านเป็นคำกริยาหมายความว่า ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจตามตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาเพื่อให้เข้าใจ ถัด นับ (ไทยเดิม)”

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2540 : 29) อธิบายเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า เป็นรูปแบบของการสื่อความหมาย แลกเปลี่ยนความคิดและข่าวสาร ความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน คือ ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนบนกระดาษด้วยภาษาที่เป็นไปตามลักษณะของการเขียนแต่ละคน และผู้อ่านพยายามอ่านเอาความหมายของผู้เขียนที่ได้เขียนไว้

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุณย์ (2542 : 45) กล่าวว่า การอ่าน คือการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น หัวใจของการอ่านอยู่ที่ การเข้าใจความหมายของคำ

ประนอม สุชนาคะ (2545 : 11) สรุปว่า การอ่าน คือ กระบวนการที่ผู้อ่านแปลความหมายจากตัวอักษร โดยอ่านกระบวนการทางความคิดในสมอง แล้วเกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านโดยอาศัยประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจกับสิ่งที่อ่านและองค์ประกอบหลายอย่าง อันทำให้การแปลความหมายนั้นถูกต้อง

ชฎานินทร์ (2545 : 9) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านคือ ความสามารถในการออกเสียงตามตัวหนังสืออย่างถูกต้อง ตลอดจนเป็นการรับรู้เรื่องราวเพื่อจะได้เกิดความจำ ความเข้าใจ และความคิด การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษร โดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อความรู้ เพื่อความคิด และเพื่อความบันเทิง

ไวส์แมน (Wiseman, 1992) ได้อธิบายความหมายของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ซึ่งเกิดจากองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ เช่น ภาษา สติปัญญา วัฒนธรรม และความรู้สึกลึก

ไรลีย์ (Riley, 1975 : 198-200) กล่าวว่า การอ่านคือเครื่องมือพื้นฐานในการเรียนระดับสูง การที่ผู้เรียนจะเรียนวิชาต่างๆ ให้ทันและให้ได้ดีนั้น ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการอ่านเป็นอย่างดี สามารถปรับระบบการอ่านให้ทัน มีความสามารถในการคิด ลำดับเหตุการณ์และให้เหตุผลต่างๆ ได้

สรุป การอ่านคือ กระบวนการที่ผู้อ่านแปลความหมายจากตัวอักษร โดยผ่านกระบวนการในการนำเข้าสู่ข้อมูลสู่การกลั่นกรอง ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยความรู้พื้นฐานและประสบการณ์

ที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลมาเชื่อมโยง อันจะนำไปสู่การตีความ การแปลความหมายที่ตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตได้

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญยิ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน เพราะถ้าอ่านหนังสือไม่ออก การดำเนินชีวิตก็จะไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงานเท่าที่ควร เพราะการอ่านทำให้เราได้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันจากหนังสือพิมพ์ จากวารสาร จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ออกมาให้เราได้อ่านกัน ด้วยเหตุนี้ การอ่านจึงเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ยุคโลกาภิวัตน์ ยุคข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน ดังคำขวัญเนื่องในงานสัปดาห์หนังสือประจำปี พ.ศ. 2520 ได้เน้นให้มองเห็นความสำคัญของการอ่านไว้ว่า “รากฐานของตึกคืออิฐ รากฐานของชีวิตคือหนังสือ” (อ้างอิงมาจาก สนิท ตั้งทวี. 2538 : 278) จากคำขวัญที่อ้างถึงนี้ ชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของการอ่านหนังสือ การรู้จักอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระราชทานเนื่องในพิธีเปิดหนังสือระหว่างชาติ และงานแสดงสิ่งพิมพ์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 3 ว่า “หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้าน ทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่าน และพากเพียรพยายามบันทึกรักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปที่ใด ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีความและมีประโยชน์ที่จะประมาณมิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์...หนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทั้งกาย ทั้งอาชีพ ทั้งการค้นคว้า และในที่สุดความพอใจ...” (อ้างอิงมาจาก สนิท ตั้งทวี. 2538 : 278-279) นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้กล่าวถึงหนังสือว่า “หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ต่าง ๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือบันทึกความรู้ และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติตกทอดมาถึงปัจจุบันเป็นอันมาก เช่น กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นต้น ความรู้ของคนสมัยโบราณนั้นเกิดจากการสังเกตความเป็นไปของโลก และได้จดข้อความต่าง ๆ ในแง่ความคิดเห็นไว้ คนในสมัยต่อมาได้อ่านข้อความเหล่านั้น และติดตามค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้ความรู้ของกว้างขวางยิ่งขึ้น” (ชญาสินทร์. 2545 : ปกหลัง)

คลิฟฟอร์ด (Clifford, 1966) ได้กล่าวถึงประโยชน์การอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการพบปะสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ ที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตนเอง
4. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ๆ

6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่างๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรมและช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตนเอง

สรุป การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากเพราะเป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ต่าง ๆ การอ่านหนังสือต่าง ๆ ทำบุคคลเกิดความรู้ ความคิด มีความเข้าใจ สามารถนำความรู้มาแก้ไขปัญหา และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตและในหน้าที่การงานต่อไปในอนาคต

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง การอ่านหนังสือของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันไป มีผู้ศึกษาและแยกรายละเอียด พอสรุปได้ดังนี้

วิลเลียม สุนทรโรจน์ (2540 : 34) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านและได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความอย่างคร่าว ๆ (Skimming & Scanning Reading)
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ (Idea Reading)
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียด และจับใจความสำคัญโดยทั่ว ๆ ไป (Exploratory Reading)
4. อ่านเพื่อความเข้าใจถ่องแท้ (Study Reading)
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน (Critical Reading)
6. อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความ หรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน (Analytical Reading)

จินตนา ไบกาซูบี (2536 : 20-24) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ และทรรสนะที่กว้างขวาง โลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งข่าวสาร การที่จะรับฟังอาจารย์สอนแต่ในชั้นเรียนหรือเฉพาะหนังสือเรียนนั้น ขอบเขตโอกาสที่จะเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่มากมาย การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสารต่าง ๆ จะก่อให้เกิดทรรสนะที่กว้างขวาง และลุ่มลึกต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก

2. การอ่านเพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง ในการปฏิบัติงานนั้นวิชาความรู้ที่เรียนมาจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์บางส่วนเท่านั้น ความรู้ นอกเหนือจากนี้จำเป็นต้องศึกษา และค้นคว้าอ่านเพิ่มเติมจากสิ่งพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสารต่าง ๆ จะก่อให้เกิดทรรสนะที่กว้างขวาง และลุ่มลึกต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก

3. การอ่านเพื่อพัฒนาสมองและสติปัญญา การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาประเทืองสติปัญญา ช่วยทำให้สมองต้องคิด สมองจึงมีการพัฒนาในด้านสติปัญญาอยู่ตลอดเวลา การอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ทำให้คนฉลาด ไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือเหยื่อของคนได้ง่าย

4. การอ่านเพื่อความบันเทิงหรือการพักผ่อน หนังสือประเภทบันเทิง นิยาย สารคดี มีเนื้อหา และจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้พักผ่อน เกิดความเพลิดเพลินและรู้สึกบันเทิงเริงรมย์ในจิตใจ

สรุป จากการศึกษาค้นคว้าจุดมุ่งหมายของการอ่าน การอ่านมีจุดมุ่งหมายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อความรู้ ความเข้าใจ ความอยากรู้อยากเห็น หรือแม้แต่ความสนุกสนาน ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ก็ถือได้ว่าการอ่านเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในทุกแง่ทุกมุม อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ถ้าผู้อ่านรู้จักที่จะนำข้อคิดที่ดี ประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านไปแบ่งปันให้กับคนใกล้ชิด ก็ถือได้ว่าผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่าน

กระบวนการอ่าน

การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสารของมนุษย์ อันประกอบด้วยการส่งสารและการรับสาร

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2525:8) กล่าวว่า หลักการอ่านเกี่ยวข้องกับกระบวนการมีอยู่ 2 กระบวนการ คือ การติดตามว่าผู้เขียนพูดว่าอย่างไร และติดตามว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร ในกระบวนการอ่านเวลาที่ใช้ในการคิดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน เช่น ความสามารถในการอ่านของแต่ละคน โครงการทางประวัติศาสตร์โครงสร้างทางตรรกวิทยา ความคุ้นเคยในเนื้อหา และขอบข่ายของการอ้างอิง ตลอดจนจุดมุ่งหมายของตัวผู้อ่านด้วย พร้อมกันนั้นยังได้ชี้ให้เห็นว่าวิธีสอนและเทคนิคการสอนอ่านนั้น ผู้สอนแต่ละคนอาจใช้วิธีสอนต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สอนก็มักจะยึดถือหลักของการสอนตามกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนสามารถค้นพบแนวทางแห่งประสบการณ์ของตนเอง ในการที่จะหาเหตุผลของข้อความที่อ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่รวมกันระหว่างการอ่านและการคิด

ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2526 : 529 – 532) กล่าวว่า การอ่านมีกระบวนการดังนี้

ขั้นแรก การรู้จักคำกระบวนการอ่านเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรับรู้ความหมายของถ้อยคำภาษาที่เรียนถ่ายทอดด้วยตัวอักษรได้เข้าใจตรงกัน ตามปกติเราไม่ได้อ่านคำ ๆ เดียว แต่อ่านเป็นวลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราว ดังนั้น เมื่ออ่านข้อความที่ยาวขึ้น หากรู้คำมากเท่าใดก็ยิ่งเข้าใจเรื่องราวมากขึ้นเท่านั้น ถึงแม้จะมีคำบางที่ไม่รู้จักมาก่อน คำที่รู้จักก็อาจจะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำใหม่ได้

ขั้นที่สอง การเข้าใจความหมายของสาร สารคือความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อในการอ่านแต่ละคนจะเข้าใจความหมายไม่ตรงกันทีเดียว คำเดียวกันอาจมีความหมายเพียงนัยเดียวหรือ

หลายนัยสำหรับแต่ละคน การเข้าใจสารของแต่ละคนขึ้นอยู่กับการศึกษา ซึ่งแตกต่างหรือคล้ายคลึงกัน แล้วแต่ความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับคำประเภทหรือข้อความนั้น ๆ บริบทก็มีส่วนช่วยให้เข้าใจสารได้ตรงหรือใกล้เคียงกับเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนการตีความจนสามารถจับความรู้สึก อารมณ์ และความคิด ตลอดจนเจตนาของผู้เขียนได้

ขั้นที่สาม การมีปฏิกิริยาต่อสารตามปกติเมื่อเราอ่านสิ่งใดเราย่อม “ คิด ” คล้อยตามหรือคัดค้านแยกแยะข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดต่าง ๆ ว่าส่วนใดเหมาะสมหรือตรงกับความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่เราอ่าน ดังนั้น ปฏิกิริยาต่อสารจึงมีทั้งอารมณ์และความคิด ผู้อ่านจะเป็นผู้ใช้วิจารณญาณตัดสินสารนั้นได้ โดยใช้ประสบการณ์ชีวิตร่วมกับความรู้ความเข้าใจได้ เมื่อไม่เข้าใจก็ตัดสินไม่ได้ว่าตอนใดสำคัญ ตอนใดเป็นความจริง ตอนใดเป็นความคิด จึงไม่สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาใด ๆ ได้

ขั้นที่สี่ การรวบรวมความคิด เมื่อผู้อ่านผ่านกระบวนการคิดจากขั้นแรกถึงขั้นที่สามแล้วจนถึงขั้นที่สี่ เป็นขั้นตัดสินใจว่าอ่านแล้วเข้าใจเพียงใด เพราะความเข้าใจจะวัดได้โดยผู้อ่านสามารถสรุปรวบรวมความรู้ ความคิดจากสิ่งที่อ่านมาประสมประสานกับความรู้เดิม ผู้อ่านจะเปรียบเทียบสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่แล้วเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ได้ความรู้ความคิดที่ประสานกันขึ้นนี้ จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น ทำให้ความรู้ความคิดเดิมได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรืออาจเพิ่มพูนขึ้น ผู้อ่านจะเริ่มสนใจอะไรใหม่ ๆ มีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้น แต่ถ้ารวบรวมความคิดแล้วผู้อ่านยังไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านก็แสดงว่าผู้อ่านยังขาดพื้นฐานข้อสองและสามอยู่ จำเป็นต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านให้มีมากขึ้น

ตามทฤษฎีของวิลเลียม เอส เกรย์ (William S.Gray) ได้กล่าวถึงเรื่องการอ่านว่าเป็นกระบวนการทางด้านการคิด การประเมินค่า การตัดสินใจ การจินตนาการ การใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (กองเทพ เคลือบพณิชกุล, 2542 : 84)

1. รู้จักคำ การรู้จักคำและการสะกดคำได้ไม่เหมือนกัน บางคนสามารถสะกดคำได้โดยไม่รู้ความหมายก็มี เพราะจำเอา (ส่วนมากถูกบังคับ) การรู้จักคำนี้ หมายถึง การตระหนักหรือระลึก รู้ประสบการณ์จากการถูกกระตุ้นด้วยสัญลักษณ์ นั่นคือ ผู้อ่านต้องรู้สึกและรู้จักคำที่ปรากฏนั้นดีพอที่จะเข้าใจความหมายได้เมื่ออ่าน การรู้จักคำนั้น หมายถึง การถอดความได้ มีลำดับดังนี้

1.1 จำคำศัพท์ได้โดยการท่องจำเป็นส่วนใหญ่

1.2 ถ่ายทอดเสียงได้โดยโยงหน่วยเสียง (Phoneme) กับหน่วยคำ (Morpheme)

1.3 ถ่ายทอดความหมายของคำต่าง ๆ ในบริบทนี้ได้

2. เข้าใจความหมายของคำ ได้แก่ วลี ประโยค คือ เมื่อเห็นคำต่าง ๆ ซึ่งประกอบเป็นข้อความแล้วเข้าใจความหมายไปตามลำดับ โดยเน้นว่าผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์เดิมของตนมาช่วยตีความหมายของคำในบริบทนั้น นอกจากนั้นผู้อ่านต้องพิจารณาจุดประสงค์ของผู้เขียน อคติหรือความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้เข้าใจด้วย

3. ปฏิกริยา คือ อ่านไปคิดไปว่าผู้เขียนหมายถึงอะไรแน่ ในกรณีที่ข้อเขียนหนึ่งอาจมีนัยได้มากกว่าหนึ่งนัย ต้องอ่านโดยมีทั้งสติปัญญาและความรู้สึก ประเมินได้ว่าข้อความนั้นผู้อ่านจะยอมรับหรือปฏิเสธด้วยเหตุใด ข้อนี้ต้องอาศัยดังประสบการณ์เดิมมาช่วยประกอบพิจารณา ดังนั้น นักอ่านที่มีความรอบรู้จะเข้าใจได้ลึกซึ้งกว่า อาจจะทำคำอธิบายเรื่องราวใหม่ได้ คนเองเข้าใจดียิ่งขึ้น อาจจะเปรียบเทียบความคิดหรือเรื่องราวต่าง ๆ แยกแยะได้ว่า เรื่องนี้สำคัญกว่าเรื่องนั้น เรื่องใดเป็นความจริง หรือเป็นความคิดเห็น ตลอดจนหาข้อสรุปเป็นแนวความคิดกว้าง ๆ ได้ และสรุปเนื้อหาทั้งหมดได้

4. บุรณาการ ขั้นนี้ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจจากข้อความที่อ่านไป สร้างความคิดใหม่ขึ้นได้ อย่างที่เรียกเกิด “ประจักษ์หรือรู้จริง” ขึ้น อาจทำให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไปเลย หรือเกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมา แล้วศึกษาค้นคว้าโดยละเอียดดังขั้นตอนของกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของวิลเลียม เอส เกรย์

แผนภูมิภาพที่ 2 ขั้นตอนของกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของวิลเลียม เอส เกรย์ (William S. Gray) ที่มา : ฌอนมวงส์ ถ้ายอดมรรคผล “กระบวนการอ่าน” ในการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน . (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2529), หน้า 175.

สรุป กระบวนการอ่านเป็นทักษะที่เกิดขึ้นโดยเริ่มจากการเคลื่อนไหวทางกาย คือสายตาที่มองไปยังตัวหนังสือที่เขียน นำไปสู่การรับรู้ความหมายของคำต่าง ๆ เหล่านั้น จนก่อให้เกิดความ

เข้าใจในเนื้อหาจากการแปลความหมายของกระบวนการทางสมอง ทำให้ผู้เขียนและผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่ตรงกันสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน

การอ่านจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับวิธีการอ่านที่มีหลากหลายวิธี วิธีการอ่านไม่จำเป็นว่าจะต้องอ่านช้าหรืออ่านเร็วเสมอไป ควรขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการอ่าน ผู้อ่านควรหาวิธีการอ่านที่เหมาะสมสำหรับตัวเองเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านจึงทำให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพและประโยชน์อย่างสูงสุด

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 47) กล่าวถึง ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์ (Piaget) ว่าเด็กมีการพัฒนาการเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ระยะ Sensorimotor period (ตั้งแต่เกิดขึ้น 2 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การจำแนกขึ้นอยู่กับด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวและระยะ Intuitive Phase (ตั้งแต่ 4 – 7 ขวบ) เป็นระยะที่ความคิดเป็นไปโดยการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

ระยะ Concrete Operation Period (ตั้งแต่ 7 – 11 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น

ระยะ Formal Operation Period (ตั้งแต่ 11 – 15 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เป็นการคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง

จากทฤษฎีของเปียเจต์ (Piaget ' s Theory) เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กสามารถนำมาเป็นหลักในการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี โดยในระยะแรกของพัฒนาการเด็กจะคิดได้โดยอาศัยรูปธรรมเป็นสำคัญ ดังนั้นในระยะแรก ๆ ของการสอนอ่าน จึงจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันแรก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำเป็นต้น ต่อมาเมื่อเด็กพัฒนาขึ้นการสอนอ่านจึงเป็นในลักษณะนามธรรม การทำความเข้าใจความหมายของคำ ใช้วิธีอธิบายให้เด็กเข้าใจและให้เด็กคิดด้วยตนเอง เมื่อเด็กรู้วิธีทำความเข้าใจความหมายของคำในการอ่านแล้ว ครูจึงสอนให้เด็กอ่านอย่างอนุমানและการอ่านเพื่อประเมินค่าไปดังนั้นการสอนอ่านโดยอาศัยพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์อาจจำแนกลำดับการสอนได้เป็น 3 ขั้น คือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของคำ โดยวิธีรูปธรรมและนามธรรมการอ่านอนุমান และการอ่านอย่างประเมิน

กิลฟอร์ด (Guilford) ได้กล่าวถึงเรื่องการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้และสติปัญญา สติปัญญานั้นประกอบด้วยระบบปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ปฏิบัติการด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดที่ดี จะต้องประกอบกันเป็นหน่วยหรือระบบที่ใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวของกิลฟอร์ดสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการสอนอ่านได้ เช่น การสอนอ่านเป็นคำ การสอนอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ การสอนอ่านอย่างอนุমান เป็นต้น

จริญ รัตนศิลา (2539 : 27) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีสคีมา (Schema) กับการอ่านเป็นการอธิบายถึงวิธีการ 3 วิธี คือ 1.วิธีการจัดระเบียบความรู้ในสมองของคนเรา 2.วิธีการรับเอาความรู้ใหม่เข้าไปร่วมกับความรู้เดิม และ 3.วิธีแก้ไขความรู้เดิมให้เหมาะสม ซึ่งในส่วนของสกีมานั้นเป็นโครงสร้างของความรู้ที่เกิดขึ้นในสมองผู้อ่าน ความรู้เหล่านั้นจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความรู้เข้าด้วยกัน กลุ่มโครงสร้างความรู้ที่เกี่ยวกับการอ่านเป็นสิ่งชี้้นำให้กับผู้อ่านและได้จัดโครงสร้างเรื่องไว้สำหรับเรื่องใหม่ในขณะที่ผู้อ่านระลึกเรื่อง และเรื่องเหล่านี้จะถูกบรรจุไว้ในโครงร่าง หรือโครงสร้าง Schemata อยู่ภายใต้โครงสร้างที่จัดไว้

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) กับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

รูเมลฮาร์ท (Rumelhart.1981:22 – 23) ได้สรุปการนำเอาทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) มาใช้อธิบายการอ่านดังนี้คือ ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดได้หากผู้อ่านมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไป ในขณะที่อ่าน ความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงานโดยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้ทฤษฎีสคีมา หรือโครงสร้างความรู้เดิมทั้งด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่พร้อมแล้วมาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เพราะข้อเขียนใด ๆ ก็ตามเป็นเพียงข้อมูลทางภาษาที่ผู้เขียนเตรียมให้ผู้อ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นเอง โดยการนำโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียนในตัวโครงสร้างความรู้เดิมจะมีช่องว่างอยู่ ในขณะที่กระบวนการอ่านดำเนินไปผู้อ่านจะเริ่มได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อช่องว่างนั้นมีสภาพสมบูรณ์ความเข้าใจจึงเกิดขึ้น

โครงสร้างความรู้เดิม (Schemata) สร้างขึ้นมาจากความรู้เดิมของผู้อ่าน และเป็นเครื่องช่วยชี้นำผู้อ่านขณะที่ต้องการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังช่วยผู้อ่านคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่องด้วย ผู้อ่านจะนำความรู้เดิมนี้ไปใช้ประกอบการอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่งมีบทบาทต่อความเข้าใจมากกว่าโครงสร้างภาษา (Language Structure) และกระบวนการทางภาษา (Linguistic Knowledge) ความรู้ทั่วไปและปริมาณที่ความรู้เดิมเหล่านั้นถูกกระตุ้นให้ทำงานในขณะที่กระบวนการทางสมองกำลังดำเนินอยู่

โครงสร้างความรู้เดิม แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. โครงสร้างความรู้เดิมแบบรูปนัย (Formal Knowledge) หมายถึง การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะลีลาการเขียน และโครงร่างของเรื่องมาก่อน เช่น การเขียนเชิงบรรยาย นิทานวิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ ถ้าผู้อ่านมีลักษณะไวต่อโครงสร้างการเขียนและรู้จักใช้ความรู้เดิมเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ในการอ่าน จะช่วยได้อย่างมากด้านความเข้าใจ และความทรงจำ ลักษณะของการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ จะแตกต่างกันไปและมักจะมีลักษณะโครงสร้างการเขียนทั้งหมด โครงสร้างเกี่ยวกับการเขียนเชิงบรรยายค่อนข้างเข้าใจง่ายและเป็นที่รู้จัก จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นโครงสร้างสากล เพราะลักษณะการเขียนประเภทนี้มักไม่ค่อยมีวัฒนธรรมของแต่ละชาติเข้าไปแทรกแซง การอ่านจึงไม่มีปัญหา

2. โครงสร้างความรู้เนื้อหา (Content schemata) การที่ผู้อ่านมีความรู้เดิมในสาขาใดสาขาหนึ่ง เช่น เศรษฐกิจ การแพทย์ ธุรกิจ จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น เพราะผู้อ่านที่มีความรู้อยู่แล้วจะสามารถรับรู้ได้เร็วกว่าคนที่ไม่มีความรู้มาก่อน

ผู้อ่านควรจะมีโครงสร้างสองประเภท เพราะการมีความรู้มาก่อนจะช่วยเพิ่มความสามารถในการเดาเรื่องได้ดีขึ้น และถ้ามีความรู้เดิมเกี่ยวกับรูปลักษณะการเขียนที่คล้ายกันได้เปรียบ ดังนั้นผู้สอนจึงควรที่จะจัดเตรียมปัจจัยดังกล่าวให้กับผู้เรียนที่ยังขาดโครงสร้างความรู้เหล่านี้

แนวทางในการนำทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) มาปฏิบัติในการสอนอ่าน

1. ตรวจสอบว่านักเรียนรู้อะไรแล้วบ้าง

ครูที่มีความเชื่อในทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) เห็นพ้องกันว่าความรู้ที่นักเรียนมีเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมีผลต่อความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ด้วยเหตุนี้ครูจึงให้ความสำคัญกับความรู้ที่นักเรียนมี แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก ในการค้นหาว่านักเรียนมีความรู้แค่ไหน การทดสอบและการสังเกตอาจจะบอกได้ส่วนหนึ่ง แต่ก็เชื่อถือไม่ได้มากนัก ครูจึงจำเป็นต้องหาเครื่องมือที่จะประเมินความรู้เดิมที่นักเรียนมีก่อนที่จะอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. กระตุ้นนักเรียนให้นำความรู้เดิมออกมาใช้มีวิธีการดังนี้คือ

2.1 ให้มีการอภิปรายในชั้นเรียนและพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ ครูให้นักเรียนดูชื่อเรื่อง แล้วถามนักเรียนว่าเมื่อเห็นชื่อเรื่องแล้วนักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง ครูจะให้นักเรียนแต่ละคนพูดถึงสิ่งที่ตนนึกได้ แล้วครูจะเขียนไว้บนกระดาน ในช่วงของการระดมความคิดนี้ ถึงแม้จะมีนักเรียนบางคนพูดในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับชื่อเรื่องอยู่บ้าง แต่ครูก็จะได้ข้อมูลจำนวนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องที่ให้นักเรียนอ่าน ซึ่งครูจะได้ใช้ข้อมูลส่วนนี้เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ต่อไป ครูอาจสรุปโดยกล่าวว่า “ ดูเหมือนเราจะได้เรื่องเกี่ยวกับ.....พอสมควรทีเดียวแต่เรายังไม่ได้อ่านกันเลยก่อนจะอ่านเราลองมาช่วยกันสรุปสักประโยคซิว่าเรารู้อะไรบ้างเกี่ยวกับ ”

2.2 ใช้แผนภาพแสดงเครือข่ายความหมาย (Semantic Mapping) วิธีนี้เป็นวิธีที่ครูสามารถตรวจสอบภูมิหลังของนักเรียนที่มีต่อเรื่องที่จะอ่านได้อย่างเป็นระบบยิ่งขึ้นการระดมความคิดจากนักเรียนยังเป็นไปในรูปแบบเดียวกับวิธีที่ 1 ที่ได้กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ ครูยังคงถามนักเรียนว่าเมื่อนักเรียนเห็นชื่อนี้ / คำนี้ / เรื่องนี้ นักเรียนนึกถึงอะไร ? แล้วครูจะเขียนสิ่งที่นักเรียนบอกบนกระดาน แต่แทนที่ครูจะเขียนไปเรื่อย ๆ ที่ไหนก็ได้บนกระดาน ครูจะจัดหัวข้อเรื่องของสิ่งที่นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง นักเรียนก็อาจจะบอกว่าสัตว์ แมลง เกลสรดอกไม้ น้ำผึ้ง ฯลฯ เมื่อการระดมความคิดสิ้นสุดแล้ว ครูก็จะนำข้อมูลที่ได้จากนักเรียนมาสร้างแผนภาพแสดงความหมาย ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายกัน

แผนภาพแสดงความหมายนี้เป็นทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้เดิมที่ตนมีออกมาใช้ และเป็นทั้งเครื่องมือประเมินที่ครูใช้วัดว่านักเรียนมีความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด นอกจาก

จะใช้เป็นกิจกรรม “ ก่อนอ่าน ” แล้วนักเรียนอาจจะใช้แผนภาพแสดงความหมายนี้ “ ระหว่างอ่าน ” และใช้บททวนในกิจกรรม “ หลังอ่าน ” ได้อีกด้วย

2.3 ให้ข้อคิดทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่ความคิดรวบยอด (Advance Organizer) เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ครูอาจเขียนพูดให้นักเรียนฟังก็ได้

2.4 ใช้คำถามก่อนอ่าน (Prequestions) การที่ครูหรือนักเรียนตั้งคำถามก่อนอ่านเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้เดิมออกมาใช้ นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยตั้งจุดประสงค์ในการอ่านอีกด้วย ทั้งนี้เพราะนักเรียนจะอ่านเพื่อตอบคำถามที่ตนเองตั้งหรือครูตั้งขึ้นมา ตัวอย่างเช่น ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง “ หินและกรวด ” ครูก็จะเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนระดมความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนรู้เรื่อง “ หิน ” และ “ กรวด ” แล้ว ครูก็จะเขียนสิ่งที่นักเรียนบอกบนกระดาน ซึ่งอาจจะมีทั้งข้อเท็จจริง ข้อสังเกต และประวัติความเป็นมาของหินและกรวด แต่แทนที่ครูจะใช้แผนภาพแสดงความหมาย ครูให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนคิดว่าจะหาคำตอบได้จากเรื่องที่ตนจะอ่าน ดังคำถามที่นักเรียนอาจจะตั้งถามได้คือ

หินและกรวดต่างกันอย่างไร ?

หินและกรวดมาจากไหน ?

หินและกรวดมีอยู่ทั่วโลกหรือไม่ ?

หินและกรวดมีประโยชน์อย่างไร ?

ในกรณีเช่นนี้ครูจะใช้คำถามที่นักเรียนตั้งเป็นจุดประสงค์ในการอ่านของนักเรียน วิธีการตั้งคำถามโดยใช้ข้อมูลที่นักเรียนบอกและครูเขียนไว้บนกระดานนี้เป็นวิธีการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน และยังทำให้นักเรียนจดจำเนื้อหาที่อ่านได้แม่นยำขึ้น

2.5 ใช้ภาพภาพเป็นตัวกระตุ้นความรู้เดิมได้เป็นอย่างมาก เมื่อนักเรียนเห็นภาพนักเรียนก็จะระลึกถึงสิ่งที่ตนเคยรู้เกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

3. เพิ่มเติมความรู้เดิมให้แก่ นักเรียน

ถ้าครูคิดว่าความรู้เดิมของนักเรียนมีอิทธิพลต่อความเข้าใจสิ่งที่อ่านครูก็ต้องเพิ่มความรู้เดิมให้แก่ นักเรียน ซึ่งครูอาจทำได้ดังนี้

3.1 เพิ่มเติมบทพื้นฐานของสิ่งที่นักเรียนรู้แล้ว

3.2 ให้ข้อมูลเบื้องต้นโดยพูดเล่าเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนฟัง

3.3 ให้นักเรียนดูภาพถ่าย ภาพวาด แผนที่ แผนภูมิ กราฟ และภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน

3.4 สร้างประสบการณ์ในชีวิตจริงให้นักเรียนได้เห็น ได้สัมผัส ได้เดินทางไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่าน

3.5 สร้างประสบการณ์อ้อมโดยส่งเสริมให้อ่านอย่างกว้างขวาง โดยกรณีที่ครูไม่อาจสร้างประสบการณ์ตรงดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 3.4 ได้ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนอ่านสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์โดยอ้อมให้แก่นักเรียน

3.6 ปรับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่และสร้างประสบการณ์ใหม่ ในการปรับประสบการณ์มีอยู่วิธีหนึ่งที่ครูอาจทำคือ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. บอกทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนสังเกตเห็นเกี่ยวกับ “ หัวข้อเรื่อง ”
 - ข. ข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่เกิดขึ้นใดบ้างที่ไปด้วยกันได้
 - ค. อะไรคือสิ่งที่ผูกพันรายการเหล่านี้เข้าด้วยกัน
 - ง. เราจะเรียกแต่ละกลุ่มว่าอย่างไร
 - จ. รายการต่าง ๆ ที่มีอยู่เข้าได้กับกลุ่มเดียวเท่านั้นหรือไม่
 - ฉ. ลองพยายามหาวิธีจับกลุ่มรายงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยวิธีอื่นบ้าง
 - ช. อะไรคือสิ่งที่ผูกพันรายการเหล่านี้เข้าด้วยกัน เมื่อมีการจัดกลุ่มใหม่
 - ญ. เมื่อมีการจัดกลุ่มเหล่านี้แล้ว มโนภาพหรือสีกิมาที่เราเมื่ออยู่ขณะนี้มีอะไรบ้าง
- ในขณะที่นักเรียนตอบคำถามข้างต้นนี้ นักเรียนได้กระทำสิ่งต่อไปนี้คือ

- ก. บอก / เขียน ข้อสังเกตของตนออกมาเป็นรายงาน
- ข. จัดกลุ่ม / ประเภทรายการเหล่านั้น
- ค. บอกพื้นฐานในการจัดกลุ่ม / ประเภท
- ง. ให้ชื่อกลุ่ม / ประเภท
- จ. ตรวจสอบการจัดกลุ่ม / ประเภท
- ฉ. พิจารณาจัดกลุ่ม / ประเภท แบบอื่นที่แตกต่างจากเดิม
- ช. บอกพื้นฐานในการจัดกลุ่ม / ประเภทแบบใหม่
- ญ. สรุปโดยจัดกลุ่ม / ประเภทขั้นสุดท้าย

4. เชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมมีดังนี้

4.1 พยายามหาประสบการณ์เดิมที่นักเรียนมี เพื่อนำมาเปรียบเทียบ เช่น นักเรียนไม่มีสีกิมา “ บึง ” แต่นักเรียนรู้จัก “ แม่น้ำ ” และ “ คลอง ” ครูก็จะต้องพยายามสร้างประสบการณ์เดิม “ บึง ” ให้แก่นักเรียนบนพื้นฐานประสบการณ์เดิมคือ แม่น้ำ และลำคลอง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำเหมือนกัน แต่ขนาด กำเนิดและประโยชน์ใช้สอยอาจต่างกัน

4.2 แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่และความรู้เดิม วิธีการหนึ่งคือ ให้นักเรียนสังเกตความสัมพันธ์ ด้านชนิดหรือประเภทรายการ ความสัมพันธ์ด้านตัวอย่างและความสัมพันธ์ด้านลักษณะ (กิริรัตน์ นิละคุปต์ . 2537 : 1 – 10)

สรุป การอ่านจะเกิดประโยชน์ได้ขึ้นอยู่กับผู้อ่านใช้ขั้นตอนใดในการอ่าน และมีจุดมุ่งหมายในการอ่านมากน้อยเพียงใด จากนิยามของทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) สรุปได้ว่าเป็นทฤษฎีที่ให้ตามความสำคัญกับความรู้เดิม ซึ่งความรู้เดิมนั้นจะทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นถ้าผู้อ่านได้นำสิ่งที่อ่านมาสัมพันธ์กันกับความรู้เดิมเพื่อจะได้เติมเต็มส่วนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีขึ้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้ง่าย

ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด การอ่านสิ่งใดก็ตาม ถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ดังที่นักการศึกษาให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านดังนี้

กู๊ดแมน (Goodman. 1989 : 209) อธิบายว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้เพื่อประมวลความถึกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้

สมิธ (Smith. 1994) ได้กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถตีความสิ่งที่ได้เขียนไว้ เข้าใจความหมายของเรื่องและเข้าใจความคิดของผู้เขียน

บาร์, บลาโฮวิก และวอกแมน-ซาโด (Barr, Blachowicz and Wagmon – Sadow, 1995) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านหมายถึง ความสามารถของผู้อ่านที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน เช่น การเข้าใจความหมายของข้อมูลในเรื่อง การตีความจุดประสงค์ของผู้เขียน โดยอาศัยภูมิหลังและประสบการณ์เดิม

สมุทร เชนชวนิช และอำนาจ บุญศิริวิบูลย์ (2539 : 16) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่าน ไว้ดังนี้

1. จับใจความสำคัญ ๆ ได้ ระบุนหรือแยกประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญเกี่ยวข้องมากนักได้
2. ตีความเกี่ยวกับเรื่องราว หรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญลึกซึ้งมากน้อยขนาดไหนเพียงใด
3. สรุปความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ
4. ใช้วิจารณญาณของตนพิจารณาใคร่ครวญข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ไม่สับสน

นิลวรรณ สิทธิอาษา (2539 :18) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านคือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานเพื่อเกิดความเข้าใจ

ทัสพร เกตุดอนอม (2540 : 13) ได้สรุปความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในกระบวนการอ่าน ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ ความสามารถทางภาษาที่มีอยู่รวมทั้งประสบการณ์และความคิดของผู้อ่านรวมกัน เพื่อทำความเข้าใจและตีความข้อความหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์และความคิดที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารแก่ผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง

อภิวันท์ บัณทิสักดิ์ (2543 : 14) สรุปความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการจับใจความสำคัญ การแปลความ ตีความ ขยายความ และการสรุปความ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน เกิดเป็นความเข้าใจขึ้น

สรุป ความเข้าใจในการอ่าน ก็คือ ความสามารถของผู้อ่านที่จะต้องทำการรู้จักกับวิธีการอ่านเสียก่อน หลังจากนั้นจึงเลือกสิ่งที่จะอ่าน ทำความเข้าใจ วิเคราะห์ แปลความหมาย ขยายความ และสรุปความจากเรื่องที่อ่าน แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน การทำงานและการศึกษาหาความรู้ อันจะก่อให้เกิดผลดีทั้งในแง่ของความคิด ความอ่าน และการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในทุกแง่มุมของชีวิตอีกด้วย

องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน ดังนี้

นิลวรรณ สิทธิภาษา (2539 : 19) ได้อธิบายความเข้าใจในการอ่านว่าต้องประกอบด้วย

1. การตีความของตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ที่เขียนขึ้น
2. การจับความหมายได้
3. การซึมซาบหรือความเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนเสนอได้โดยตลอด
4. กระบวนการคิดหาเหตุผลและความหมาย

สิริรัตน์ นิละกุลปต์ (2536) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านประกอบด้วย

1. ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านโดยจับใจความสำคัญหรือแก่นสำคัญของเรื่องได้
2. ความสามารถในการเดาเหตุการณ์ หรือคาดคะเนเหตุการณ์ที่ไม่ปรากฏในเรื่อง
3. ความสามารถในการหาจุดมุ่งหมายที่สำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่านได้
4. ความสามารถในการลำดับความคิดให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้
5. ความสามารถที่จะค้นหาใจความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความคิดหลักได้

แฮริส และสมิธ (Harris and Smith. 1986 : 235) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เดิม พอสรุปได้ดังนี้

1. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ถ้าผู้อ่านมีประสบการณ์เดิมในเรื่องที่อ่านจะทำให้นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้นและรวดเร็ว ประสบการณ์เดิมยังช่วยให้นักเรียนมีความสนใจได้ด้วย

2. ความสามารถทางภาษาในการทำความเข้าใจความหมายของคำใหม่ ๆ ในบริบท เข้าใจโครงสร้างของประโยค และเข้าใจเครื่องหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในบทอ่าน

3. ความสามารถในการคิด

4. เจตคติที่ดีต่อสิ่งที่อ่าน หมายความว่าถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ก็จะทำให้มีความเข้าใจในการอ่านได้ง่ายขึ้นด้วย

5. จุดประสงค์ในการอ่าน เมื่อผู้อ่านรู้ถึงจุดประสงค์ในการอ่าน ก็จะทำให้ความเข้าใจในการอ่านได้ง่ายขึ้น

สรุป ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ สติปัญญา การคิด ประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ สภาพแวดล้อม และเจตคติต่อเรื่องที่อ่าน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะมีผลต่อความสามารถในการอ่าน ทั้งในด้านของความเข้าใจและความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่าน

รูปแบบและวิธีการอ่าน

นักการศึกษาได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบของการอ่านในลักษณะที่แตกต่างกัน

รูปแบบการอ่านที่นิยมใช้มีดังนี้

1. รูปแบบการอ่านที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร กล่าวคือ ผู้ส่งสารจะส่งสารไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารอาจเป็นผู้พูดหรือผู้เขียน ส่วนผู้รับสาร คือผู้ฟังและผู้อ่าน

2. รูปแบบการอ่านที่เน้นความหมาย เมื่อผู้อ่านรับสารแล้วจะแปลความและส่งออกต่อไป ผู้อ่านจะค้นหาความหมายของคำ ประโยค และข้อความตลอดเวลา สมองจะทำหน้าที่ตัดสินใจ ข้อความที่อ่านนั้นมีความหมายว่าอย่างไร ผู้อ่านอาจต้องใช้ความรู้เดิมเข้ามาช่วยตัดสินใจ การอ่านตามรูปแบบนี้จึงเป็นกระบวนการบน-ล่าง บน หมายถึง สมอง ล่าง หมายถึง สาร อาจกล่าวได้ว่า ภาษาพูดเปรียบเสมือนพื้นฐานสำหรับให้ความหมายในการอ่าน การรับสัญญาณหรือสัญลักษณ์ที่ต่างกันในบางครั้งไม่ได้ทำให้ความหมายของคำแตกต่างกัน เช่น ในสังคมหนึ่งยอมรับคำว่า มาม้า หมายถึง แม่ ดังนั้น คำว่า มาม้า จึงเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในสังคมหนึ่งแตกต่างไปจากอีกสังคมหนึ่งที่ใช้คำว่า แม่ ซึ่งคำทั้งสองมีความหมายเหมือนกัน

3. รูปแบบการอ่านล่าง-บน (Bottom-up) เป็นแบบการอ่านที่เน้นความสำคัญของสาร โดยมุ่งให้ผู้อ่านศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจกับพยางค์ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ ผู้อ่านต้องรู้จักความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องก่อนที่จะเริ่มอ่านแล้วจึงลงมืออ่านอย่างละเอียดจนเข้าใจ สมองจึงทำหน้าที่จับใจความสำคัญเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

รูปแบบการอ่านนี้จะใช้เมื่อสารที่นำมาเป็นสื่อการอ่านมีคำยากหลายคำหรือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป ผู้อ่านจึงต้องศึกษาคำที่ปรากฏในเรื่องให้เข้าใจก่อนแล้วจึงอ่านให้จบเรื่อง

4. รูปแบบการอ่านบน-ล่าง (Top-down) เป็นแบบการอ่านที่เน้นความสำคัญของสมองทำหน้าที่จับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ แล้วจึงศึกษาความหมายของคำยากภายหลังที่อ่านจบเรื่องแล้ว

รูปแบบการอ่านนี้จะเน้นการจับใจความสำคัญ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง ประโยค และคำ เพื่อเข้าใจความหมายในส่วนที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อย ขึ้นสุดท้ายจึงอ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่ง รูปแบบการอ่านชนิดนี้จะใช้เมื่อสารที่นำมาเป็นสื่อการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือผู้อ่านรู้จักคำในสารเกินร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะสามารถจับใจความสำคัญของสารได้ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537 : 58)

นอกจากนี้ สมุทฺร เช้นเชวนิช และอำนาจ บุญศิริวิบูลย์ (2539 : 38) กล่าวถึงวิธีการอ่านว่ามีหลายเทคนิค สามารถเลือกใช้ให้เข้ากับจุดมุ่งหมายในการอ่าน คือ

1. การอ่านแบบข้ามคำ เป็นวิธีการอ่านเร็วอย่างหนึ่ง คือจะอ่านด้วยความเร็วค่อนข้างสูงมาก การอ่านแบบนี้จะไม่อ่านทุกคำ แต่จะอ่านข้ามเป็นตอน ๆ ไป อาจจะเป็นคำ ประโยค หรือเป็นบรรทัด ๆ ไปไม่ติดต่อกัน อาจอ่านตอนนี้ก่อนแล้วข้ามไปประมาณ สี่หรือห้าประโยค จึงจะอ่านข้อความตอนใหม่ต่อไป ถ้าเห็นว่าจำเป็นและสำคัญ

การอ่านแบบข้ามคำนี้เป็นวิธีการอ่านลัดที่มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยประหยัดเวลา การอ่านลงไปได้มาก ช่วยให้อ่านสิ่งพิมพ์หรือวารสารต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น เข้าใจจับประเด็นสำคัญ ๆ ได้โดยฉับพลัน นอกจากนี้ยังช่วยให้ตัดสินใจเลือกหนังสือ บทความ หรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้เร็วขึ้นอีกว่าควรอ่านต่อไปหรือไม่

2. การอ่านแบบกวาดสายตา เป็นเทคนิคการอ่านเร็วอีกวิธีหนึ่ง โดยอ่านกวาดสายตา อ่านข้อความอย่างคร่าว ๆ และรวดเร็ว การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อจะค้นหาข้อมูลหรือคำตอบเฉพาะสำหรับคำถามบางข้อที่ต้องการเท่านั้น ความจริงเราอาจจะใช้วิธีการอ่านแบบนี้อยู่แล้วเกือบตลอดเวลาโดยที่ไม่รู้ตัวหรือคำนึงถึงเลยก็ได้ ขณะที่กวาดสายตาไปอย่างรวดเร็วนี้ จะละคำต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการหรือเกี่ยวข้องไป แต่จะมุ่งไปหาข้อมูลเฉพาะบางอย่างเท่านั้น

3. การอ่านแบบสำรวจ เป็นวิธีการอ่านแบบสำรวจเบื้องต้น ใช้อ่านบทความหรือหนังสือประเภทวิชาการที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาก และสลับซับซ้อน เพื่อเป็นการตรวจสอบดูก่อนอย่างรวดเร็วและคร่าว ๆ ตั้งแต่เริ่มแรกเลยทีเดียวกว่า บทความหรือหนังสือนั้น ๆ สมควรที่จะอ่านให้ละเอียดลึกซึ้งต่อไปอีกหรือไม่ เนื้อหายากเกินไปไหม อ่านไปแล้วจะได้ประโยชน์คุ้มเท่ากับเวลาที่ต้องเสียไปหรือไม่ จำเป็นจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ อะไรบ้างไหม จึงจะอ่านเข้าใจได้ การอ่านโดยวิธีนี้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงและแน่ชัดมาก เพราะต้องการจะทราบเกี่ยวกับเนื้อหาทั่ว ๆ ไปอย่างกว้าง ๆ ซึ่งรวมทั้งแนวคิดหลักของผู้เขียน เจตคติ สติกาการเขียน ตลอดจนวิธีการนำเสนอลำดับเรื่องราว และความคิดเห็นต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นโครงสร้างทั่ว ๆ ไปของบทความหรือหนังสือประเภทวิชาการ

4. การอ่านแบบเข้ม เป็นการอ่านซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะหาข้อมูล เป็นการอ่านอย่างพิถีพิถะ และละเอียดถี่ถ้วน เพื่อความถูกต้องและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับความคิดและเหตุผลของผู้เขียนในเกือบจะทุกแง่ทุกมุมหรือทุกขั้นตอน การอ่านแบบนี้จะอ่านตั้งแต่หน้าแรกจนหน้าสุดท้าย โดยเริ่มอ่านอย่างคร่าว ๆ แบบข้ามคำเพื่อให้เข้าใจแนวความคิดหรือประเด็นสำคัญโดยทั่ว ๆ ไปก่อน หลังจากนั้น จึงจะนำมาอ่านอย่างระมัดระวังและค่อนข้างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ขณะที่อ่านจะสนใจในรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ มากเท่า ๆ กับใจความสำคัญ จะอ่านย่อหน้าละตอนด้วยความตั้งใจ พยายามค้นหาและจับใจความให้ได้ว่า อะไรคือแนวความคิดหลักของผู้เขียน มีเหตุผลสนับสนุนพอเพียงหรือไม่ น่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด บางครั้งอาจจะต้องหยุดคิดหรือตีความเพื่อความถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันจะต้องจดบันทึกย่อความ หรือเขียนสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ไปพร้อม ๆ กันด้วย การอ่านแบบเข้มนี้มักจะให้ความสำคัญกับเรื่องความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมากกว่าความเร็ว

สรุป รูปแบบและวิธีในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับหนังสือแต่ละเล่มที่เราเลือกอ่าน เพราะหนังสือแต่ละเล่มจะมีคุณค่า และรูปแบบที่แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น ๆ เสียก่อน แล้วจึงลงมืออ่านเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านได้ทราบ การอ่านก็มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านเองว่าต้องการความละเอียด ในเนื้อหานั้น ๆ มากน้อยเพียงใด สามารถเลือกวิธีการอ่านได้ตามความต้องการ หรือตามความถนัด และความสนใจ ด้วยการเลือกวิธีที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์มากที่สุด

ทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน

เกรฟ วัตส์ และเกรฟ (Graves Watts and Graves, 1994) ได้กล่าวถึงยุทธวิธีที่ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน พอสรุปได้ดังนี้ คือ 1. การใช้ความรู้เดิม 2. การถามคำถามและตอบคำถาม 3. การหาส่วนสำคัญของเรื่อง 4. การสรุปลงความเห็น 5. การเข้าใจข้อมูลที่เป็นกราฟแผนภูมิต่าง ๆ 6. การจินตนาการและการสร้างภาพแทนข้อความ 7. การควบคุมความเข้าใจ ซึ่งเป็นยุทธวิธีช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย สอนโดยการอธิบาย การเขียนโครงร่าง การเขียนแบบร่วมมือ การฝึกหัดและการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการทบทวน

คอลลินและชีค (Collin and Cheek, 1993) ได้กล่าวถึงทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน ไว้ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษรเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องนามธรรม วลี ประโยค และอนุประโยค สามารถบอกใจความสำคัญ รายละเอียดที่ปรากฏในเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ของเรื่อง เปรียบเทียบข้อมูล บอกบุคลิกลักษณะตัวละครและการกระทำ สามารถตีความคำย่อ สัญลักษณ์ และชื่อย่อ รวมถึงจัดประเภทข้อมูล

2. ทักษะความเข้าใจระดับตีความ ในระดับนี้จะช่วยผู้อ่านทำนายผลที่จะเกิดขึ้น ความเข้าใจในการตี สามารถบอกบุคคลลักษณะ สร้างข้อสรุปกล่าวอ้างอิง เข้าใจความสัมพันธ์เหตุและผล บอกใจความสำคัญตามนัย ตีความอุปมาอุปมัย ตีความหมายของการเว้นวรรคตอน เข้าใจความหมายนามธรรม อารมณ์ความรู้สึก ทศนะและจุดประสงค์ของผู้แต่ง สามารถแปลความหมายของสัญลักษณ์ สรุปข้อมูลเหตุการณ์โดยนัย

3. ความเข้าใจระดับวิเคราะห์ในระดับนี้ ได้แก่ 1.บอกข้อมูลที่สัมพันธ์กันและไม่สัมพันธ์กัน 2.ตีความการโฆษณา 3.มองเห็น รับรู้สิ่งที่ป็นอคติ 4. บอกความเพียงพอของข้อมูล 5. เข้าใจความน่าเชื่อถือของผู้แต่ง 6. แยกสิ่งที่เป็นความจริงและความคิดเห็น 7.แยกข้อมูลที่แท้จริงและข้อมูลที่ไม่แท้จริง 8. เข้าใจการอ้างเหตุผลที่ผิดหลัก

การสอนเพื่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ ข้างต้นนั้น คอลลินและเชค (Collins and Check) ได้เสนอไว้ พอสรุปได้คือให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามตามทักษะนั้น ๆ มีการยกตัวอย่างเพิ่มเติมและอ่านจากสิ่งพิมพ์ เรื่องราวประเภทต่าง ๆ ที่ต้องฝึก

จากที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สรุป ทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่านนั้นมีหลายทักษะ แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือ การมีความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นทุนเดิมในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ได้จึงจะสามารถอ่านหนังสือ ข้อความ บทความ ได้อย่างลึกซึ้ง สามารถบอกได้ว่าผู้เขียนต้องการสื่ออะไรกับผู้อ่านบ้าง

การประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านช่วยให้รู้และเข้าใจในเรื่องต่างๆที่ได้อ่าน การที่จะทราบว่าตนเองมีการพัฒนาศักยภาพด้านการอ่านไปถึงไหนแล้วเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้อ่านควรจะรู้ ซึ่งนักการศึกษาได้อธิบายถึงการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านในด้านต่าง ๆ ดังนี้

อิจจรา วงศ์โสธร (2538 : 154 – 157) กำหนดความสามารถทางการอ่าน ดังนี้

1. ความรู้ด้านศัพท์ ความสามารถในการเข้าใจศัพท์ จำนวนที่ใช้
2. ความรู้ด้านไวยากรณ์ สามารถใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม คำเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบท ที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ ขออนุญาต เป็นต้น

เกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน

ฮาฟเนอร์ (ทศพร เกตุดอนม.ม.ป.ป.; อ้างอิงจาก Halfner. 1974) กำหนดเกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านโดยอาศัยผลทดสอบดังนี้

1. ระดับการอ่านตามความสามารถ ทดสอบโดยผู้สอบอ่านข้อความให้ผู้เรียนฟังแล้วถามคำถาม ผู้เรียนต้องตอบได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. ระดับการอ่านตามที่สอน ทดสอบโดยให้ผู้เรียนอ่าน ผู้สอนอธิบายข้อความบางตอนให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป

3. ระดับการอ่านอิสระ ผู้เรียนอ่านได้เองโดยเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์ที่ใช้วัดคือผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจ ดีความไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90

4. ระดับการอ่านแบบสำรวจ ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความได้โดยเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์ที่ใช้วัดคือผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90

5. ระดับการอ่านที่จับใจ ผู้เรียนอ่านข้อความด้วยความยากลำบาก เกณฑ์ที่ใช้วัดคือผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจ ดีความอย่างน้อยร้อยละ 50

ส่วนเกณฑ์กำหนดความสามารถทางการอ่านแบบรวม จะเป็นดังนี้

1. ความสามารถเรียบเรียงความ ได้แก่ การอ่านแล้วเข้าใจความได้ สามารถแสดงความเข้าใจ โดยการตอบคำถามที่ให้เรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยให้ได้ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้

2. ความสามารถอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด สามารถโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดจนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

3. ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่องและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

4. ความสามารถวิเคราะห์ และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา สามารถใช้ความรู้เดิมด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่าน และความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่าน ที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมินและสรุป ได้ว่า สารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภทใด ลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนา ทักษะของผู้เขียนที่แฝงอยู่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคง น่าเชื่อถือของสมมุติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิผลของบทอ่านนั้นได้ว่า มีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไร อ้อมก้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้น ๆ เป็นพื้นฐาน

การกำหนดระดับความเข้าใจในการอ่านสามารถลำดับขั้นตอนตามเกณฑ์ความสามารถ โดยใช้มาตรฐานประเมินค่า เป็นระดับดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย

3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม เป็นต้น

สรุป การประเมินความเข้าใจในการอ่าน เป็นการวัดความสามารถในการอ่านในด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ การจับใจความ วิเคราะห์ความ โดยผู้ประเมินสามารถเลือกแบบทดสอบให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์ คำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินค่า

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

หลักการของหลักสูตรศึกษามีหลักสำคัญดังนี้คือ เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน ที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต และมุ่งสร้างเอกภาพของชาติโดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน

จุดประสงค์วิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6

ภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทยมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามเกณฑ์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ และมีเหตุผล จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
2. สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร ทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกรับรู้คิดอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล
3. สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลตลอดจนในเชิงสร้างสรรค์ได้
4. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสือ ใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ และแหล่งความรู้ต่างๆ
5. สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิดตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
6. มีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยและวรรณคดีไทย ในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการเสริมความงามในชีวิต

จุดประสงค์ในการอ่าน

ฝึกปฏิบัติคนให้ถูกต้องในการอ่านและฝึกจนเป็นนิสัย รวมทั้งการใช้พจนานุกรมและค้นหาข้อมูลในห้องสมุดเพื่อการเพิ่มพูนความรู้

ฝึกอ่านออกเสียงคำ วลี ประโยค และข้อความตามที่กำหนดให้ตามหลักเกณฑ์การอ่าน เกี่ยวกับคำสุภาพ คำราชาศัพท์ ส่วนวนภาษา ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ ถดิพจน์ เครื่องหมายวรรคตอน อักษรย่อ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการอ่าน แผนที่ แผนที่ แผนที่ กราฟ และสถิติ การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองสเนาะ โดยเน้นการอ่านได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว ถูกต้องตามอักขรวิธี มีวรรคตอน ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ฝึกอ่านออกเสียงและอ่านในใจเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม สถานที่สำคัญของท้องถิ่น หรือของชาติ ชีวิตประวัติของบุคคลในท้องถิ่นและชาติ แนวคิดในการประกอบอาชีพ แนวคิดในการพัฒนาตนเอง เศรษฐกิจและสังคม นิทาน นิยายและเรื่องสั้นสำหรับเด็ก บทร้อยกรอง เรื่องจากวรรณคดี สารคดี เชิงความรู้และความบันเทิง บทความ ประกาศ โฆษณา คำชี้แจง คำแนะนำ แผนที่ แผนที่ แผนที่ และบทความหรือเรื่องราวที่นำมาอ่าน สารานุกรมสำหรับเด็ก หนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารจากห้องสมุด โดยเน้นการอ่านได้รวดเร็วตามเวลาที่กำหนด อภิปรายซักถามเกี่ยวกับรายละเอียด ความคิดเห็น และใจความสำคัญ สรุปหลักการ เจตนารมณ์ และนัยของข้อความและเรื่องที่อ่าน

เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียง ได้ถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกการใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการใช้ห้องสมุด ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และหาความเพลิดเพลินในยามว่างและรักการอ่าน

สรุป ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านจุดประสงค์มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะในด้านการอ่าน ปฏิบัติตนให้ถูกต้องจะนำมาซึ่งความรู้ ความเข้าใจ ความสุขและความสำเร็จ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรียนด้วยวิธี SQ3R และSQ4R

ความหมายของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R

การใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หมายถึง เทคนิคการสอนการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง ในปี ค.ศ. 1961 โรบินสัน (Robinson : 29 – 30, อ้างในสุคนธ์ สินธุพานนท์ และคณะ. 2545 : 28) ได้เสนอเทคนิคการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญได้ดี สามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่เขาคิดว่าต้องรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและจดจำได้ดี สามารถทบทวนเรื่องที่อ่านนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธวิธีนี้คือวิธีสอนแบบ SQ3R ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 **Survey (S)** คือการกวาดสายตาไปตามหัวข้อในบทอ่าน เพื่อจุดสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ ถ้าหากว่าบทอ่านนั้นมีบทสรุปก็อ่านบทสรุปด้วย การอ่านในขั้นตอนนี้ไม่ควรใช้เวลามากเกินไป ในขั้นตอนนี้ผู้อ่านจะรู้ใจความสำคัญของเรื่องหรือแนวคิดหลักของเรื่อง จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่างๆของเรื่องได้

ขั้นตอนที่ 2 **Question (Q)** การตั้งคำถาม ในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้อ่านอยากรู้ อยากเห็นคำถามจึงเป็นสิ่งที่ จะเพิ่มความเข้าใจมากขึ้นและทำให้ส่วนสำคัญของเรื่องเด่นชัดขึ้น ในขณะที่ผู้อ่านได้อ่านรายละเอียดที่อธิบายหัวข้อนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 3 **Read (R)** เป็นการอ่านเรื่องเพื่อหาคำตอบ นั่นคือการอ่านตั้งแต่ต้นจนจบตอนของหัวข้อแรก การอ่านในขั้นตอนนี้เป็นการอ่านอย่างกระตือรือร้นเพื่อที่จะหาคำตอบ

ขั้นตอนที่ 4 **Recite (R)** เมื่ออ่านจบตอนหนึ่งๆ แล้ว พยายามตอบคำถามอย่างย่อๆโดยใช้สำนวนของตนเอง พร้อมบอกข้อตัวอย่างในเรื่องซึ่งจะทำให้ผู้อ่านรู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าวๆ

ขั้นตอนที่ 5 **Review (R)** เป็นการทบทวนหัวข้อหรือประเด็นสำคัญๆ หลังจากทีอ่านจบแล้ว อาจจะเป็นการอ่านทวนคำถามคำตอบในประเด็นสำคัญๆ ก็ได้ เพื่อเป็นการระลึกถึงความจำของบทอ่าน ถ้าไม่แน่ใจในบทอ่านตอนใด ก็ให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่อีกเพื่อจะได้จำได้ดีขึ้น

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ได้เสนอวิธีการอ่านแบบ SQ4R โดยได้แนวคิดวิธีการอ่าน SQ3R ของฟรานซิส พี โรบินสัน (Francis P. Robinson) เพิ่มขั้นตอนการจดบันทึก (Record) ขึ้นอีกหนึ่งขั้นตอน และเปลี่ยนขั้นตอนทบทวน Review (R) เป็นขั้นการวิเคราะห์ (Reflect) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องและสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งสองขั้นตอนที่วอลเตอร์ พอค ได้ดัดแปลงของของฟรานซิส พี โรบินสันนั้น เพื่อจุดประสงค์ 2 ประการ คือ 1.ช่วยให้นักเรียนจำข้อมูลที่อ่านได้อย่างแม่นยำ โดยประยุกต์เข้ากับความคิดใหม่กับความคิดหรือความรู้เดิมที่มีอยู่ 2.เพื่อช่วยให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ (Critical Thinking) กับบทอ่านที่นักเรียนได้อ่าน การสอนแบบ SQ4R มีขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 **สำรวจ Survey (S)** เป็นการสำรวจเนื้อหา เนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องว่ามีเนื้อหาอะไรที่เป็นการตั้งโครงสร้างความรู้เดิมมาใช้ประโยชน์ ทำให้ผู้อ่านได้รู้ใจความสำคัญของเรื่อง หรือแนวคิดหลักของเรื่อง การอ่านในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ของเรื่องได้ ซึ่งไม่ควรใช้เวลามากเกินไป

ขั้นที่ 2 **คำถาม Question (Q)** การตั้งคำถามช่วยให้ผู้อ่านตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน และสนับสนุนให้ผู้อ่านหยุดเพื่อที่จะคิดและไตร่ตรองดูว่าตนเองรู้อะไรเกี่ยวกับข่าวสารใหม่ที่

เข้ามาบ้าง หรือรู้ถึงเนื้อหาได้อย่างชัดเจนเพียงใด ช่วยให้รู้ว่าตนเองจับความและเข้าใจในบทสนทนาได้หรือไม่ หรือตัวผู้อ่านเองนั้นสามารถที่จะเชื่อมความรู้ หรือมโนทัศน์นี้เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ได้หรือไม่อย่างไร และผู้อ่านสามารถใช้ใจความหลักของเรื่องช่วยในการอธิบายความคิดอื่น ๆ หรือคาดคะเนว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไปได้หรือไม่ การตั้งคำถามจึงเป็นการปฏิสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน สิ่งเร้าใหม่ หรือข่าวสารที่เข้ามา ดังนั้น ควรตั้งถามตัวเองว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 อ่าน **Read (R)** คือการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ ซ้ำอีก อย่างละเอียด และในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความ และจับประเด็นสำคัญๆ โดยแท้จริง

ขั้นที่ 4 จดบันทึก **Record (R)** ให้นักเรียนจดบันทึกข้อความต่างๆ ที่ได้อ่าน เพื่อทราบประเด็นที่สำคัญของเรื่อง เป็นแนวทางในการคิดค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 5 ทบทวน **Review (R)** ขั้นนี้เป็นการทบทวนหัวข้อ หรือประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จดบันทึกไว้หลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว โดยเป็นการอ่านทวนคำถามหรือคำตอบที่สำคัญ ๆ เพื่อให้เกิดความจำที่สมบูรณ์ แต่ถ้าหากยังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใด ก็ให้กลับไปอ่านซ้ำ จะช่วยให้เกิดการจำที่ดีขึ้น

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ **Reflect (R)** ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น ในประเด็นที่ผู้อ่านมีความคิดเห็นที่ตรงกับผู้เขียน หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปอย่างสมเหตุสมผล

ตารางที่ 1 แสดงขั้นตอนวิธีสอนระหว่าง SQ3R และ SQ4R

SQ3R	SQ4R	ความหมาย
1. Survey	1. Survey	สำรวจ
2. Question	2. Question	ตั้งคำถาม
3. Read	3. Read	อ่าน
-	4. Record	จดบันทึก
4. Recite	-	อ่านจำ
5. Review	5. Review	ทบทวน
-	6. Reflect	วิเคราะห์

ลักษณะของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R

ลักษณะของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ดังนั้นลักษณะการสอนก็จะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญขึ้นอยู่กับการฝึกฝน และขึ้นอยู่กับความรู้ดั้งเดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียน หรือจะต้องปูพื้นฐานให้ผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียนนั้น อีกอย่างที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคือต้องเข้าใจว่าการอ่านเป็นการอ่านเพื่อหาเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา

แต่ในกรณีที่สอนชั้นประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้สอนจะต้องให้ความสนใจการวัดความรู้เรื่องศัพท์และการใช้ภาษาด้วย เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในเนื้อหา ถ้าจะต้องตีความด้วย ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ความรู้เรื่องศัพท์ยังคงต้องถือว่าผู้เรียนมีความรู้มากเท่าใด เรื่องโครงสร้างหรือการใช้ภาษาผู้สอนไม่ต้องใช้เวลากับการสอนโครงสร้างมากนัก แต่จะให้ความสนใจกับเรื่องการตีความและการวิเคราะห์ข้อความ ให้ผู้เรียนรู้จักคำไข (Key Words) แล้วเดาความหมายของศัพท์ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะไปใช้ชีวิตส่วนใหญ่ นอกโรงเรียน และเพื่อเตรียมตัวที่จะมุ่งศึกษาต่อในระดับสูง โดยปกติวิถีชีวิตของมนุษย์ทั่ว ๆ ไป ไม่มีใครที่จะมีพจนานุกรมติดตัวตลอดเวลา ดังนั้นผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงต้องศึกษาการตีความเป็นสำคัญมากกว่าที่จะเป็นการสอนหลักภาษาหรือไวยากรณ์

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ขั้นนี้เป็นขั้นที่จัดทำบรรยายภาพให้รู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียด เสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ ซึ่งผู้สอนจะเสนอในขั้นนี้ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน ผู้สอนอาจจะกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ เพราะการสอนอ่านมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้น สื่อที่นำมาใช้เป็นของจริง (Authentic Materials) เช่น ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย จุลสาร ฯลฯ

2. **ขั้นสอน** ซึ่งกระทำการสอนตามระบบของวิธี SQ4R

ขั้นที่ 1 **สำรวจ Survey (S)** เป็นการสำรวจเนื้อหา เนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องว่ามีเนื้อหาอะไรที่เป็นการดึงโครงสร้างความรู้เดิมมาใช้ประโยชน์ ในภาคการอ่านข่าวสารที่จะอ่านต่อไป ทำให้ผู้อ่านได้รู้ใจความสำคัญของเรื่อง หรือแนวคิดหลักของเรื่อง การอ่านในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวความคิดต่าง ๆ ของเรื่องได้ ซึ่งไม่ควรใช้เวลามากเกินไป

ขั้นที่ 2 **คำถาม Question (Q)** เป็นการฝึกให้ผู้อ่านได้ฝึกทักษะการตั้งคำถามก่อนที่จะเริ่มอ่านและในระหว่างที่อ่านเนื้อเรื่อง จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างยิ่ง การตั้งคำถามจะช่วยให้ผู้อ่านตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านต่อไป และสนับสนุนให้ผู้อ่านหยุดเพื่อที่จะคิดและตรึงตรองดู

ว่าตนเอง รู้อะไรเกี่ยวกับข่าวสารใหม่ที่เข้ามาบ้าง หรือรู้ถึงเนื้อหาได้อย่างชัดเจนเพียงใด ช่วยให้รู้ว่าตนเองจับความและเข้าใจมโนทัศน์ได้หรือไม่ หรือตัวผู้อ่านเองนั้นสามารถที่จะเชื่อมความรู้ หรือมโนทัศน์นี้เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ได้หรือไม่อย่างไร และผู้อ่านสามารถใช้ใจความหลักของเรื่องช่วยในการอธิบายความคิดอื่น ๆ หรือคาดคะเนว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไปได้หรือไม่ การตั้งคำถามจึงเป็นการปฏิสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน สิ่งเราใหม่ หรือข่าวสารที่เข้ามา ดังนั้น ควรต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร อย่างไรก็ตามพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 อ่าน Read (R) คือการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียด และในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความ และจับประเด็นสำคัญ ๆ โดยแท้จริง ขณะที่กำลังอ่านอยู่ถ้านึกถึงคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีการจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอ่านต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

ขั้นที่ 4 จดบันทึก Record (R) ให้นักเรียนจดบันทึกข้อความต่างๆ ที่ได้อ่าน เพื่อทราบประเด็นที่สำคัญของเรื่อง เป็นแนวทางในการคิดค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 5 ทบทวน Review (R) ในขั้นนี้เป็นการทบทวนหัวข้อ หรือประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จดบันทึกไว้หลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว โดยเป็นการอ่านทวนคำถามหรือคำตอบที่สำคัญ ๆ เพื่อให้เกิดความจำที่สมบูรณ์ แต่ถ้าหากยังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใด ก็ให้กลับไปอ่านซ้ำ จะช่วยให้เกิดการจำที่ดีขึ้น

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ Reflect (R) ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น ในประเด็นที่ผู้อ่านมีความคิดเห็นที่ตรงกับผู้เขียน หรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปอย่างมีเหตุผล หรือผู้อ่านอาจจะแสดงความคิดเห็นที่ตนเองเห็นว่ามิใช่ประโยชน์จากประสบการณ์ที่เคยได้รับมา ซึ่งสามารถสื่อออกมาเป็นภาษาผู้และเขียนได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น สามารถสอดคล้องความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ได้อย่างลงตัว

วิธีการอ่านแบบนี้จึงเป็นวิธีการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านได้รับสาระ ความรู้ ความหมายของเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้องตามแนวความคิดของผู้เขียนที่ต้องการจะสื่อออกมาให้ผู้อ่านได้ทราบ นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านนำประสบการณ์เดิมที่ตนมีอยู่มาผสมผสานเพื่อก่อให้เกิดเป็นแนวคิดใหม่ที่เกิดประโยชน์ หรือวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลตามหลักของภาษาดังนั้นผู้อ่านที่เข้าใจกระบวนการอ่านแบบ SQ4R จะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจ วิเคราะห์ วิจัย มองเห็นแง่มุมหลายแง่มุม มีแนวคิดที่หลากหลายอันจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการอ่าน

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

เมื่อจบขั้นตอนการสอน SQ4R ผู้สอนจะต้องมีการประเมินผลผู้เรียนว่าผู้เรียนได้ความรู้ความจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถในการอ่านของผู้เรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ด้วยการอธิบายเพิ่มเติม มีการฝึกมากการอ่านมากขึ้น สำหรับผู้ที่มีผลการเรียนดีแล้ว ก็ให้ทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะเพิ่มขึ้น หรือจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการอ่านให้เกิดความชำนาญแก่ผู้เรียนมากขึ้น

ประโยชน์และข้อจำกัดของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R

1. ประโยชน์ของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R และ SQ4R นี้ ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ได้ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านนั้นไม่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน อ่านแล้วอาจจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจะจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ แล้วจะทำให้ความเข้าใจดีขึ้น

2. ข้อจำกัดของการสอนวิธี SQ3R และ SQ4R

2.1 ผู้สอนจะต้องมีความคล่องทางด้านภาษาพอประมาณสามารถที่จะช่วยเหลือที่แนะผู้เรียนได้

2.2 ผู้สอนต้องจัดเตรียมเนื้อหาหรือกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยน่าสนใจ ทันสมัย และต้องคำนึงถึงความสามารถ ความรู้ดั้งเดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 วิธีสอนชนิดนี้ไม่มีขั้นตอนสำหรับสอนโครงสร้างภาษาและศัพท์ใหม่ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องสอดแทรกขั้นตอนนี้ในจังหวะที่เหมาะสม เพราะในผู้เรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้สอนจำเป็นต้องทบทวนหรือสอนโครงสร้างและศัพท์ให้ผู้เรียนด้วย

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนวิธี SQ4R เป็นขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่อง จดจำเนื้อหาได้ สามารถเรียงลำดับสรุปจับใจความตามเหตุการณ์และคิดวิเคราะห์เรื่องราวได้อย่างสมเหตุสมผล

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชนัดดา แบนเพชร (2535:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการฝึกการอ่านด้วยวิธีการ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 โดยผู้วิจัยได้แบ่ง

กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มควบคุม จำนวน 34 คน และกลุ่มที่ 2 คือกลุ่มทดลอง จำนวน 34 คน ซึ่งก่อนทำการสอน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ (Pre-test) กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่า ความสามารถในการอ่านเข้าใจความ ไม่มีความแตกต่างกันอยู่ในระดับเดียวกัน หลังจากนั้นได้ทำการฝึกการอ่านด้วย SQ3R ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนความสามารถในการอ่านเข้าใจภายหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนเข้ารับการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกด้วยวิธีการ SQ3R ได้คะแนนความสามารถในการอ่านเข้าใจความสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรณวุฒิ ทรายจิตรกุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS กับวิธีสอนตามคู่มือครู ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม จากนักเรียน 80 คน สุ่มแยกเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน กลุ่มควบคุม 40 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้เวลาทดลอง 16 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้คือ t-test ชนิด Dependent Samples และ Independent Samples สรุปผลได้ว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนในกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนทดลองและหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จริยพร สิมทอง (2536: บทคัดย่อ) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์ และกลุ่มทดลองที่อ่านโดยวิธี SQ3R กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น จำนวน 60 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์และที่อ่านโดยใช้วิธี SQ3R แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

กัลโลเวย์ (Galloway 1983) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยวิธีการ SQ3R และวิธีการ HM กับนักเรียนเกรด 7 จำนวน 321 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่เรียนการอ่านด้วยวิธีการ SQ3R กลุ่มที่เรียนการอ่านด้วยวิธี HM และกลุ่มควบคุม คือเรียนตามปกติ ไคโนแต่ละกลุ่มยังได้แบ่งผู้เรียนออกเป็นระดับสูง กลาง ต่ำ ตามความสามารถการอ่านความเข้าใจด้วย แล้วทดสอบความสามารถในการอ่านเข้าใจจากแบบทดสอบการอ่านเข้าใจความ (Comprehension Test of Basic Skills) ผลการศึกษาพบว่า ทั้งวิธีการ SQ3R และวิธีการ HM ต่างก็มีผลสัมฤทธิ์ต่อคะแนนทดสอบความสามารถในการอ่านเข้าใจความสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 โดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในระดับกลางทั้ง 2 กลุ่ม จะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้เรียนที่อยู่ในระดับสูงและต่ำ

บัทเลอร์ (Butler 1983) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเข้าใจความ ของนักเรียนระดับไฮสคูล กับนักเรียนเกรด 7 และเกรด 11 ด้วยวิธีการ SQ3R โดยทั้งนักเรียนเกรด 7 และเกรด 11 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มในแต่ละเกรด กลุ่มแรกสอนด้วยวิธีแบบ SQ3R ให้เป็นเวลา 2 คาบ กลุ่มที่ 2 สอนด้วยวิธีแบบ SQ3R ให้เป็นเวลา 7 คาบ และกลุ่มควบคุมสอนตามปกติโดยทั้ง 3 กลุ่มนี้ ได้ทำการ (Pre-test) ก่อนเข้ารับการสอนด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านก่อน แล้วจึงทำการสอน ตำราที่ใช้สอนอ่านนั้นเป็นตำราวิชาชีววิทยา วิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์ แล้วจึงทดสอบความเข้าใจในการอ่านด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน (Post-test) วิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบแล้วสรุปผลได้ว่า นักเรียนทั้งในเกรด 7 และเกรด 11 ไม่ว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกสอน SQ3R 2 คาบ หรือได้รับการฝึกสอน SQ3R 7 คาบนั้น คะแนนด้านความสามารถในการอ่านเข้าใจความเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สแตล (Stahl 1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของวิธีการอ่านแบบ SQ3R ในการสอนอ่านตำราชีววรรณคดีว่า จะสามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่านได้หรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์จากงานวิจัยที่สามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่านตำราชีววรรณคดี การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า วิธีการ SQ3R นี้ สามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่านชีววรรณคดี แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ก็ไม่ได้สนับสนุนว่า SQ3R นี้ จะเป็นวิธีการที่นักศึกษาชอบและเป็นวิธีการที่ง่ายกว่าวิธีการอื่น ๆ และนอกจากนี้ยังสรุปผลได้อีกว่า วิธีสอน SQ3R เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสำหรับขึ้นำการสอนอ่านให้กับนักศึกษาในปีแรกมากกว่าปีอื่น ๆ

อัล เชย์ เชย์ ซาอิด (Al-Shaye,Shaye Saud 2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของของวิธีการอ่านแบบ K-W-L Plus และ SQ3R ในการสอนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเกรด 11 ระดับไฮสคูล ในประเทศคูเวต ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยวิธีสอน K-W-L Plus และ SQ3R ได้ระดับคะแนนที่สูงกว่า และจากการวิจัยนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาของประเทศคูเวต ได้นำไปกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการสอนนักเรียนของประเทศต่อไป

สรุป จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนความเข้าใจในการอ่านด้วยวิธีสอน SQ3R และวิธีสอน SQ4R ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอน SQ3R และวิธีสอน SQ4R มีผลการเรียนด้านความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น เป็นผลมาจากนักเรียนเกิดทักษะความเข้าใจในกระบวนการขั้นตอนของการสอนประกอบด้วย 1. การสำรวจ Survey (S) เป็นการสำรวจเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญ ทำให้ผู้อ่านได้รู้ใจความสำคัญของเรื่อง 2 .การตั้งคำถาม Question (Q) ฝึกให้ผู้อ่านได้เกิดทักษะการตั้งคำถาม ช่วยให้มีจุดมุ่งหมายในการอ่านและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง 3. การอ่าน Read

(R) เป็นการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ และจับประเด็นสำคัญๆ 4. การจดบันทึก Record (R) นักเรียนจดบันทึกข้อความต่างๆ ที่อ่านเป็นแนวทางในการคิดค้นหาคำตอบ 5. การทบทวน Review (R) เป็นการทบทวนหัวข้อหรือประเด็นต่างๆ ที่ได้จดบันทึกหลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว 6.การวิเคราะห์ Reflect (R) ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีผล สามารถสื่อเป็นภาษาพูดและเขียนได้ถูกต้องตรงประเด็น จะเห็นได้ว่าขั้นตอนดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในทำให้สามารถแปรความ ขยายความ จับใจความ สรุปความและวิเคราะห์ความได้อย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง “ความเข้าใจในการอ่านจับใจความ” ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธี SQ4 R กับการสอนตามคู่มือครู โดยการดำเนินการศึกษาวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาทกลศึกษา บางแค กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 44 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนโรงเรียนสาทกลศึกษา บางแค ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 44 คน โดยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้นักเรียนที่อยู่ในห้อง 6/1 จำนวน 22 คน เป็นกลุ่มทดลอง โดยใช้วิธี SQ4 R และนักเรียนที่อยู่ในห้อง 6/2 จำนวน 22 คน เป็นกลุ่มควบคุม ใช้การสอนตามคู่มือครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอน คือ
 - 1.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลองโดยวิธี SQ4 R
 - 1.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุมโดยวิธีสอนตามคู่มือครู
2. เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ
 - 2.1 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นการเรียนการสอนโดยใช้วิธี SQ4R

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการสอนของกลุ่มทดลองโดยใช้วิธี SQ4R ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อใช้ในการสอนโดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และคู่มือการสอนภาษาไทย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนภาษาไทย ด้วยหลักวิธี SQ4R โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอน ที่ใช้ทดลองทำการสอนทั้งหมด 20 คาบ คาบละ 50 นาที

1.3 กำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสอน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่นำมาจากตำราเรียน นิทานและเรื่องสั้น โดยคัดเลือกที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ซึ่งสามารถเห็นได้ในชีวิตประจำวัน และเหมาะสมกับวัยของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6

1.4 จัดทำแผนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนวิธี SQ4R ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 นำเนื้อหาที่จะสอนมาเรียงลำดับความยากง่าย

1.4.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และการฝึกทักษะพื้นฐานในการทำกิจกรรมกลุ่ม

1.4.3 กำหนดความคิดรวบยอดให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน

1.4.4 กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อโดยยึดหลักขั้นตอนวิธี SQ4R ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจ Survey (S) ให้นักเรียนสำรวจเนื้อหา อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องว่ามีเนื้อหาอะไร พุฒเกี่ยวกับอะไร นักเรียนและครูอภิปรายร่วมกันและเขียนใจความสำคัญไว้ในกระดาน

ขั้นที่ 2 คำถาม Question (Q) ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใจความสำคัญเขียนลงในใบงาน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะอธิบายในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาในการตั้งคำถามหรือมีข้อสงสัย ครูเลือกกลุ่มนักเรียนให้นักเรียนอ่านคำถามที่ตั้งไว้แล้วให้นักเรียนคนอื่นๆ ตอบแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และเขียนคำตอบลงในกระดาน

ขั้นที่ 3 อ่าน Read (R) คือ ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียดอีกครั้งตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อค้นหาคำตอบของข้อคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำตอบที่ได้มา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบที่เขียนในกระดาน

ขั้นที่ 4 จดบันทึก Record (R) ให้นักเรียนจดบันทึกคำกลุ่มคำหรือข้อความที่เป็นสาระสำคัญต่างๆที่ได้อ่านลงในกระดานที่เตรียมไว้เพื่อที่จะโยงเรื่องและจับใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ทบทวน Review (R) ในขั้นนี้ให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญต่าง ๆ อีกครั้งเป็นการทบทวนหัวข้อต่าง ๆ ที่ได้จับบันทึกไว้หลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว แล้วเลือกสื่อนักเรียนให้อภิปรายสรุปตามความเข้าใจ

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ Reflect (R) ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่อ่าน มีความคิดเห็นที่ตรงกับผู้เขียนหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างไร เหตุมีผล โดยนักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อย่างน้อย 3-5 ประโยค

1.5 การวัดและประเมินผล ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน จะมีการวัดและประเมินผลทุกครั้งที่จบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย ด้วยแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนักเรียนจะต้องทำคะแนนผ่านเกณฑ์การเรียนรู้อย่างต่ำ ร้อยละ 70

1.6 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ได้แก่ ผศ.ชวลิต ผู้ภักดี ผศ.อินทรา บุญยาทร อาจารย์สุพจน์ ศรีจันทร์ อาจารย์สุนา ประสิทธิ์พันธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และแก้ไขเนื้อหา จุดประสงค์ให้ตรงตามเกณฑ์การเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

1.7 นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค เพื่อหาข้อบกพร่องและเวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยอีกครั้ง ก่อนนำไปสอน

2. แผนการสอนของกลุ่มควบคุมที่สอนตามคู่มือครู

แผนการสอนตามคู่มือครู ผู้วิจัยใช้แผนการสอนตามคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 สร้างแผนการสอนวิชาภาษาไทยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และรายละเอียดของเนื้อหาจำนวน 20 แผน ประกอบด้วยขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุปวัดและประเมินผล

2.3 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ได้แก่ ผศ.ชวลิต ผู้ภักดี ผศ.อินทรา บุญยาทร อาจารย์สุพจน์ ศรีจันทร์ อาจารย์สุนา ประสิทธิ์พันธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย

2.4 นำแผนการสอนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา สื่อ ปริมาณกิจกรรม เนื้อหา หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยอีกครั้งก่อนนำไปสอน

3. สร้างแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบที่ผู้วิจัยใช้สำหรับทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนได้รับการเรียนด้วยวิธี SQ4R เพื่อดูว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องด้านใด และเสริมเนื้อหาส่วนที่บกพร่องนั้น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี และวิธีสร้างแบบทดสอบอิงเกณฑ์

3.2 ศึกษาจุดประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาที่จะสอนซึ่งมีระดับความยากง่าย

เช่นเดียวกัน สร้างแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย โดยพิจารณาจากหัวข้อเหล่านี้คือการแปลความ การขยายความ การจับใจความ การสรุปความและการวิเคราะห์ความ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 ให้ 0 คะแนน

3.3 นำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ได้แก่ ศศ.ชวลิต ผู้ภักดี ศศ.อินทิดา บุญยาทร อาจารย์สุพจน์ ศรีจันทร์ อาจารย์สุนนา ประสิทธิ์พันธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมของคำถาม และภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยอีกครั้งก่อนนำไปทดลอง

3.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนภาษานุสรณ์ บางแค ที่ผ่านการเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ เมื่อตรวจให้คะแนนแล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค 50 % แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านมีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.30 - 0.76 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ตั้งแต่ 0.26 - 0.63

3.5 นำแบบทดสอบที่ได้คัดมาแล้ว หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (พวงรัตน์ ทีวีรัตน์ 2540:125) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

4. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของการเรียนการสอนโดยวิธี SQ4R

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยวิธี SQ4R ซึ่งใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอบถาม แบบสอบถาม และวิธีการสร้างแบบสอบถาม

4.2 วิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธี SQ4R ทั้ง 4 ด้านได้แก่ 1. ความสามารถในการอ่าน 2. บรรยากาศการเรียน 3. ครูผู้สอน 4. สื่อการเรียนการสอน เพื่อหา

ข้อสรุปและตั้งประเด็นคำถาม กำหนดข้อคำถามให้ตรงตามประเด็นที่กำหนด ในแบบสอบถามซึ่งมีคำถาม จำนวน 23 ข้อ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

4.3 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจได้แก่ ผศ.ชวลิต ผู้ภักดี ผศ.อินทรา บุญยาพร อาจารย์สุพจน์ ศรีจันทร์ อาจารย์สุมนา ประสิทธิ์พันธ์ สอบความเที่ยงตรงของข้อคำถาม โดยดูว่า สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและหัวข้อของปัญหา จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรงสมุทรปราการ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีของครอนบัค (Cronbach) ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540:125) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.76

4.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้กับกลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธี SQ4R โดยใช้แบบประเมินผลตามวิธีประมาณค่าของ Likert กำหนดระดับความคิดเห็นเป็นแบบมาตราประมาณค่า ในการให้น้ำหนักระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ 1

ในการวิเคราะห์ระดับคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อ ได้ใช้เกณฑ์กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้เพื่อสะดวกในการแปลความหมายดังต่อไปนี้ (ประคอง กรรณสูต. 2538:70)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับควรปรับปรุง

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ผู้วิจัยใช้แผนการวิจัยแบบ Control group pretest-posttest design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 :60) ซึ่งมีลักษณะการทดลองดังนี้ ตารางที่ 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T_1	X_1	T_2
C	T_1	X_2	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

X_1	แทน	การสอนโดยใช้วิธี SQ 4 R
X_2	แทน	การสอนตามคู่มือครู
T_1	แทน	การสอบก่อนเรียน
T_2	แทน	การสอบหลังเรียน
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาทลศึกษา บางแค โดยสอน 20 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาสอนเท่ากัน
2. ชี้แจงจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้
3. ทำการทดสอบก่อนการเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกันวัดความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น
4. ตรวจสอบผลการสอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

1.3 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยการวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 50% จากตารางของ จุง เดห์ ฟาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 129)

$$\text{สูตรหาความยากง่าย } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$$\text{สูตรค่าอำนาจจำแนก } r = \frac{R_H - R_L}{N/2}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	R _H	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มสูง
	R _L	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540:125)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_1^2} \right]$$

เมื่อ	r _n	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S ₁ ²	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ 1-p

p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่ง ๆ	$\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
---	-----	--------------------------------	--

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองสอนโดยวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t-test for Independent Samples

3. ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธี SQ4R โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธี SQ4R โดยใช้วิธีของครอนบัค (Cronbach) เป็นสูตรหาความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α Coefficient) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 125)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_r^2} \right\}$$

α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อสอบ
S _i ²	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
S _r ²	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองการสอนเรื่องความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค โดยได้รับการสอนวิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดลอง และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{X}_D$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนและหลังใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
S_D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนและหลังใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา (t-test for Independent)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธี SQ4R
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยในกลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธี SQ4R

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลครบตามที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยวิธี SQ4R ผู้วิจัยนำไปหาคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน	ก่อนเรียน			หลังเรียน	
	N	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	22	26.68	3.96	31.50	3.69
กลุ่มควบคุม	22	26.68	3.63	29.45	3.14

จากตาราง 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนก่อนเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 26.68 คะแนนเท่ากัน หลังเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 31.50 คะแนน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.69 และกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 29.45 คะแนน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.14

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t-test for Independent ดังปรากฏในตาราง 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน	ก่อนเรียน			หลังเรียน				t
	N	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}_D$	S_D	
กลุ่มทดลอง	22	26.68	3.96	31.50	3.69	4.82	1.56	4.17**
กลุ่มควบคุม	22	26.68	3.63	29.45	3.14	2.77	1.69	

****มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01**

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้การเรียนการสอนโดยวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนตามคู่มือครูพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธี SQ4R สูงกว่าการสอนตามคู่มือครูซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยในกลุ่มทดลองที่เรียนโดยวิธี SQ4R ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนวิธี SQ4R

รายการประเมินความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
จากการเรียนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยใช้วิธี SQ4R ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความคิดเห็นในแต่ละด้านดังต่อไปนี้			
1. ด้านความสามารถในการอ่าน	3.84	0.74	มาก
1.1 สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ถูกต้อง	4.00	0.53	มาก
1.2 สามารถจับใจความสำคัญได้อย่างรวดเร็ว	3.41	0.59	ปานกลาง
1.3 สามารถบอกความหมายแฝงที่อยู่ในเรื่องได้	3.54	0.67	มาก
1.4 กระตุ้นให้ใช้ความคิดตลอดเวลา	4.00	0.82	มาก
1.5 สามารถเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องได้	3.82	0.80	มาก
1.6 ช่วยเพิ่มพูนทักษะการอ่าน	4.28	0.70	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศการเรียน	4.05	0.95	มาก
2.1 เครื่องมือเพราะใช้ความคิดมากเกินไป	2.73	1.12	ปานกลาง
2.2 สนุกสนานไม่น่าเบื่อ	4.10	0.81	มาก
2.3 ได้เรียนรู้ในเรื่องที่น่าสนใจ	4.41	0.67	มาก
2.4 ทำให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน	4.32	0.78	มาก
2.5 เกิดความกระตือรือร้นอยากเรียน	3.95	0.79	มาก
2.6 ฝึกให้กล้าแสดงออก	4.23	0.69	มาก
2.7 มีอิสระในการคิด	4.36	0.73	มาก
2.8 เป็นวิธีการสอนแปลกใหม่	4.32	0.84	มาก

ตาราง 5 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนวิธี SQ4R

รายการประเมินความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
3. ด้านครูผู้สอน	4.48	0.50	มากที่สุด
3.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	4.60	0.50	มากที่สุด
3.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	4.64	0.49	มากที่สุด
3.3 ใช้คำถามที่ผู้เรียนเข้าใจง่าย	4.32	0.48	มาก
3.4 กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามได้ถูกต้องเหมาะสม	4.45	0.51	มาก
3.5 ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์	4.41	0.50	มาก
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.94	1.05	มาก
4.1 เนื้อหาสร้างความสนใจของผู้เรียน	4.45	0.74	มาก
4.2 เนื้อหาบางเรื่องมีความยาวเกินไป	2.86	1.13	ปานกลาง
4.3 มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	3.73	0.63	มาก
4.4 จากภาพ ของจริงและของจำลอง	4.73	0.46	มากที่สุด
รวม	4.07	0.87	มาก

จากตาราง 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองต่อการจัดการเรียนการสอนวิธี SQ4R พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ4R โดยรวมเป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเป็นเช่นเดียวกันคืออยู่ในเกณฑ์ระดับมากถึงมากที่สุด โดยด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.48 รองลงมาคือด้านบรรยากาศในการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านสื่อการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย 3.94 และน้อยที่สุดคือด้านความเข้าใจในการอ่านมีค่าเฉลี่ย 3.84

สำหรับ ด้านความเข้าใจในการอ่าน พบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการช่วยเพิ่มพูนทักษะการมีค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมาคือหัวข้อความเข้าใจในเนื้อหาและการกระตุ้นให้ใช้ความคิด มีค่าเฉลี่ย 4.00 และน้อยที่สุดคือหัวข้อความสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างรวดเร็วมีค่าเฉลี่ย 3.41

ด้านบรรยากาศ พบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือได้เรียนรู้ในเรื่องที่น่าสนใจมีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาคือหัวข้อมีอิสระในการคิดมีค่าเฉลี่ย 4.36 และน้อยที่สุดคือหัวข้อเคร่งเครียดเพราะใช้ความคิดมากเกินไปมีค่าเฉลี่ย 2.73

ด้านครูผู้สอนพบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ย 4.64 รองลงมาคือหัวข้อส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเองมีค่าเฉลี่ย 4.60 และน้อยที่สุดคือใช้คำถามที่ผู้เรียนเข้าใจง่ายมีค่าเฉลี่ย 4.32

สุดท้ายด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ จากภาพ ของจริงและของจำลองมีค่าเฉลี่ย 4.73 รองลงมาคือหัวข้อเนื้อหาเร้าความสนใจของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 4.45 และน้อยที่สุดคือหัวข้อเนื้อหาบางเรื่องยาวเกินไปมีค่าเฉลี่ย 2.86

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยวิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธี SQ4R

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามกระบวนการสอนโดยใช้วิธี SQ4R จะมีผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่สอนตามคู่มือครู

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดลองการสอนวิธี SQ4R วิชาภาษาไทยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค มีผลการศึกษา ดังนี้

1. ความเข้าใจของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธี SQ4R มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนตามคู่มือครู
2. ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยวิธี SQ4R นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู สามารถอธิบายได้ว่าวิธีสอน SQ4R เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลุ่มลึกในเรื่องที่อ่าน โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นสำรวจเพื่อหาประเด็นสำคัญของเรื่องอย่างคร่าวๆ เป็นการให้ผู้เรียนได้ตั้งโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในการคาดการณ์เรื่องราวที่จะอ่านต่อไป ขั้นต่อมาเป็นการตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นการให้ผู้อ่านได้คิดและครีเอตเองว่าตนเองได้รับข้อมูลข่าวสารอะไรใหม่เข้ามาบ้าง เป็นการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านต่อไป การตั้งคำถามเป็นการอ่านที่ช่วยให้มีจุดหมายสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้อง ต่อไปจึงเป็นการอ่านซ้ำอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบที่ตั้งคำถามไว้ วิธีการอ่านที่กล่าวจึงเป็นการอ่านเพื่อจับใจความความและประเด็นสำคัญโดยแท้จริงเมื่ออ่านเข้าใจจึงจดบันทึกเรื่องราวข้อความสำคัญรวมทั้งทบทวนหัวข้อประเด็นต่าง ๆ ให้ความสมบูรณ์มากขึ้น และขั้นสุดท้ายคือการวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นๆ ซึ่งหากผู้เรียนไม่มีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านแล้วก็ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นได้ เป็นการทบทวนความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง กล่าวได้ว่าการอ่านด้วยวิธี SQ4R เป็นการอ่านที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านมากกว่าวิธีการอ่านโดยทั่วไป ซึ่งการอ่านโดยทั่วไปที่ไม่มีการตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าจะทำให้ไม่มีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการรู้อะไรจากการอ่าน ไม่รู้ว่าจะจับประเด็นสำคัญอะไร แต่ถ้ามมีการตั้งคำถามจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบเมื่อถูกถามจะเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้เรียนอ่านในขอบเขตที่ตั้งไว้จึงให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของกัลโลเวย์ Galloway (1983) ที่พบว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีการ SQ3R คะแนนทดสอบความสามารถในการอ่านเข้าใจความสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาของบัทเลอร์ Butler (1983) พบว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกสอน SQ3R 2 คาบ หรือได้รับการฝึกสอน SQ3R 7 คาบนั้น คะแนนด้านความสามารถในการอ่านเข้าใจความเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาของสแตล Stahl (1983) ที่ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของวิธีการอ่านแบบ SQ3R ในการสอนอ่านตำราวิชาการพบว่ วิธีการ SQ3R สามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่านวิชาการได้ดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถวุฒิ ทรายกิจธกุล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R มีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกับนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงสรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R จึงเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนอีกวิธีหนึ่ง

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เรียนด้วยวิธี SQ4R โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับต่อไปนี้ในด้านครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ย 4.48 ด้านบรรยากาศในห้องเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 4.05 ด้านสื่อการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ย 3.94 และด้านความเข้าใจในการอ่านมีคะแนนเฉลี่ย 3.84 อาจเนื่องจากผู้เรียนให้ความสนใจความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เกิดความสนุกสนานในการเรียน และคิดว่า การเรียนโดยวิธีสอน SQ4R ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่า ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการสอนโดยวิธีสอน SQ4R เป็นการฝึกให้นักเรียนได้อ่าน ได้คิด ได้ตั้งคำถาม ได้ทบทวน ได้ตรวจสอบความถูกต้อง และได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ ทำให้เกิดความเข้าใจแม่นยำได้มากกว่า สำหรับด้านครูผู้สอนซึ่งผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้เรียนชอบในเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ มีการเปิดโอกาสให้เวลานักเรียนปฏิบัติและกระตุ้นนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำวิธี SQ4R ไปใช้สอนจะต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมมีความหลากหลายและน่าสนใจ อาจเป็นสถานการณ์จริงหรือรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นให้อยากเรียน โดยเฉพาะการตั้งคำถามให้ตรงกับประเด็นสำคัญของเรื่อง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์แล้วแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวได้ตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น
2. เนื้อเรื่องที่นำมาให้อ่านควรสอดคล้องกับวัยและความสนใจของผู้เรียน และเป็นเรื่องที่ผู้เรียนได้เคยมีประสบการณ์เดิมอยู่จะช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการหาคำตอบและแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น
3. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจในขั้นตอนแต่ละขั้นของกระบวนการอ่านด้วยวิธี SQ4R อย่างละเอียด จะช่วยให้สามารถแนะนำผู้เรียนและกระตุ้นในการตั้งคำถามและวิเคราะห์เรื่องราวได้อย่างตรงประเด็นและอยู่ในขอบเขต

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการสอน SQ4R ไปทดลองสอนเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
2. ควรนำวิธีการสอน SQ4R ไปใช้กับการสอนวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาอื่น ๆ เพื่อประเมินความเข้าใจในการอ่านว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกับการอ่านภาษาไทยอย่างไร

ข้อสังเกตระหว่างดำเนินการสอน

จากการนำวิธี SQ4R มาทดลองสอนกับนักเรียนในกลุ่มทดลอง ในช่วงคาบที่ 1-3 จะพบกับปัญหาคือการตั้งคำถามของนักเรียนจะใช้คำถามที่ไม่ถูกต้อง เวลาสอนที่กำหนดไว้ไม่เพียงพอ ใช้

เวลาเพิ่มมากกว่าเล็กน้อย บางเรื่องมีเนื้อหาทำให้ไม่สนใจ การหาประเด็นสำคัญนักเรียนบางคน
ละเอียดไม่จริงจัง แต่พอเรียนคาบที่ 4 จนถึงสุดท้าย นักเรียนเกิดความคล่องตัว เข้าใจในการใช้
คำถาม สนใจในสื่อที่น่าสนใจ มีการวางแผนเตรียมการล่วงหน้า เกิดความสนุกสนานขณะเรียน
เพราะได้กล้าแสดงออก แสดงความสามารถ ได้แสดงผลงานส่วนตัวตามจินตนาการและความคิด
สร้างสรรค์ เกิดความภูมิใจในตนเอง

บรรณานุกรม

- กองทัพ เกลือบพณิชกุล. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2542
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรม. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545
- จินตนา ไบกาซูบี. การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง. วารสารการศึกษา กทม. 16 (7) : 19-24; เมษายน, 2536
- จริยา สัมมทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่อ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการอ่านโดยใช้วิธี SQ3R ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536
- ฉวีวรรณ บุญชะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525
- ชนัดดา แนนเกษร. ผลของการฝึกอ่านด้วยวิธีสอน SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. การอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2537
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินต์วิเฮาส์, 2536
- ประนอม สุขนาละ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2545
- ทัฬหเรศ เกตุถนอม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติโดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540 อัดสำเนา.
- ธีระพงษ์ แสงแก้ว. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นสื่อ เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านจับใจความและเขียนเรียงความ. รายงานการวิจัย. คณะอนุกรรมการการวิจัยการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษาที่, 2546
- นิลวรรณ สิทธิอาษา. ศึกษาความสนใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนตามคู่มือครู.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร. 2539

ผศ.ลินจง จันทรวราทิตย์. การอ่านเพื่อชีวิต. เอกสารคำสอนภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2542

พนิตนันท์ บุญพามี. เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2542

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการทางวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2531

พันธุ์ทิพา หลายเลิศบุญ และคณะ. การใช้ภาษาไทย 3. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

รศ.ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. เทคนิคการอ่าน. เอกสารคำสอน โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2542

รศ.วรรณิ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2544

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2528

วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534

_____. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542

_____. การจัดการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546

วิมลรัตน์ จตุรานนท์. การศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเล่าเรื่อง และความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยต่างกัน. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540

สนิท ตั้งทวี. การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, 2538

สำนักงานคณะกรรมการราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525

- สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2546
- สำนักการศึกษากรุงเทพ. ผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2546
- สมเกียรติ กินจาปา. การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอห์ (MIA). ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2545
- สมศักดิ์ สันธุระเวช. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช , 2544
- สมุทร เชื่นชาวนิช. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2545
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 21 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์ , 2545
- สุคนธ์ สันทพานนท์ และคณะ. การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2545
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2528 (เอกสารอัดสำเนา)
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์. กระบวนการอ่านและทักษะการอ่าน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536
- อังกว วังศ์ไธรร. เทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2538
- อรรณวุฒิ ทรายกิจรรณ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้นับการสอนด้วยวิธี SQ 4R ประกอบ

กับ TLS กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542

- Barr, Rebecca, Blachowicz, Camille L. Z., and Wogman-Sadow, Marilyn. 1995. **Reading Diagnosis for Teachers : An Instructional Approach**. 3rd ed. New York : Longman Publishers.
- Butler, Thomas Henry. **Effects of Subject and Training Variables on The SQ3R Study Method** , 1983. Dissertation Abstracts International 45 (1984) : 138-A.
- Collins, Martha D., and Cheek, Jr, Earl H. 1993. **Diagnostic Prescriptive Reading Instruction : A guide for Classroom Teacher : 4 th ed**. Iowa : WCB Brown & Benchmark.
- Deese, James and Deese, Ellin K. **How to Study**. 3 rd ed. New York : Me Graw-Hill, 1979
- Goodman, K.S. **Reading Process and Program**. Illinois : National Council of Teachers of English, 1970.
- Galloway, John sigmond. **A Comparison of the Effectiveness of Two Reading Study Techniques : The SQ3R and the HM Study Skills Program Level**, 1983.
- Graves, Michael F., Watts, Susan M., and Graves, Bonnie B. 1994. **Essentials of Classroom Teaching : Elementary Reading Methods**. Massachusetts : Allyn & Bacon.
- Harris, Larry A. and Carl B. Smith. **Reading Instruction Through Diagnostic Teaching In the Classroom**. New York : Macmillan, 1986.
- Riley, Pamela M. **"Improving Reading Comprehension," English Teaching Forum Special Issue : The Art of Tesol**. Part. 198-200 : 28
- Robinson, Francis P. **Effective Study**. New York, Harper and Brothers, 1961.
- Rumethart, E.D. **"Schemata : the Building Block of Cognition," Comprehension and Teaching Research Review**. International Reading Association, 1981
- Stahl, Normal A. **A Historical Analysis of Textbook-Study Systems**, 1983 Dissertation Abstracts International 45 (1984) : 480-A
- Smith, F. **Understanding Reading**. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1994

Wiseman, Donna L. **Learning to Read with Literature**. Massachusetts : Allyn & Bacon.
1992

Walker, Barbara J. **Diagnostic Teaching of Reading : Techniques for Instruction and
Assessment**. New York : Merrill Publishing Company, 5th ed. 2004 : 324-325

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวลิต ผู้ภักดี อาจารย์โปรแกรมภาควิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อินทิรา บุญยาทร อาจารย์โปรแกรมภาควิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. อาจารย์สุมนา ประสิทธิ์พันธ์ ฝ่ายการศึกษา ศูนย์วัดผลและประเมินผล
สำนักอัครสังฆมณฑลกรุงเทพ
4. อาจารย์สุพจน์ ศรีจันทร์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สมุทรปราการ

ที่ ศธ 0564.11.5/163

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสราภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 มกราคม 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุพจน์ ศรีจันทร์

ด้วยนางสาวมาลีรัตน์ กอบวิทยากุล นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนสอนโดยใช้วิธี SQ4R" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดา พิภพลาภอนันต์ ประธานกรรมการ
2. ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบันทึกการศึกษา ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธิ์ เศรษฐาจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประสานงานบัณฑิต

บัณฑิตศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.5/164

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงศิริราช
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 มกราคม 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุมนา ประสิทธิพันธ์

ด้วยนางสาวมาลีรัตน์ กอบวิทยากุล นักศึกษาปริญญาโท สาขานักศึกษาระดับสูงและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนสอนโดยใช้วิธี SQ4R" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดา พิภพลาภอนันต์ ประธานกรรมการ
2. ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบันทึกศึกษา ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สราวุธ เศรษฐจักร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประสานงานบัณฑิต

บัณฑิตครูศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.5/165

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 มกราคม 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อินทิรา บุญยาทร

ด้วยนางสาวมาลีรัตน์ กอบวิทยากุล นักศึกษาปริญญาโท สาขานักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธี SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนสอนโดยใช้วิธี SQ4R" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดา พิภพลาภอนันต์ ประธานกรรมการ
2. ดร.เสรี ปรีดาศักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบันทึกศึกษา ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. สรายุทธิ์ เศรษฐจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประสานงานบัณฑิต

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอนวิธี SQ4R
2. แผนการสอนตามคู่มือครู
3. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนโดยวิธี SQ4R

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 1 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง นันใจ..บอกแล้วไม่เชื่อ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง ในการอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คิดสอนใน สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องนันใจ...บอกแล้วไม่เชื่อ เป็นการประลองทำความเร็วระหว่างเต่ากับกระด่าย โดยเต่าใช้รถจักรยานยนต์คันเก่า ส่วนกระด่ายใช้รถจักรยานยนต์คันใหม่ที่มีสภาพดีกว่า ผลปรากฏว่าเต่าชนะกระด่ายแพ้ เนื่องมาจากความประมาท

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพสัตว์ชนิดต่างๆ ได้แก่ กระด่าย เต่า ฯลฯ
2. ใบความรู้
3. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	1. ครูนำภาพสัตว์มาและให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น 2. ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องนั้นใจ... บอกแล้วไม่เชื่อ	นักเรียนแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	1. ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องนั้นใจ... บอกแล้วไม่เชื่อ 2. ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว 3. ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) 2. ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ 3. ครูชี้แนะนักเรียนบางคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	1. ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ 2. ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบ โดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง 3. ครูสุ่มนักเรียน 1-2 คน อภิปรายตามความเข้าใจ	1. นักเรียนอ่าน 2. นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆ ตรวจสอบความถูกต้องของคน 3. นักเรียนอภิปรายสรุปตามความเข้าใจ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปราย
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้ เรื่อง นันใจ...บอกแล้วไม่เชื่อ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีกระต่ายกับเต่าเป็นเพื่อนกัน กระต่ายมีนิสัยคือวิ่งชอบไถ้อวดว่าเก่งและฉลาด ชอบเอาชนะคนอื่น ๆ ส่วนเต่ามีนิสัยอ่อนน้อมคนรักเพื่อนฝูง ถึงแม้จะมีนิสัยแตกต่างกัน แต่ทั้งสองก็ยังเป็นเพื่อนกัน อยู่มาวันหนึ่งทั้งสองนึกสนุก กระต่ายและเต่าจึงท้าประลองความเร็ว โดยแข่งขันว่าใครจะเดินทางได้เร็วกว่ากันโดยวิธีใดก็ได้ ทั้งสองตกลงกันว่าจะใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการแข่งขันประลองความเร็ว อีกทั้งกระต่ายรู้มาว่า เต่าคงสู้ตนเองไม่ได้เพราะสืบทราบมาว่า เต่ามีรถจักรยานยนต์ที่เก่า แต่ตนเองมีรถจักรยานยนต์ที่ใหม่กว่าและสมรรถนะความเร็วเหนือกว่า ขาวนี่แพร่สะพัดออกไปทั่วป่า

ก่อนถึงวันแข่งขันกระต่ายล้าพองใจว่าตนเองจะต้องชนะเต่านั่นๆ ก็ไปเที่ยวดื่มเหล้าฉลองกับเพื่อนๆ จนสว่าง โดยให้เหตุผลว่าเตรียมฉลองความสำเร็จล่วงหน้า ไม่ยอมหลับขมนอน เต่าเตือนก็ไม่เชื่อ พอเช้าวันรุ่งขึ้นไปถึงสนามแข่งขันด้วยสภาพมึนเมา ง่วงนอนและอ่อนเพลีย เมื่อถึงเวลาแข่งขันเสียงสัญญาณดังขึ้น กระต่ายและเต่าสตาร์ทออกจากจุดเริ่มต้นพร้อมกัน เต่าสวมหมวกนิรภัยและขับด้วยรถจักรยานยนต์คันเก่าอย่างช้าๆ ไปตามเส้นทางการแข่งขัน ส่วนเจ้ากระต่ายขับรถจักรยานยนต์ของคนด้วยความเร็วเต็มที่ แต่เพราะความเร็วของรถบวกความเมา ความง่วง และไม่ได้สวมหมวกนิรภัย ช่วงจังหวะที่ขับแซงหน้าเต่าไปเพียงเสี้ยวของวินาที กระต่ายหันกลับไปมองเต่าเพื่อเยาะเย้ย เสียงตูม เอี้ยล โกรม... เพราะวารถเจ้ากระต่ายเสียหลักตกลงไปยังคูคันนาข้างถนน เจ้ากระต่ายบาดเจ็บสาหัสหมดสติในทันที ส่วนเต่าที่ตามมาก็รำพึงกับตนเองว่า “เจ้ากระต่ายเอ๊ย เมาแล้วยังขับ นันใจ...บอกแล้วไม่เชื่อ”

(จากเอกสาร “นิทาน...สร้าง IQ และ EQ” ของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ดังไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.1 จากเรื่องนักเรียนคิดว่าอยากเป็นสัตว์ชนิดใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4.2 จากเรื่องถ้าเป็นนักเรียนจะใช้อะไรในการประลอง เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องนั้นใจ..บอกแล้วไม่เชื่อ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นลักษณะนิสัยของเต่า

ก. คี้อคิง	ข. ถ่อมตน
ค. โอ้อวด	ง. ทะนงตน
2. กระต่ายกับเต่าใช้พาหนะใดในการประลองความเร็ว

ก. รถยนต์	ข. รถจักรยานยนต์
ค. จักรยาน	ง. ไม่ใช่อะไรเลย
3. ข้อใดคือความต่างของเครื่องมือที่ใช้ในการประลอง

ก. สภาพใหม่เหมือนกัน	ข. สภาพเก่าเหมือนกัน
ค. สภาพเก่าและสภาพใหม่อย่างละคัน	ง. สภาพใช้งานได้เหมือนกัน
4. “ นั้นใจบอกแล้วไม่เชื่อ ” ข้อความนี้กล่าวถึงใครกับใคร

ก. เต่ากับลิง	ข. กระต่ายกับเต่า
ค. สิงโตกับกระต่าย	ง. ม้าลายกับสุนัขจิ้งจอก
5. ข้อใดที่มีสาเหตุที่ทำให้รถของกระต่ายเสียหลักลงสู่คันนา

ก. ความง่วงนอน	ข. ความมีนเมา
ค. ความอ่อนเพลีย	ง. มาด้วยความเร็วสูง
6. จากเรื่องนี้ตรงกับสุภาษิตในข้อใด

ก. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
ข. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
ค. พุดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสียดำสิ่งทอง
ง. ขว้างงูไม่พ้นคอ
7. ข้อใดเป็นสำนวนเปรียบเทียบกับอุปนิสัยของเต่า

ก. สันหลังยาว	ข. เหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ
ค. หมาเห่าใบตองแห้ง	ง. ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 2 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง กฎแห่งกรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง ในการอ่านเรื่องสั้นจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ลึกและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องกฎแห่งกรรม ยายแก่ไม่มีความซื่อสัตย์ นำเงินของเศรษฐีไปใช้ส่วนตัวและซื้อของถูกๆ ไปทำบุญ เมื่อล้มป่วยลง ยายแก่เกิดอุปทานว่ามีถั่งงอกมาพันที่คอจึงสารภาพความผิดของตน

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แผ่นภาพประเพณีการทำบุญตักบาตร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการทำบุญตักบาตร - ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องกฎแห่งกรรม	นักเรียนเล่าสู่กันฟังในเรื่องที่ตนเองเคยปฏิบัติ
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	- ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องกฎแห่งกรรม - ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว - ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) - ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ - ครูชี้แนะนักเรียนบางคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนหาคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	- ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ - ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง - ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมาแสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่อง	- นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ - นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของคน - นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายการทำงานกลุ่ม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้

เรื่อง กฎแห่งกรรม

มีเศรษฐีผิวเมืงคนหนึ่ง มีลูกจ้างเป็นคนแก่ เศรษฐีนี้รวยมากเลย ชายแก่คนนี้ก็มาเป็นแม่บ้านเป็นคนทำครัว พอเวลาแก่ทำบุญแก่ไม่ทำเองหรอก จะฝากเงินชายแก่คนที่มาเป็นแม่บ้านให้ไปซื้อไก่บ้าง ซื้อผลไม้บ้าง เป็นของดี ๆ ไว้ใส่บาตร คุณนายเศรษฐีนี้ก็ไม่ว่าว่าเขาจะซื้ออะไรใส่หรอก เพียงแต่สั่งแล้วก็แล้วกัน ชายแก่คนนี้ก็มีลูกผู้หญิงคน หนึ่งชายคน ลูกนี้ก็กำลังเรียนหนังสือ ก็เอาเงินนี้แหละไปส่งให้ลูกเรียน เวลาคุณนายไปทำบุญก็จะให้เงินไปทุกครั้ง แต่ชายคนแก่คิดไม่ซื้อเพราะคุณนายไว้ใจไม่ได้มาดูแล ที่นี้แก่ก็ไม่เอาเงินนี้ไปซื้อของใส่บาตรตามที่คุณนายสั่งเสียแล้ว แกเอาไปส่งให้ลูกเรียนหนังสือจนได้ดิบได้ดี แล้วก็ซื้อนาฬิกา สร้อยให้ลูกใส่ เงินจึงไม่พอ ชายแก่จึงเอาเงินที่เหลือไปซื้อถั่วงอกมาผัด และนำเอาใบตองมาห่อทำเป็นอาหารใส่บาตรทุกวันเลย อาหารดี ๆ พระท่านไม่เคยได้ฉันหรอก ก็มีลูกศิษย์วัดคอยหิ้วปิ่นโต พอถึงวัดจะฉัน จึงพูดว่า “โฮ ชายคนนี้รวยก็รวย แต่ไม่มีอาหารดี ๆ ใส่มาให้เลย มีแค่ผัดถั่วงอกทุกวัน” หลวงพ่อก็บอก “อย่าไปว่าเขาเลย เขามาอย่างไรก็ฉันอย่างนั้น แกก็ทำของแกอย่างนี้แหละ ถั่วงอกนี้เป็นกะละมังเลย มันลูกดีนี่ เงินที่เหลือก็ซื้อของแต่งตัวให้ลูก”

ผลสุดท้ายชายแก่ก็ล้มเจ็บลง ทำอย่างไรก็รักษาไม่หาย กินอะไรก็กินไม่ได้ ลูกไม่มาดูแล ก็มีแต่คุณนายมาดูแล กินอะไรก็ติดคอเหมือนมีเส้นถั่วงอกมาพันคอแกอยู่อย่างนั้น หมอก็หมดปัญญา ก่อนตายแก่ก็รับสารภาพกับคุณนายว่า แกไม่ได้เอาเงินที่คุณนายให้นั้นไปทำบุญหรอก แกเอาไปให้ลูกเรียนหมด ที่แกทำบุญมาทุกวันแกก็ผัดแต่ถั่วงอกให้พระทุกวันเลย พอพูดสารภาพแล้วแกก็ตาย

(นิทานพื้นบ้าน รศ. วิเชียร เกษประทุม)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.1 นักเรียนคิดว่า “การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” มีจริงหรือไม่เพราะเหตุใด

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องกฎแห่งกรรม

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นลักษณะการทำบุญของเศรษฐี
 - ก. จ้างแม่บ้านเป็นผู้จัดการ
 - ข. ซื้อผลไม้มาใส่บาตร
 - ค. ส่งเสียค่าใช้จ่ายให้ลูกแม่บ้าน
 - ง. นำปัจจัยมาถวายให้พระ
2. ขยายแก่แม่บ้านมีลูกกี่คน
 - ก. 1 คน
 - ข. 2 คน
 - ค. 3 คน
 - ง. 4 คน
3. ขยายแก่นำเงินไปทำอะไร
 - ก. ซื้อไก่ผลไม้
 - ข. ใช้จ่ายในทางการศึกษา
 - ค. ทำบุญ
 - ง. เป็นเงินค่ารักษาพยาบาล
4. ขยายแก่มักจะทำอะไรถวายพระทุกวัน
 - ก. ไก่ผัด
 - ข. เส้นหมี่ผัด
 - ค. ถั่วงอกผัด
 - ง. ข้าวผัด
5. ข้อใดคือกฎแห่งกรรมของขยายแก่
 - ก. ลูกของขยายไม่ดูแลขยาย
 - ข. นอนฝันเห็นแต่ถั่วงอก
 - ค. เป็นโรคที่รักษาไม่หาย
 - ง. กินอะไรก็เหมือนมีเส้นมาพันคอ
6. ข้อใดคือสำนวนของเรื่องนี้
 - ก. ทำคุณบูชาโทษ
 - ข. ทำบุญเอาหน้า
 - ค. ทำอะไรได้อย่างนั้น
 - ง. ทำนาบนหลังคน

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 3 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญของการสอน

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านเรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร เป็นนกสกุลเดียวกับนกนางแอ่นเทียมทองโก พบที่บึงบอระเพ็ด ปัจจุบันหาได้ยาก

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. ภาพนกชนิดต่างๆและนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	- ครูนำภาพนกต่างๆ มาให้นักเรียนดูและสนทนาร่วมกัน - ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร	นักเรียนดูภาพและสนทนาสิ่งที่นักเรียนเห็นจากภาพ
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	- ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร - ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว - ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญ ในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) - ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ - ครูชี้แนะนักเรียนบางคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	- ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ - ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบ โดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง - ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนและให้ช่วยเขียนเป็นแผนภูมิภาพ	- นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ - นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของคน - นักเรียนเขียนแผนภูมิภาพ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเข้ากลุ่มและอภิปราย
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้

เรื่อง นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรเป็นนกที่มีลักษณะรูปร่างแตกต่างจากนกนางแอ่น มีขนาดลำตัวใหญ่กว่านกนางแอ่นทั่ว ๆ ไปมาก ขนเป็นสีลำค้ำ คางขาวและใหญ่ ปากและสะโพกเป็นสีขาว หางกลมมน ขนหางคู่กลางยื่นยาวออกมาอย่างชัดเจน มีลักษณะเป็นป่วงคล้ายนกแซงแซว

ชาวบ้านบริเวณบึงบอระเพ็ดเรียกนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรนี้ว่า “นกคาพอง” พบปะปนกับนกนางแอ่นอื่นๆ และนกเล็กๆ อีก 2-3 ชนิด เกาะอาศัยตามยอดหญ้า กอสาละในบึงบอระเพ็ด เป็นนกที่ชอบอยู่เดี่ยวๆ ไม่ชอบกระโดดโลดเต้น มักชูตัวเงิบ ๆ ตามมุมกรงที่ชาวบ้านขังไว้ กินแมลงเป็นอาหาร ทำรังโดยขุดรูอยู่ตามเกาะแก่งกลางบึง

เมื่อปี พ.ศ.2510 นักวิทยาศาสตร์จากสภาวิจัยประยูทธ์ ได้ทำการดักจับนกนางแอ่นจำนวนมากจากบึงบอระเพ็ด เพื่อการศึกษาเรื่องการอพยพย้ายถิ่นของสัตว์ต่าง ๆ และระหว่างเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ 2511 นายกิตติ ทองลงยา พบว่านกตัวหนึ่งมีลักษณะแตกต่างจากนกนางแอ่นอื่น ๆ ในการตรวจสอบขั้นต้นไม่สามารถจำแนกนกชนิดนี้เข้ากับนกสกุลใด ๆ ของประเทศไทยได้ จึงได้เก็บตัวอย่างของตัวเบียน คือ เหน็บ เหว ไร ของนก ส่งไปให้สถาบันสมิทโซเนียนและบริติชมิวเซียมช่วยตรวจสอบและวิเคราะห์หาชนิดของนกดังกล่าว จึงลงความเห็นว่านกชนิดนี้เป็นนกในสกุลเดียวกับนกนางแอ่นเทียมนอกโลก แต่เป็นชนิดใหม่ของโลก

สำหรับการตั้งชื่อนกชนิดใหม่นี้ นักปักษีวิทยาของไทยมีความเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรเทพรัตนราชสุดา (ดำรงพระยศขณะนั้น) ทรงสนพระทัยในเรื่องธรรมชาติวิทยาของเมืองไทยอย่างยิ่ง จึงขอพระราชทานนามมาตั้งชื่อนกชนิดนี้ว่า “นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร” และสันนิษฐานว่ามีอยู่แห่งเดียวที่บึงบอระเพ็ดเท่านั้น

ต่อมาชาวบ้านได้ดักจับนกนางแอ่นกันมาทุกปี การศึกษาและติดตามนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรก็ขาดหายไป จนกระทั่งครั้งสุดท้ายมีผู้ดักจับได้ที่เกาะวัดในบึงบอระเพ็ดเมื่อ พ.ศ.2521 และต่อมาก็ไม่มีใครพบเห็นนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรอีกเลย

(บึงบอระเพ็ด บึงทองแห่งลุ่มน้ำสี่แคว กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 84-85)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4.

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

- 4.1 นักเรียนคิดว่านกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรสูญพันธุ์หรือยัง เพราะเหตุใด

.....

.....

- 4.2 นักเรียนมีวิธีใดที่จะช่วยอนุรักษ์นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรพบมากในบริเวณใด

ก. บึงกว๊านพะเยา	ข. บึงบอระเพ็ด
ค. บึงพระกาฬ	ง. บึงทองหลาง
2. นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรมีชื่อเดิมว่าอย่างไร

ก. นกนางแอ่น	ข. นกแซงแซว
ค. นกขุนทอง	ง. นกคาพอง
3. นกนางแอ่นจะมีการอพยพย้ายถิ่นในช่วงระหว่างเดือนใดถึงเดือนใด

ก. ธ.ค. – ม.ค.	ข. ม.ค. – ก.พ.
ค. มี.ค. – เม.ย.	ง. มี.ย. – ต.ค.
4. เหยื่อโปรดของนกคือข้อใด

ก. ตัวนก	ข. ตัวกาฝาก
ค. ตัวตุดเถื่อนคนก	ง. ตัวเบียน
5. ข้อใดถูกต้องที่สุด

ก. สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรทรงตั้งชื่อนกด้วยพระองค์เอง

ข. สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรทรงสนพระทัยเกี่ยวกับธรรมชาติวิทยา

ค. นกขรรณวิทย์ลางความเห็นเกี่ยวกับการตั้งชื่อนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

ง. นักปักษีวิทยาได้พบนกนางแอ่นเทียมคองโก
6. หน่วยงานใดที่ทำการตรวจสอบวิเคราะห์ชนิดของนก

ก. องค์การรักษพันธุ์ป่าไม้	ข. องค์การรักษพันธุ์สัตว์ป่า
ค. สถาบันสมิทโซเนียน	ง. สถาบันวิจัยเพาะพันธุ์สัตว์
7. ข้อใดคือความหมายของคำว่า ทรงสนพระทัย

ก. ใส่ใจ	ข. เอาใจใส่
ค. สนใจ	ง. สนับสนุน
8. ข้อใดไม่ใช่คำที่มีความหมายว่านก

ก. สกุกา	ข. วิหค
ค. ปักษี	ง. วาญ
9. ข้อใดคือความหมายของคำว่า พระราชทาน

ก. ถวาย	ข. ให้
ค. ส่ง	ง. มอบ

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 4 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง กบน้อยช่างคิด วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คติสอนใจ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องกบน้อยช่างคิด เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับงูเห่าและพังพอนต่อสู้กัน สุดท้ายก็จะต้องมีผู้แพ้ ส่วนผู้ชนะก็จะมีชีวิตอยู่ในโลกได้ การดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดปลอดภัยของตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แผ่นภาพวัฏจักรชีวิตกบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องวัฏจักรชีวิตของกบ 2. ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องกบน้อยช่างคิด	นักเรียนสังเกตศึกษาจากแผ่นภาพ
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	1. ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องกบน้อยช่างคิด 2. ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว 3. ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) 2. ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ 3. ครูชี้แนะนักเรียนแต่ละคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	1. ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ 2. ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง 3. ครูให้นักเรียนวาดภาพการต่อสู้ระหว่างงูเห่ากับพังพอน	1. นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ 2. นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆ ตรวจสอบความถูกต้องของตน 3. นักเรียนเขียนวาดภาพ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนตอบข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและพฤติกรรมการทำงาน
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้ เรื่อง กบน้อยช่างคิด

ยามเย็นสงัดเงียบในวันเสาร์บริเวณท้องทุ่ง มีกบน้อยตัวหนึ่งนั่งจ้องกินแมลงอยู่ข้างกอหญ้า ได้ต้นไม้ใหญ่ นานๆ จะส่งเสียงร้อง โอ๊บ โอ๊บ และกระโดดไปมาอยู่ข้างกอหญ้า ทันใดนั้นกบได้ยินเสียงงูเห่าขู่ ฟ่อ ฟ่อ มันรีบกระโดดหลบซ่อนตัวอยู่ในกอหญ้า เพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายที่จะเกิด สักครู่มีเสียงต่อสู้กัน มันกระโดดออกมาดูเหตุการณ์ เห็นการต่อสู้ระหว่างงูเห่ากับพังพอน ซึ่งอยู่ได้ต้นไม้ไม่ไกลจากกอหญ้าที่มันอาศัยหลบซ่อนตัวอยู่ การต่อสู้เป็นไปอย่างดุเดือดและนานมาก ทั้งงูเห่าและพังพอนต่างสะบักสะบอมด้วยกันทั้งคู่ ตามตัวเต็มไปด้วยริ้วรอยของเขี้ยวแต่ละฝ่าย ทันใดนั้นเองงูเห่าก็สามารถรัดพังพอนไว้ในลำตัวของมัน มันชูหัวขึ้นจกก้นที่หัวพังพอนพร้อมกับปล่อยพิษและรัดพังพอนแน่นิ่งไป จากนั้นมันจึงคลายตัวออก หลังจากที่กินพังพอนจนอิ่ม มันก็เลื้อยไปช้าๆ และนอนพัก

กบน้อยคิดว่าทำไมสัตว์ในโลกจะต่างคนต่างอยู่ไม่ได้หรือทำไมต้องเข่นฆ่ากันให้เดือดร้อน กบน้อยก็กระโดดออกจากกอหญ้า มันรู้สึกหิวเป็นกำลัง เพราะตั้งแต่เช้ายังไม่ได้เหยื่อเป็นอาหาร มันกระโดดไปไม่ไกลนัก เห็นbungหนึ่งบินวนเวียนอยู่ใกล้โคนต้นไม้ bungไม่ได้สนใจมันเลย มันกระโดดหลบซ่อนตัวอยู่ในกอหญ้าใกล้ๆ bung bungตัวโตบินพลัดเข้ามา มันจะใช้ลิ้นตัวดกกินจนอิ่ม

ขณะนั้นงูเห่าคอยๆ เลื้อยมายังกอหญ้าที่กบซ่อนตัวอยู่ มันใจหายและตกใจกลัว กบน้อยกระโดดหนีอย่างรวดเร็วไปอีกกอหนึ่ง มองดูกบน้อยแล้วเลื้อยผ่านไป ความมีดกอวบก็กลายมา ความเงียบสงัดช่างน่ากลัวเสียอะไร

บัดนี้ กบน้อยได้คำตอบแล้วว่า ทำไมสัตว์โลกนี้จึงต้องต่อสู้กัน การดิ้นรนทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้กระมัง สัตว์ใหญ่ย่อมกินสัตว์เล็กเป็นอาหารและเมื่อกินอิ่มแล้วก็รู้จักพอ ดังเช่นงูเห่าไม่กินกบ

(หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เล่ม 1 อ่านเสริมบทเรียน)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

- 4.1 ถ้านักเรียนเป็นงูตัวนั้นจะกินกบหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

- 4.2 นักเรียนคิดว่าพังพอนตายด้วยสาเหตุใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องกบน้อยช่างคิด

ให้นักเรียนตอบคำตอบให้ถูกต้องที่สุด

1. กบร้องเสียงอย่างไร

ตอบ.....

2. สัตว์ชนิดใดที่กำลังต่อสู้กัน

ตอบ.....

3. เพราะเหตุใดกบน้อยจึงไม่โดนงูเห่ากิน

ตอบ.....

4. กบน้อยคิดอย่างไรกับสัตว์โลก

ตอบ.....

5. จากเรื่องถ้านักเรียนเป็นงูเห่า จะกินกบหรือไม่เพราะเหตุใด

ตอบ.....

5. ข้อใดคือความหมายของคำว่าสะบักสะบอม

ก. บอบช้ำเต็มที

ข. มีรอยขีดข่วนมากมาย

ค. ไม่มีคำไหนใดๆ เกิดขึ้น

ง. ถอดถอนใจเป็นระยะๆ

7. “จึงเอาไปโดยเร็ว สับ ไขก ขบกัด” คือความหมายของคำในข้อใด

ก. กระชาก

ข. ฉก

ค. วังราว

ง. ลุด

8. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. เจียบเหงา = เปล่าเปลี่ยว

ข. เจียบหงอย = วันห่วย

ค. เจียบสงัด - เจียบสนิทจนไม่มีเสียง

ง. เจียบขริบ - เฉย พุดคุยเก่งน่าฟัง

9. งูเห่ากับพังพอนเปรียบได้กับสำนวนในข้อใด

ก. เกลือจ้มเกลือ

ข. ฝากเนื้อไว้กับเสือ

ค. ขมื่นกับปูน

ง. ขนมนผสมน้ำยา

10. จากข้อความที่ว่า “มันใจหายและตกใจกลัว” เป็นคำพูดของใคร

ก. งูเห่า

ข. พังพอน

ค. กบ

ง. ยุง

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 5 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง กว่าจะมาเป็นผืนผ้า วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านเรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ความ รู้ จดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องกว่าจะมาเป็นผืนผ้า เป็นการประกอบอาชีพหนึ่งเกิดจากฝีมือมนุษย์ได้ทำการสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนกระบวนการต่างๆ เริ่มจากการเลี้ยงตัวไหม ให้อาหารและการสาวเส้นไหม จนถึงการ นำไปทอเป็นผืนผ้า

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. ตัวอย่างผ้าไหม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	1. ครูนำผ้าไหมมาให้ให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น 2. ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องกว่าจะมาเป็นผืนผ้า	นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับผ้าไหม
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	1. ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องกว่าจะมาเป็นผืนผ้า 2. ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว 3. ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) 2. ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ 3. ครูคอยชี้แนะนักเรียนแต่ละคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	1. ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ 2. ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง 3. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนเขียนแผนภูมิรูปภาพและนำเสนอหน้าชั้นเรียน	1. นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ 2. นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของตน 3. นักเรียนเขียนแผนภูมิรูปภาพ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายและทำงานกลุ่ม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้ เรื่อง กว่าจะมาเป็นผืนผ้า

ผ้าไหมเป็นผ้าที่สวยงามมาก เป็นผ้าที่มีความมั่นคงมาจากตัวผีเสื้อและเส้นใยไหมเอง แต่กว่าจะมาเป็นเส้นไหมแต่ละเส้น ผืนผ้าไหมแต่ละผืน จะต้องผ่านกระบวนการมากมาย

ผืนผ้ามหัศจรรย์ที่ธรรมชาติได้บรรจงสร้างมาให้มนุษย์เริ่มจากชีวิตน้อยๆ ของหนอนไหม โดยมีพันธุ์ไหมอยู่ด้วยกัน 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ พันธุ์ไทยพื้นเมืองเป็นพันธุ์ที่ชาวบ้านส่วนใหญ่เลี้ยง พันธุ์ถูกผสมต่างประเทศนำมาจากต่างประเทศ และสุดท้ายพันธุ์ไทยถูกผสมเป็นพันธุ์ที่ผสมกัน ระหว่างสองพันธุ์แรกซึ่งแต่ละพันธุ์ก็ให้สีและเส้นใยที่แตกต่างกัน โดยพันธุ์ไทยให้สีเหลือง พันธุ์ต่างประเทศให้สีขาว ส่วนพันธุ์ผสมให้ทั้งสองสี ตัวที่บ่งบอกได้ว่าหนอนไหมตัวไหนจะชักใยสีเหลืองหรือสีขาวก็คือสีที่ขาของหนอนไหมตัวนั้น

หนอนไหมมีวัฏจักรชีวิตเหมือนผีเสื้อ เพราะไหมเมื่อโตเต็มวัยก็คือผีเสื้อมีวัฏจักร 4 ระยะ ตั้งแต่ไข่กลายมาเป็นตัวหนอน ชักใยรอบตัวเป็นดักแด้ และออกมาเป็นผีเสื้อในที่สุด ในระยะที่เป็นตัวหนอนจะยาวที่สุดคือมีทั้งหมด 5 วัย การเปลี่ยนจากวัยหนึ่งนั้นไหมจะนอน การนอนแต่ละครั้งก็จะเป็นการขยายลำตัวของมันด้วย

การเตรียมการเลี้ยงไหม ต้องทำความสะอาดโรงเรือน รวมทั้งอุปกรณ์การเลี้ยงให้สะอาด เพราะไหมติดเชื้อได้ง่าย ก่อนเลี้ยงควรมีการเตรียมคลอรีนผสมปูนขาวและเกล็ดปลาโรยตัวไหม เพื่อลดความชื้นในกระดัง การเลี้ยงไหมต้องอาศัยการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างมาก โบราณพูดไว้ว่า “การเลี้ยงไหมเหมือนการเลี้ยงเด็กอ่อน”

อาหารของตัวไหมคือใบหม่อน หม่อนเป็นไม้ยืนต้นจำพวกไม้พุ่ม วิธีเก็บใบหม่อนไปเลี้ยงตัวไหมต้องเก็บตามวัยของไหม คือถ้าไหมวัยอ่อนก็เก็บยอดไปเลี้ยง ถ้าไหมวัยแก่ก็เก็บที่โคนต้นไปเลี้ยง หนอนไหมก็เหมือนกับคนคือ กินอาหารวันละ 3 เวลา แต่ที่สำคัญต้องตรงเวลา

การให้อาหารจะให้เฉพาะตอนที่เป็นตัวหนอนเท่านั้น เพราะมันจะใช้สารชนิดต่างๆ จากใบหม่อนไปสร้างความเจริญเติบโต ครั้งหนึ่งของโปรตีนที่ดูดซึมจากใบหม่อนจะถูกใช้ผลิตสารไหม และเมื่อไหมสุกในวัยที่ 5 ตัวหนอนจะเริ่มถักทอใยกลายเป็นดักแด้ ในภาชนะที่เรียกว่า “จ่อ” ภายหลังจากไหมสุกทำรังแล้วประมาณ 6 วัน จึงนำไหมออกจากจ่อคัดรังคิรังเสีย และพร้อมที่จะนำไปสาวให้เส้นสายต่อไป

(หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามความต้องการของท้องถิ่น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.1 นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับขั้นตอนกว่าจะมาเป็นผืนผ้า

.....

.....

.....

4.2 นักเรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถในการทอผ้ามากเพียงใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องกว่าจะเป็นผืนผ้า
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ผ้าไหมเป็นผ้าที่มีลักษณะอย่างไร

ก. เบานุ่ม	ข. หยาบกระด้าง
ค. มั่นาว	ง. เนื้อหนาคงทน
2. หนอนไหมมีวัฏจักรชีวิตเหมือนสัตว์ชนิดใด

ก. ค้างคาว	ข. ผีเสื้อ
ค. แมลงปอ	ง. ผึ้ง
3. หนอนไหมพันธุ์ต่างประเทศให้เส้นไหมเป็นสีอะไร

ก. สีแดง	ข. สีขาว
ค. สีเหลือง	ง. สีส้ม
4. ข้อใดคือวัฏจักรของหนอนไหม

ก. ไข่ ตัวหนอน ดักแด้ ผีเสื้อ	ข. ตัวหนอน ดักแด้ ไข่ ผีเสื้อ
ค. ดักแด้ ไข่ ผีเสื้อ ตัวหนอน	ง. ไข่ ดักแด้ ตัวหนอน ผีเสื้อ
5. ลักษณะใดเป็นการขยายลำตัวของตัวหนอน

ก. การนอน	ข. การวิ่ง
ค. การเดิน	ง. การกิน
6. ทำไมต้องโรยกลอรีนผสมปูนขาวและเกลือแดงในตัวไหม

ก. เพื่อเป็นการอำพรางศัตรู	ข. เพื่อสะดวกในการผลิตเส้นใย
ค. เพื่อนำมาเชื้อ	ง. เพื่อลดความชื้น
7. ข้อใดเป็นอาหารของตัวไหม

ก. ใบหม่อน	ข. ใบชา
ค. ใบไม้	ง. ใบหญ้า
8. ข้อใดคือความหมายของจ่อ

ก. หม้อสำหรับนำรังไหมไปต้มเพื่อสาวไหม	
ข. ภาชนะสานด้วยไม้ไผ่ใช้เลี้ยงตัวไหม	
ค. เครื่องสำหรับใช้ในการทอผ้าไหม	
ง. รังไหมที่สามารถนำไปประดิษฐ์เป็นดอกไม้ได้	

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 6 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง ไคโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
.....

สาระสำคัญของการสอน

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านเรื่องสั้นจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องไคโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์ เมื่อ 220 ล้านปีมาแล้ว ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานได้มีไคโนเสาร์และสัตว์โลกดึกดำบรรพ์ ซึ่งไคโนเสาร์ที่พบจะมี 2 ประเภท คือ ไคโนเสาร์กินพืชเป็นอาหารและไคโนเสาร์ที่กินเนื้อเป็นอาหาร

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. รูปภาพไคโนเสาร์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	1. ครูนำรูปภาพไดโนเสาร์ชนิดต่างๆ มาให้นักเรียนดูและสนทนาร่วมกัน 2. ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่อง ไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์	นักเรียนอภิปรายซักถาม
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์ 2. ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว 3. ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญ ในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) 2. ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ 3. ครูคอยชี้แนะนักเรียนแต่ละคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	1. ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ 2. ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบ โดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง 3. ครูให้นักเรียนวาดภาพไดโนเสาร์ตามจินตนาการของตนเอง	1.นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ 2.นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของตน 3.นักเรียนวาดภาพไดโนเสาร์
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายและความสนใจในการปฏิบัติงาน
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้

เรื่อง ไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์

แผ่นดินประเทศไทยโดยเฉพาะทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรืออีสานนั้นเป็นดินแดนดึกดำบรรพ์ พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำ ลำธาร หนองบึง ทะเลสาบน้ำจืดมากมาย มีสภาพอากาศร้อนชื้น ฝนตกชุก ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ พืชพันธุ์ต่างๆ เจริญงอกงาม

ที่บริเวณเขื่อนจุฬาภรณ์ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เมื่อ 220 ล้านปีมาแล้ว ยังเป็นหนองเป็นบึง มีดินเฟิร์นและกกขึ้นอยู่หนาแน่น มีสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่วิวัฒนาการมาจากสัตว์น้ำซึ่งมีชื่อเรียกว่า “ไซโคลโตซอรัส Cyclotusaurus” ค่อยๆ โผล่ขึ้นเหนือน้ำ ในบริเวณใกล้ๆ มีเต่าโบราณตระกูล “โปรคาโนเชลิส Procanochelys” ตัวหนึ่งค่อยๆ ลอยขึ้นสู่ผิวน้ำ หางออกไปมีเสียงสุดดั่งขึ้น น้ำแตกกระจายเป็นวงกว้าง เจ้า “ไฟโตซอร์ Phytosaur” สัตว์ที่มีรูปร่างคล้ายจระเข้กำลังไล่จับปลาตะเพียนโบราณ (Lapidotes) กินเป็นอาหาร

ที่ภูเวียง จังหวัดขอนแก่น มีสัตว์ตัวใหญ่มหึมาชนิดหนึ่งอยู่ สัตว์ใหญ่ตัวนี้คือ ไดโนเสาร์กลุ่มกินพืชที่เรียกว่า “ซอโรพอด Sauropod” แม้ตัวใหญ่แต่ก็ไม่ดุร้าย อาศัยอยู่ในป่า ชอบลงมายังแหล่งน้ำเพื่อหาอาหารจำพวกพืช โดยยื่นคอยาวของมันลงไปจับอาหารแล้วเงยหน้าขึ้นเคี้ยวอย่างช้าๆ ขณะที่ตามองดูไปมาว่าไม่มีศัตรูมาใกล้ เมื่ออาหารหมดปาก มันก็จะกลับลงจับพืชลำใหม่ เป็นเช่นนี้ตลอดทั้งวันเพราะตัวมันใหญ่จึงต้องการอาหารจำนวนมาก

ส่วนไดโนเสาร์ “คาร์โนซอร์ Canosaur” เป็นไดโนเสาร์ขนาดใหญ่กินเนื้อเป็นอาหาร มีเขี้ยวโค้งที่แหลมยาวถึง 3 นิ้ว เป็นนักล่าที่ดุร้ายของโลกในยุคนั้น มันใช้กำลังฉีกเนื้อเหยื่อด้วยเล็บมืออันแหลมคม กลืนกินเป็นคำโตๆ บางครั้งมันกัดแรงเกินไปทำให้ฟันไปกระทบกระดูกเหยื่อ ทำให้ฟันมันหัก เราจึงพบฟันและรอยเขี้ยวของไดโนเสาร์ชนิดนี้อยู่บนกองกระดูกและมีการขูดพบที่ภูเวียง

นอกจากนี้เรายังพบฟอสซิลของไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์ รวมทั้งสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอีกมากมายในผืนแผ่นดินของประเทศไทย และบางครั้งก็เป็นสัตว์ชนิดใหม่ของโลกอีกด้วย

(หนังสือชมรมเด็ก เรื่องไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.1 ถ้าโคโนเสาร์ยังไม่สูญพันธุ์ มนุษย์จะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4.2 ถ้าบริเวณบ้านของนักเรียนมีโครงกระดูกโคโนเสาร์ นักเรียนจะอย่างไร

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ดินแดนดึกดำบรรพ์ หมายถึง ภาคใดของประเทศไทย

ก. ภาคเหนือ	ข. ภาคกลาง
ค. ภาคใต้	ง. ภาคอีสาน
2. เชื้อนกยูงปรากฏอยู่ในจังหวัดอะไร

ก. อุบลราชธานี	ข. ชัยภูมิ
ค. ชัยนาท	ง. อุตรดิตถ์
3. “ไฟโตเซออร์” มีลักษณะคล้ายกับสัตว์ชนิดใด

ก. จระเข้	ข. ปลาตะเพียน
ค. เต่า	ง. ม้าน้ำ
4. ไดโนเสาร์ชนิดใดได้ชื่อว่าเป็นนักล่าที่ดุร้ายที่สุด

ก. ไชโคลโดซอร์ส	ข. โปรกาโนเชลิส
ค. ไฟโตเซออร์	ง. คาร์โนซอร์
5. ฟันของไดโนเสาร์หักเกิดจากสาเหตุใด

ก. การกระแทกกับหิน	ข. การขบเคี้ยวของแข็ง
ค. การต่อสู้กัน	ง. การหมดสภาพอายุฟัน
6. อำเภอกูเวียงอยู่ในจังหวัดใด

ก. อุตร	ข. กาฬสินธุ์
ค. ขอนแก่น	ง. สุรินทร์
6. ข้อใดคือคุณสมบัติเฉพาะคาร์โนเซออร์

ก. เป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	ข. เป็นสัตว์ไม่ดุร้าย
ค. กินเนื้อเป็นอาหาร	ง. กินพืชเป็นอาหาร
8. ไดโนเสาร์ชนิดใดกินพืชเป็นอาหาร

ก. ซอโรพอด	ข. ไฟโตซอร์
ค. โปรกาโนเชลิส	ง. คาร์โนซอร์
9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. รอยไดโนเสาร์ปรากฏที่อำเภอกูเวียง	
ข. ฟอสซิลคือซากพืชหรือสัตว์ที่กลายเป็นหิน	
ค. นักโบราณชีววิทยาเป็นผู้เชี่ยวชาญชำนาญทางด้านสิ่งมีชีวิต	
ง. วิวัฒนาการเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่แย่ลง	

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 7 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ยาวีเศษ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญของการสอน

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คติสอนใจ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องยาวีเศษ มีหมอวิเศษหรือหมอเทวดาเป็นอาชญาที่ชาวบ้านตั้งขึ้น ทำหน้าที่การรักษาผู้ป่วย หมอจะรักษาผู้ป่วยทุกคนจนไม่มีเวลาพักผ่อน ท้ายสุดก็ล้มป่วยและรักษาตนเองจนหายเหลือเพียงแค่ 3 โรคที่ยังรักษาไม่ได้ หมอพยายามคิดค้นหายารักษาอยู่นานจนกระทั่งเขาพบว่ายาที่สามารถป้องกันโรคได้ดีคือการออกกำลังกาย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. เพลงกายบริหาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	- ครูให้นักเรียนสาธิตการออกกำลังกายตอนเช้าหน้าเสาธงให้ดู - ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องยาวิเศษ	นักเรียนแสดงให้ดู
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	- ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องยาวิเศษ - ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว - ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) - ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ - ครูชี้แนะนักเรียนแต่ละคนเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	- ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ - ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง - ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันและช่วยกันคิดทำกายบริหารนำเสนอหน้าชั้นเรียน	- นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ - นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของตน - นักเรียนสาธิตทำกายบริหารที่กลุ่มคิดขึ้น
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ครูแจกแบบทดสอบ	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน นักเรียนทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายและเข้ากลุ่ม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้ เรื่อง ยาวิเศษ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมอคนหนึ่งที่มีความสามารถในการปรุงยารักษาโรคได้เก่งมาก ไม่ว่าจะเป็นโรคอะไร หมอก็สามารถรักษาได้เกือบหมด ด้วยความสามารถในการปรุงยารักษาโรค ทำให้หมอมือชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในด้านการรักษา จนได้ฉายาว่า “หมอเทวดาหรือหมอผู้วิเศษ” จากการที่มีผู้คนมารักษาามากมายในแต่ละวัน ทำให้หมอมียาเงินทองมากมาย มีอาหารการกินที่อุดมสมบูรณ์ แต่ก็ทำให้หมอไม่มีเวลาพักผ่อนและล้มป่วยลงในที่สุด ด้วยความที่ตนเป็นหมอเก่ง ก็ได้วิเคราะห์ดูว่าตนเองเป็นโรคอะไร ในที่สุดพบว่าตนได้เป็นหลายโรคโดยติดจากผู้ที่มารับการรักษา และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากไม่ค่อยได้พักผ่อน นั่นคือโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ ซึ่งทั้งสามโรคนี้ หมอไม่เคยรักษามาก่อน ด้วยความเป็นหมอเก่งก็สามารถปรุงยารักษาให้หายได้ยกเว้นเพียงสามโรคเท่านั้นที่รักษาได้แค่เบาบางลงเท่านั้น หมอก็ไม่ยอมแพ้จึงคิดค้นหาวิธี คืนหนึ่งหมอนอนหลับอยู่ หมอฝันว่าได้พบกับชายผู้หนึ่งมีรูปร่างแข็งแรงกำขำได้พูดว่า ท่านเก่งแต่ในทางรักษา แต่ทำไมท่านไม่คิดหาหาหรือวิธีป้องกันการเกิดโรค ทำไมปล่อยให้ตนเป็นโรคก่อนแล้วค่อยรักษา พอสิ้นเสียงชายในความฝันพูด หมอก็สะดุ้งตื่นขึ้นทันที หมอได้คิดทบทวนความฝันและคำพูดของชายผู้นั้น หมอพูดขึ้นว่า ใช่สิ เราต้องคิดหาป้องกันไม่ให้เกิดโรคดีกว่า หมอจึงออกเดินทางหาหาเพื่อมาปรุงเป็นยาป้องกันโรค หมอต้องเดินขึ้นลงเขา หมอต้องวิ่งหนีสัตว์ที่หมายจะเอาชีวิต ต้องว่ายน้ำข้ามแม่น้ำลำธารหลายสาย หลายปีผ่านไป หมอก็ยังไม่สามารถคิดหาป้องกันโรคได้ แต่อาการโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจที่หมอเป็นกับหาไปโดยที่หมอไม่คาดคิด หมอได้ตรวจตนเองพบว่า หมอไม่ได้เป็นโรคทั้งสามแล้ว หมองงมากกว่าทำไมโรคที่หมอเป็นจึงหาย หมอนั่งคิดทบทวนช่วงเวลาที่หมอเดินทางคิดหาหา จนในที่สุดก็พบว่า หมอได้เดินขึ้นลงเขา หมอได้วิ่งหนีสัตว์ร้าย หมอได้ว่ายน้ำข้ามแม่น้ำลำธารหลายสาย ใช่สิ! หมออุทานด้วยความดีใจ เราพบแล้ว ยาที่สามารถป้องกันโรคได้ ยาที่วิเศษที่สุดนั่นก็คือ การออกกำลังกายนั่นเอง เราพบแล้ว เราพบแล้ว จากนั้นเขาก็มีความสุขมาโดยตลอด

(จากเอกสาร “นิทาน...สร้าง IQ และ EQ” ของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

- 4.1 นักเรียนคิดว่า “กีฬาเป็นยาวิเศษ” ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

- 4.2 นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดกายบริหารในทุกๆ เช้า

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องยาวิเศษ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ฉายาของหมอคนนี้มีคืออะไร

ก. หมอเทวดา	ข. หมอยา
ค. หมอโบราณ	ง. หมอผี
2. สาเหตุที่ทำให้หมอมิป่วยคืออะไร

ก. ขาดสารอาหารที่มีต่อร่างกาย	ข. ลืมทานยา
ค. คิดเชื่อจากผู้ที่มารักษา	ง. ขาดการพักผ่อน
3. ข้อใดเป็นลักษณะของชายในความฝัน

ก. ร่างกายแข็งแรงกำยำ	ข. ใส่ชุดขาวลงมา
ค. รูปร่างสูง ขาว	ง. บนศีรษะสวมหมวกคล้ายพระอินทร์
4. สาเหตุข้อใดทำให้หมอหายจากโรค

ก. เพราะกินยารักษาเป็นประจำ	ข. เพราะได้วิ่งออกกำลังกาย
ค. เพราะทานอาหารที่มีประโยชน์	ง. เพราะความเชื่อทางไสยศาสตร์
5. ข้อใดถือการปฏิบัติคนที่ดีถูกต้อง

ก. หนึ่งทานอาหารประเภทฟาสฟู๊ด	
ข. สองทานขนมและดูโทรทัศน์ไปพร้อม ๆ กัน	
ค. สามว่ายน้ำและไปทานข้าว	
ง. สี่วิ่งรอบสนามในทุก ๆ เช้า	
6. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องที่สุด

ก. โรคเบาหวานเกิดจากการทานอาหารที่หวานมากๆ	
ข. ความดันโลหิตสูงเกิดจากความเครียด	
ค. โรคหัวใจส่วนมากเกิดในกลุ่มผู้สูงอายุมากๆ	
ง. ใครที่มีบาดแผลฉ่ำเป็น โรคเบาหวานจะรักษาหายได้ยาก	

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 8 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง ภูหนวทนั้งสี่ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คติสอนใจ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องภูหนวทนั้งสี่ มีชายภูหนวท 2 คนทะเลาะกัน เพราะต่างคนต่างพูดไปคนละเรื่อง จนต้องให้ชายภูหนวทคนที่ 3 ตัดสิน แต่ชายภูหนวทคนที่ 3 ก็พูดกันไปคนละเรื่อง จึงไม่สามารถตัดสินได้ ชายภูหนวททั้งสามจึงไปหาหัวหน้าหมู่บ้านให้ตัดสิน แต่หัวหน้าหมู่บ้านเพิ่งทะเลาะกับภรรยา จึงไม่สนใจชายทั้งสาม ซึ่งสรุปแล้วต่างคนต่างพูดกันไปคนละเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. เนื้อเพลง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนการสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	1. ครูนำเนื้อเพลงเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ซึ่งเป็นเนื้อเพลงสั้นๆ ดัดแปลงมาให้นักเรียนช่วยกันร้องพร้อมกัน 2. ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องหูหนวกทั้งสี่	นักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	1. ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องหูหนวกทั้งสี่ 2. ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากสำรวจเนื้อเรื่องแล้ว 3. ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่และนำมาเขียน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) 2. ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ 3. ครูชี้แนะนักเรียนแต่ละคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	1. ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ 2. ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามและคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง 3. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนช่วยกันแสดงบทบาทสมมุติของเรื่อง	1. นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ 2. นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆ ตรวจสอบความถูกต้องของตน 3. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบ	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน นักเรียนทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายและทำงานกลุ่ม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

ผู้ประเมิน

ใบความรู้ เรื่อง หุหนวกทั้งสี่

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ชายหุหนวกทั้งสี่คน ชายหุหนวกคนหนึ่งกำลังเลี้ยงแพะอยู่ แพะได้หายเข้าไปในป่า เขาจึงเดินตามหา ขณะที่เดินหาอยู่นั้นเอง เขาก็พบชายหุหนวกอีกคนหนึ่งกำลังไถนาอยู่ เขาจึงถามว่า “แพะของฉันหายไป มันผ่านมาทางนี้บ้างหรือเปล่า”

“ฮือ” ชาวนาหุหนวกพยักหน้ารับ “ทั้งหมดเป็นนาของฉัน มีอาณาเขตจากนี้ถึงโน่น”

คนเลี้ยงแพะกล่าวขอบคุณชาวนา แล้วก็ออกเดินไปตามที่ชาวนาชี้ให้ดู เพราะนึกว่าชาวนาบอกว่าแพะได้เดินไปทางนั้น เผอิญเขาพบแพะเข้าพอดี จึงด้อนแพะกลับ และได้พบชาวนาอีกจึงพูดว่า “เพื่อนเอ๋ย ท่านได้เมตตาบอกให้ฉันรู้ จนได้พบแพะที่หายไป ขอได้โปรดรับแพะพาพิการ เป็นการตอบแทนไปตัวหนึ่ง” พูดพลางก็ชี้ไปที่แพะพาพิการ

“มันยังไถกัน” ชาวนาพูดขึ้น “ฉันไม่ได้ดีละของของท่านเลย ฉันไม่รู้เรื่องละของของท่านเลยจริงๆ”

“ไม่ได้หรอก” คนเลี้ยงแพะตอบ “ท่านเอาไปแต่แพะพิการ ถ้าท่านชอบตัวอื่นฉันไม่ให้หรอก”

ทั้งสองต่างได้เถียงกันต่างๆ ที่ไม่รู้เรื่อง คนเลี้ยงแพะจะยกแพะพาพิการให้เป็นการตอบแทนที่ชาวนาได้ช่วยบอกว่าแพะไปทางไหน แต่ชาวนานึกว่าคนเลี้ยงแพะหาว่าตนไปดีแพะจนพาพิการ เมื่อได้เถียงยุติกันไม่ได้ จึงพากันไปหาเจ้าของสวน

“เพื่อนเอ๋ย” คนเลี้ยงแพะพูดขึ้น “ตัดสินเรื่องของเราทั้งสองให้เราเถิด เขาจะเอาแพะดีๆ ในเมื่อฉันจะให้เขาเพียงแพะพาพิการตัวเดียว”

“ฉันไม่ได้ดีมัน” ชาวนาเถียง “ฉันไม่เคยเอาก่อนหินขว้างแพะของเขาเลย”

“ไม่ได้มาขอแดงกวาเพียงคนเดียว มากันตั้งสองคน” เจ้าของไร่แดงกวาตอบ “ท่านจะไม่ได้เลย ฉันไม่ให้หรอก” พูดแล้วก็หยิบมีดตัดแดงกวาต่อไป

คนเลี้ยงแพะและชาวนาเมื่อเห็นว่าเจ้าของไร่แดงกวาไม่เอาใจใส่รับพิจารณาความให้เช่นนี้ ก็พากันเดินต่อไปจนถึงบ้านหัวหน้าหมู่บ้าน แล้วพูดว่า “ข้าแต่ท่านหัวหน้า ได้โปรดตัดสินให้เราด้วยเถิด”

หัวหน้าหมู่บ้าน เพิ่งจะทะเลาะกับภรรยาหมาหยกๆ คิดว่าคนทั้งสองจะมาขออภัยแทนภรรยา จึงร้องไล่ “ไปให้พ้น อย่ามาขอโทษขอภัยแทนกันเลย ฉันไม่อยากจะเห็นหน้าผู้หญิงอย่างนั้นอีกแล้ว” ตกลงคนทั้งสี่ไม่รู้เรื่องกันเลย ต่างพูดไปคนละเรื่อง

(หนังสือนิทานมอญ ส.พลายน้อย ท.ว.พ.)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

- 4.1 ถ้านักเรียนเป็นคนหนึ่งในบรรดาคนหูหนวกทั้งสี่จะรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

- 4.2 นักเรียนคิดว่าโรคหูหนวกเกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องพหูพจน์ทั้งสี่
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ชายพหูพจน์คนที่ 1 ประกอบอาชีพอะไร

ก. ทำนา	ข. เลี้ยงแพะ
ค. ปลุกพืชผัก	ง. รับจ้าง
2. หัวหน้าหมู่บ้านเป็นชายพหูพจน์คนที่เท่าไร

ก. คนที่ 1	ข. คนที่ 2
ค. คนที่ 3	ง. คนที่ 4
3. ข้อใดเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสื่อสาร

ก. ฟัง	ข. พูด
ค. อ่าน	ง. เขียน
4. ข้อใดมิได้เป็นผลที่เกิดจากการฟังไม่ชัดเจน

ก. ทำให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสาร	
ข. ทำให้ปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง	
ค. ทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จ	
ง. ทำให้เกิดความเพิกเฉย	
5. ส่วนใดในข้อใดเกี่ยวกับในเรื่องนี้

ก. ฟังหูไว้หู	ข. ฟังไม่ได้ศัพท์จับไม่ได้กระเดียด
ค. ฟังหูซ้ายทะลุหูขวา	ง. ถีซอให้ถวายฟัง
6. ข้อใดคือความหมายของคำว่า พหูพจน์

ก. เป็นอวัยวะส่วนหนึ่งที่ใช้ในการฟังเสียง	
ข. การฟังอะไรไม่ค่อยจะได้ยิน	
ค. เชื่อโดยไม่คิดใคร่ครวญ	
ง. ความพิการของหูทำให้ฟังไม่ได้ยินเสียง	
7. ใครเป็นเจ้าของแพะพิการ

ก. ชายคนที่ 1	ข. ชายคนที่ 2
ค. ชายคนที่ 3	ง. ชายคนที่ 4

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 9 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง อาหารเป็นพิษ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านบทความจะช่วยให้ความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องอาหารมีพิษ การรับประทานอาหารควรเลือกทานอาหารที่สะอาด ปลอดภัยไม่มีสารพิษหรือสารที่เกิดจากเชื้อโรคเจือปน มิฉะนั้นอาจทำให้เกิดอันตรายได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แผ่นภาพสารพิษที่เจือปนในอาหาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	1. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ 2. ครูแจกใบความรู้และ ใบงานเรื่องอาหารเป็นพิษ	นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องการกินอาหาร
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	1. ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องอาหารเป็นพิษ 2. ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว 3. ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	1. ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) 2. ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ 3. ครูชี้แนะนักเรียนแต่ละคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	1. ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ 2. ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง 3. ครูให้นักเรียนเล่าหรือบอกประสบการณ์ที่เกิดจากอาหารเป็นพิษ	1. นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ 2. นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของตน 3. นักเรียนเล่าหรือบอกประสบการณ์ของตนเอง
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปราย
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้ เรื่อง อาหารเป็นพิษ

ปัจจุบันผู้คนในสังคมต่างใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ บ่อยครั้งจึงจำเป็นต้องพึ่งพาอาหารการกินที่ปรุงสำเร็จและวางขายอยู่ทั่วไป หลายคนอาจเคยเจอปัญหาท้องเสีย ท้องเดินที่เกิดจากอาหารเป็นพิษ

อาหารเป็นพิษ (Food Poisoning) หมายถึงอาการท้องเดิน เนื่องจากการกินอาหารที่มีสารพิษเจือปน อาจเป็นสารพิษที่เกิดจากเชื้อโรค หรือสารเคมี เช่น ตะกั่ว ยาฆ่าแมลง หรือพืชมีพิษ เช่น เห็ด กลอย และจะพบว่าในกลุ่มคนที่รับประทานอาหารร่วมกันจะมีอาการพร้อมกันหลายคน ซึ่งจะมีอาการมากน้อยแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบุคคลและปริมาณที่รับประทาน

อาการที่พบทั่วไปส่วนใหญ่คือ ผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง อาเจียน ถ่ายเป็นน้ำบ่อยๆ ในรายกรณีที่มีอาการรุนแรง อาจทำให้เกิดภาวะขาดน้ำ เป็นอันตรายได้ ถ้าสาเหตุเกิดจากสารเคมีหรือพืชมีพิษบางชนิด อาจทำให้เกิดพิษต่อระบบประสาทเช่น ชักหมดสติ รูม่านตาหดเล็ก เป็นต้น อาจร้ายแรงถึงตายได้

ถ้าผู้ป่วยมีอาการทางระบบประสาท เช่น ชัก หมดสติ หรือสงสัยว่าจะเกิดจากยาฆ่าแมลง สารตะกั่วให้รีบนำส่งโรงพยาบาล สำหรับอาการอาหารเป็นพิษที่เกิดจากเชื้อโรคมี 4 ชนิด ได้แก่

1. เชื้อสแตฟฟีโลค็อกคัส เป็นแบคทีเรียชนิดเดียวที่ทำให้เกิดหนองฝีตามผิวหนัง จะเกิดอาการหลังกินอาหารแล้ว 2-4 ชั่วโมง จะปนเปื้อนในอาหารประเภท สลัด ขนมจีน ราดหน้า น้ำปลาหวาน และอาหารประเภทเนื้อ อาการจะเกิดขึ้นทันที ด้วยการกลืนไส้ อาเจียน ปวดบิดเป็นพักๆ แล้วถ่ายเป็นน้ำไม่มีไข้
2. เชื้อสเตรปโตค็อกคัส เป็นแบคทีเรียชนิดเดียวกับที่ทำให้เกิดฝีหนองได้เช่นกัน จะเกิดอาการหลังกินอาหารแล้ว 4-12 ชั่วโมง พบมากในอาหารพวกเนื้อ เป็ด ไก่ ปู อาการคล้ายกับเชื้อสแตฟฟีโลค็อกคัส แต่จะมีไข้สูง หนาวสั่นปวดเมื่อยตามตัว
3. เชื้อซัลโมเนลลา เป็นตระกูลเดียวกับเชื้อที่ทำให้เกิดไทฟอยด์ แต่จะไม่มีอาการทางร่างกายเหมือนไทฟอยด์ จะเกิดอาการหลังกินอาหารแล้ว 8-48 ชั่วโมง
4. เชื้อคลอสตริเดียม เป็นเชื้อแบคทีเรียที่พบในอาหารกระป๋อง อาหารหมักดอง มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน วิงเวียน ปากแห้ง คอเจ็บ เจ็บในลำคอ จะเกิดอาการหลังกินอาหารแล้ว 8-36 ชั่วโมง

อาหารเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิตและมีผลต่อสุขภาพของเรา ดังนั้นควรเลือกรับประทานอาหารที่สะอาด ปลอดภัย หากมีอาการผิดปกติอย่างฉับพลัน ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที

(วารสารเพื่อส่งเสริมสุขภาพประจำครอบครัว ฉบับที่ 61 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2546)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.1 นักเรียนมีวิธีหลีกเลี่ยงอาหารเป็นพิษได้อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 นักเรียนคิดว่าอาการของผู้ที่กินอาหารเป็นพิษจะมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องอาหารเป็นพิษ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือความหมายของ “อาหารเป็นพิษ”
 - ก. อาหารที่สุก ๆ ดิบ ๆ
 - ข. อาหารที่ดีแมลงวันค่อม
 - ค. อาหารที่มีสีสลดใส่นำรับประทาน
 - ง. อาหารมีสิ่งเจือปนและเป็นอันตรายต่อร่างกาย
2. สารเคมีในข้อใดที่ปนมากับพืชผัก
 - ก. สารปรอท
 - ข. ยาฆ่าแมลง
 - ค. สารลิกไนต์
 - ค. สารกันบูด
3. อาหารในข้อใดไม่ใช่อาการของคนถูกสารอาหารมีพิษ
 - ก. อาเจียน
 - ข. ปวดท้อง ถ่ายเป็นน้ำ
 - ค. หมดสติ
 - ง. ปวดศีรษะ
4. ปัจจัยในข้อใดสำคัญที่สุดต่อการดำรงชีวิต
 - ก. อาหาร
 - ข. ขนมน
 - ค. ยารักษาโรค
 - ง. ที่อยู่
5. ข้อใดคือการปฏิบัติที่ถูกต้อง
 - ก. แฉงทานอาหารที่มีแมลงวันค่อม
 - ข. ดำเลือกซื้ออาหารกระป๋องที่หมดอายุ
 - ค. ขาวทานอาหารที่กรบ 5 หมู่ และสะอาด
 - ง. เชียวสั่งซื้อลาบเนื้อ น้ำคก ก้อย มาทานกับเพื่อน ๆ
6. เชื้อในข้อใดที่อาจปนเปื้อนในอาหารประเภทสลัด ขนมนจีน
 - ก. สแตฟฟีโลค็อกคัส
 - ข. สเตรปโตค็อกคัส
 - ค. ซัลโมเนลลา
 - ง. คลอสตเดียม
7. ข้อใดเป็นเชื้อที่ทำให้เกิดไทฟอยด์ได้
 - ก. คลอสตเดียม
 - ข. ซัลโมเนลลา
 - ค. สแตฟฟีโลค็อกคัส
 - ง. สเตรปโตค็อกคัส
8. ถ้าได้รับเชื้อสเตรปโตค็อกคัสจะมีอาการอย่างไร
 - ก. หนาวสั่นปวดเมื่อยมีไข้สูง
 - ข. ปวดหัว วิงเวียน คลื่นไส้
 - ค. ท้องร่วงถ่ายเป็นน้ำไม่มีไข้
 - ง. อาเจียน เจ็บคอ ปากแห้ง

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 10 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ใครๆ ก็อยากเป็นแชมป์เทนนิส “เฟรนช์ โอเพ่น” วันที่....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านข่าว จะต้องทำความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมาย ของเรื่อง รวมทั้งทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เรื่องใครๆ ก็อยากเป็นแชมป์ เทนนิส “เฟรนช์ โอเพ่น” จัดขึ้นที่สนามโรลองด์ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม ถึง วันที่ 6 มิถุนายน มีนักเทนนิสที่เป็นแชมป์มือ 1 มาลงหวดแข่งขันกัน ส่วนนักหวดไทยมีผลการแข่งขันแบบลุ่มๆ ดอนๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. ข่าวในหนังสือพิมพ์
4. แผ่นภาพการเล่นเทนนิส

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้น	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	กิจกรรมนักเรียน
ขั้นเตรียม	- ครูและนักเรียนสนทนาภาพและข่าวเกี่ยวกับเรื่องการเล่นเทนนิส - ครูแจกใบความรู้และใบงานเรื่องใดๆ ที่อยากเป็นแชมป์	นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องการเล่นเทนนิส
ขั้นสอน สำรวจ S=Survey	- ครูให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญในใบความรู้เรื่องอาหารเป็นพิษ - ครูและนักเรียนสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญหลังจากที่สำรวจเนื้อเรื่องแล้ว - ครูอธิบายประเภทของเรื่องที่อ่าน	นักเรียนสำรวจหาคำสำคัญในเนื้อเรื่องที่อ่านและนำมาเขียนลงในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
คำถาม Q=Question	- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้และเขียนลงในใบงาน (ยังไม่ต้องเขียนคำตอบ) - ครูอธิบายลักษณะของคำถามแต่ละข้อ - ครูชี้แนะนักเรียนแต่ละคนในเรื่องการตั้งคำถามเมื่อมีข้อสงสัย	นักเรียนตั้งคำถามในใบงาน นักเรียนฟังคำอธิบาย
อ่าน R=Read	ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้	นักเรียนอ่านเนื้อหาคำถามคำตอบในแต่ละข้อ
จดบันทึก R=Record	ครูให้นักเรียนจดคำตอบและสาระที่สำคัญลงในใบงาน	นักเรียนเขียนคำตอบและสาระที่สำคัญในใบงาน
ทบทวน R=Review	- ครูให้นักเรียนอ่านคำถามคำตอบและสาระที่สำคัญ - ครูสุ่มตัวอย่างในการตั้งคำถามคำตอบโดยให้นักเรียนอ่านให้ฟัง - ครูให้นักเรียนวาดภาพเกี่ยวกับการเล่นเทนนิสตามจินตนาการของตน	- นักเรียนอภิปรายตามความเข้าใจ - นักเรียนอ่านให้ฟังและเพื่อนๆสำรวจความถูกต้องของตน - นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ
ขั้นสรุป วิเคราะห์ R=Reflect	ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นลงในใบงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปราย
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบความรู้

เรื่อง ใครๆ ก็อยากเป็นแชมป์ เทนนิส “เฟรนช์ โอเพ่น”

เทนนิสเฟรนช์ โอเพ่น ปี 2004 ระเบิดศึกขึ้นแล้วตั้งแต่วันจันทร์ที่ 24 พฤษภาคมนี้ โดยหวดกัน 2 สัปดาห์ จนไปสิ้นสุดในวันที่ 6 มิถุนายนนี้ ที่สนามโรลองด์ การ์โรส์ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยมีฮวน การ์ลอซ แฟร์เรโร จากสเปน และชูสติน เอเนง-อาร์แดนน์ เป็นแชมป์เก่าประเภทชายเดี่ยวและหญิงเดี่ยวตามลำดับ มาปีนี้แฟร์เรโรลงหวดป้องกันแชมป์ในฐานะมือ 4 ของรายการ ในประเภทชายเดี่ยว ขณะที่เอเนงได้เป็นมือ 1 หญิงเดี่ยว

เฟรนช์ โอเพ่น ปีนี้ เป็นปีที่มือ 1 ของรายการทั้งชายและหญิงคือ มือ 1 ของโลกคนล่าสุด ที่เพิ่งประสบความสำเร็จคว้าแชมป์แกรนด์สแลมรายการหลังสุดได้ ในศึกออสเตรเลีย โอเพ่น

โรเจอร์ เฟเดอเรอร์ มือ 1 ของโลกจากสวิตเซอร์แลนด์ก้าวขึ้นมารองมือ 1 ของโลกและเป็นมือ 1 ชายเดี่ยว ในศึกเฟรนช์ โอเพ่น ปีนี้ จากผลงานที่ร้อนแรงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการคว้าแชมป์แกรนด์สแลมวิมเบิลดันเมื่อปีที่แล้ว ค่อยด้วยการคว้าแชมป์ออสเตรเลีย โอเพ่น เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมา ล่าสุดเขาได้ประกาศหักดาบเบอร์ดดินด้วยการหยุดความร้อนแรงของทีเอเนอร์ไมโครเรย์ ในรอบชิงชนะเลิศพร้อมกับคว้าแชมป์รายการใหญ่อันดับ 5 มาสเตอร์

ขณะที่ฟอร์มของเฟเดอเรอร์กำลังร้อนแรงสุดๆ เอเนงมือ 1 และแชมป์เก่าในประเภทหญิงเดี่ยว ซึ่งเพิ่งคว้าแชมป์ออสเตรเลีย โอเพ่น ได้เช่นกัน รวมถึงแฟร์เรโร แชมป์เก่าเดี่ยวกลับมีอาการน่าเป็นห่วงเพราะทั้งคู่เรื้อกอร์คไปนานพอๆ

เอเนงไม่ได้ลงแข่งมาก่อนหน้านี้ 6 สัปดาห์ เพราะป่วยด้วยอาการติดเชื้อไวรัส แต่หายป่วยได้ทันเวลา ขณะที่แฟร์เรโร ร่างคอร์คไปนานร่วมเดือนเพราะเจ็บข้อมือ นักหวดมือดังที่ดองถอนตัวออกจากศึกเฟรนช์ โอเพ่น ปีนี้คือ กิม ไคลส์เตอร์ รองแชมป์เก่าหญิงเดี่ยวซึ่งยังไม่หายเจ็บ ทำให้สองพี่น้องตระกูลวิลเลียมส์ วินัสผู้พี่และเซเรนาผู้น้องขยับขึ้นมาเป็นอันดับคั่นๆ ของรายการ

เซเรนาเป็นมือวางอันดับ 7 ของโลก แต่ในศึกเฟรนช์ โอเพ่น เธอได้เป็นมือ 2 ขณะที่วินัสเป็นมือ 9 ของโลก แต่กลับได้เป็นมือ 4 ของรายการโดยมือเมลิ มอเรสโม คั่นกลางไว้ในฐานะมือ 3

มอเรสโม “สาวหล่อ” เจ้าถิ่นกลับมาหวดต่อหน้าแฟนบอลด้วยฟอร์มแกร่ง หลังจากคว้าแชมป์คอร์คดินสองรายการใหญ่ที่เบอร์ลินและโรม หากฟอร์มเธอดีอย่างต่อเนื่อง โอกาสที่เธอจะคว้าแชมป์แกรนด์สแลมแรกในชีวิตมีความเป็นไปได้สูง

ส่วนนักหวดไทย “ซูเปอร์บอล” กราคร ศรีชาพันธุ์ ได้เป็นมือวางอันดับ 13 ในประเภทชายเดี่ยว ขณะที่ “เทมมี่” เทมมาริน ธนสุกาญจน์ หลุดออกจากมือวาง 32 อันดับแรกของรายการในประเภทหญิงเดี่ยว ที่สำคัญแกรนด์สแลมคอร์คดินรายการนี้ ทั้งกราคกับเทมมี่ต่างมีผลงานลุ่มๆ คอนๆ มาตลอด

(หนังสือพิมพ์โลกวันนี้ วันจันทร์ที่ 24 พฤษภาคม 2547)

ใบงาน

1. ให้นักเรียนหาคำหรือกลุ่มคำที่สำคัญจากเรื่อง

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามจากใบความรู้

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

3.4.....

3.5.....

4. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น

4.1 นักเรียนคิดว่าเมื่อโตขึ้นอยากเป็นนักเทนนิสหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4.2 นักเรียนคิดว่าผู้ที่เป็นแชมป์ในการหาคูกเทนนิสครั้งนี้จะเป็นใคร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบเรื่องแชมป์เทนนิส “เฟรนช์ โอเพ่น”
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. แชมป์เทนนิส โอเพ่น เริ่มการแข่งขันเมื่อไร

ก. 24 พฤษภาคม	ข. 26 มิถุนายน
ค. 28 พฤษภาคม	ง. 30 มิถุนายน
2. การแข่งขัน “แชมป์เทนนิส โอเพ่น” จัดขึ้นที่ประเทศใด

ก. อังกฤษ	ข. ฝรั่งเศส
ค. อิตาลี	ง. เยอรมัน
3. ใครเป็นแชมป์เก่าประเภทชายเดี่ยว

ก. เอเนง-อาร์แคนน์	ข. คาร์ลอส แพร่เรโร
ค. กราคร ศรีชาพันธุ์	ง. กิม ไคลส์เตอร์
4. “สาวหล่อ” เป็นฉายาของนักเทนนิสคนใด

ก. แทมมารีน ธนสุกาญจน์	ข. ชูสติน เอเนง
ค. อเมลี มอเรสโม	ง. เซเรนา
5. “ซูเปอร์บอล” หมายถึงใคร

ก. กราคร ศรีชาพันธุ์	ข. แทมมารีน ธนสุกาญจน์
ค. คาร์ลอส แพร่เรโร	ง. อเมลี มอเรสโม
6. ข้อใดหมายถึงลักษณะผลงานสม่ำเสมอ

ก. ชนะทุกครั้งที่ยิงแข่ง	ข. แพ้ทุกครั้งที่ยิงแข่ง
ค. ชนะบ้างแพ้บ้างที่ยิงแข่ง	ง. เสมอทุกครั้งที่ยิงแข่ง
7. กีฬานิคใดที่มีลักษณะการเล่นคล้ายเทนนิส

ก. ฟุตบอล	ข. แบดมินตัน
ค. แฮร์บอล	ง. ปิงปอง
8. ข้อใดไม่ควรมีในค้วนักกีฬา

ก. รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย	ข. ความพยายาม ประมาท
ค. มีสมาธิ สติปัญญา รอบคอบ	ง. ความมีน้ำใจ มนุษย์สัมพันธ์
9. คำว่า “เรีอคอร์ด” มีความหมายอย่างไร

ก. ขาดการลงเล่นกีฬามานาน	ข. หมั่นฝึกซ้อมกีฬาอย่างสม่ำเสมอ
ค. ลงแข่งขันในทุกรอบที่ผ่านมา	ง. เล่นกีฬาตลอดไป

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 1 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (น้ำใจ..บอกแล้วไม่เชื่อ) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง ในการอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คติสอนใจ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องน้ำใจ...บอกแล้วไม่เชื่อ

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. บัตรคำศัพท์สุภาษิต/สำนวนไทย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำบัตรคำแจกให้นักเรียน และให้นักเรียนจับกลุ่ม โดยเรียงคำศัพท์ให้เป็นคำสุภาษิต สำนวนไทยที่ถูกต้อง ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกความหมายของสุภาษิต สำนวนที่ได้

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องน้ำใจ...บอกแล้วไม่เชื่อให้นักเรียนอ่าน
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติจากเรื่องที่อ่าน

3. หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปย่อลงในใบงาน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปทบทวนอีกครั้ง ครูให้นักเรียนเขียนข้อคิดจากเรื่อง
2. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่าน
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่องนั้นใจ...บอกแล้วไม่เชื่อ

1. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อลงในใบงาน

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มทวญญ

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ครั้งที่ 2

เวลา 2 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (กฎแห่งกรรม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง ในการอ่านเรื่องสั้นจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องกฎแห่งกรรม

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องกฎแห่งกรรม การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องกฎแห่งกรรมให้นักเรียนอ่าน
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 – 5 กลุ่ม
3. ให้ช่วยกันอ่านเนื้อเรื่องและเขียนสรุปลงในใบงาน ส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาโดยโยงเข้าสู่กิจกรรมในพุทธศาสนา และเขียนแนวคิดที่ได้จากเรื่องนี้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่าน
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

ผู้ประเมิน

ใบงาน เรื่องกฎแห่งกรรม

1. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อลงในใบงาน

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ครั้งที่ 3

เวลา 2 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญของการสอน

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านเรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. รูปภาพเกี่ยวกับนกต่างๆ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องนกต่างๆ ไป พร้อมทั้งนำรูปภาพเกี่ยวกับนกอื่นๆ มาให้

นักเรียนดู

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนตั้งประ โยคคำถามและคำตอบลงในใบงานคนละ 2-3 ข้อ

3. ให้นักเรียนอ่านคำถามและคำตอบของตนเองให้เพื่อนๆ ฟัง
4. จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับคำถามและคำตอบที่ได้ฟัง
5. ให้นักเรียนช่วยกันพูดสรุปเรื่องจากคำถามและคำตอบ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งพร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันบอกวิธีอนุรักษ์พันธุ์นกที่หายาก
2. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่าน
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่องนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

1. ให้นักเรียนตั้งคำถามและคำตอบ 2-3 ข้อ และนำคำถามคำตอบที่ได้ฟังจากเพื่อนๆ จดบันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ครั้งที่ 4

เวลา 2 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (กบน้อยช่างคิด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คิดสอนใน สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องกบน้อยช่างคิด

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสอบถามนักเรียนใครเคยดูโทรทัศน์รายการชีวิตต้องสู้ หรือหนังสือเกี่ยวกับสารคดีชีวิตของสัตว์โลก ช่วยยกตัวอย่างมาเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องกบน้อยช่างคิดให้นักเรียนอ่าน
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่ม และแจกกระดาษแผ่นใหญ่ให้กลุ่มละ 1 แผ่น
3. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายสรุปพร้อมทั้งเขียนแผนโครงรูปภาพ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องโดยเลือกนำแผนโครงรูปภาพที่ดีเหมาะสมมาเป็นตัวอย่างในการพูดสรุป เพื่อจะได้เกิดมโนภาพที่ชัดเจนและเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. ให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
3. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการอ่าน การอภิปราย การเล่าเรื่อง
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่องกบน้อยช่างคิด

1. นักเรียนเขียนแผนโครงรูปภาพเรื่องกบน้อยช่างคิด

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนโดยใช้วิธีสอน SQ4R

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 5 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (ถั่วจะมาเป็นผืนผ้า) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านเรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ความ รู้ จุุมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องถั่วจะมาเป็นผืนผ้า

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสอบถามนักเรียนใครเคยเห็นกรรมวิธีการทำผ้าไหมบ้างไหม ถ้าผู้ให้เพื่อนๆ ฟัง ถ้าไม่มีใครเคยเห็น ให้ครูเล่าประสบการณ์ให้นักเรียนฟังจากที่ครูเคยสัมผัสหรือรู้เรื่อง

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องถั่วจะมาเป็นผืนผ้าให้นักเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียน Mind Map เรื่องถั่วจะมาเป็นผืนผ้า โดยให้นักเรียนแต่ละคนคิดคำศัพท์ขึ้นมาคนละคำ และเขียนโยงเรียงลำดับตามเหตุการณ์

3. ให้นักเรียนแต่ละคนแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่เขียนมาพูดเรียงร้อยเป็นเรื่องจนจบ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องเป็นการทบทวนและให้นักเรียนเสนอข้อคิดจากเรื่อง
2. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบงาน

เรื่องกว่าจะมาเป็นผืนผ้า

1. ให้นักเรียนเขียน Mind Map เกี่ยวกับเรื่องกว่าจะมาเป็นผืนผ้า

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ครั้งที่ 6

เวลา 2 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (ไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญของการสอน

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านเรื่องสั้นจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. โมเดลโครงกระดูกไดโนเสาร์จำลอง
4. ดินน้ำมัน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำโมเดลโครงกระดูกไดโนเสาร์จำลองมาให้นักเรียนดู ตั้งคำถามถามนักเรียนว่า

1. กระดูกไดโนเสาร์ค้นพบที่จังหวัดอะไร
2. ไดโนเสาร์สูญพันธุ์ไปกี่พันปีแล้ว
3. ไดโนเสาร์เป็นสัตว์ประเภทไหน
4. ไดโนเสาร์กินอะไรเป็นอาหาร

5. ไคโนเสาร์ปกคิจะอยู่ตัวเดียวหรืออยู่เป็นฝูง

ขั้นตอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องไคโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์
2. ครูให้นักเรียนนำดินน้ำมันมาและปั้นรูปตัวไคโนเสาร์ตามจินตนาการของนักเรียน
3. ครูให้นักเรียนนำไคโนเสาร์ที่ปั้นเสร็จออกมาให้เพื่อนๆ ดู พร้อมทั้งเล่าเรื่องเกี่ยวกับไคโนเสาร์ตามที่เข้าใจ
4. ให้เพื่อนๆ เขียนประโยคหนึ่งประโยคจากที่ได้ฟังลงในใบงาน
5. ให้แต่ละคนอ่านประโยคของตนเอง
6. ให้จับกลุ่มโดยใช้ประโยคที่นักเรียนเขียนนำมาเรียงตามลำดับของเนื้อเรื่อง
7. ให้นักเรียนช่วยกันอ่านข้อความที่เรียงลำดับแล้วพร้อมกันและเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนเสนอข้อคิดจ.เก.เรื่องที่อ่าน
2. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่อง ไดโนเสาร์และสัตว์ดึกดำบรรพ์

1. ให้นักเรียนเขียนประโยคที่ได้จากการฟัง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 7 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (ยาวีเสย) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญของการสอน

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คติสอนใจ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องยาวีเสย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. เนื้อเพลงกราวกีฬา

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูนำแผ่นเนื้อเพลงกราวกีฬามาให้นักเรียนร่วมกันร้อง หลังจากนั้นสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการออกกำลังกาย ใครไปเคยไปออกกำลังกายบ้าง ไปที่ไหน นักเรียนรู้จักสถานที่ออกกำลังกายที่ไหนบ้าง

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องยาวีเสยให้นักเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนตั้งประโยคคำถามคำตอบจากเรื่องคนละประโยค

3. ครูทำผังกรวยความรู้และนำคำตอบของนักเรียนเขียนลงในกรวยความรู้ตามลำดับของเนื้อเรื่อง
4. ให้นักเรียนดูที่กรวยความรู้และช่วยกันสรุปเรื่องย่อเขียนลงในใบงานตามความเข้าใจ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบททวน พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนเสนอข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
2. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องเพลง
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

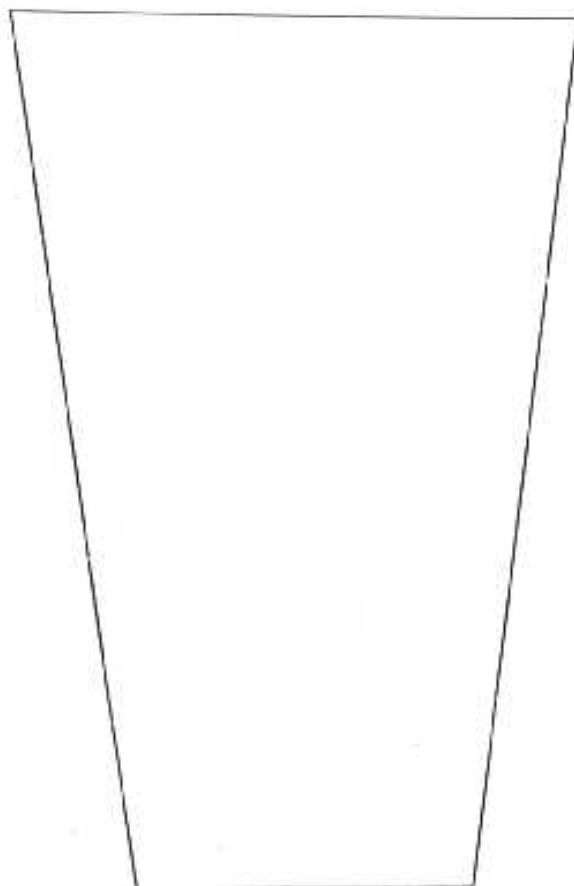
.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่องยาวิเศษ

1. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากที่ได้ฟังลงในกรอบความรู้เรียงตามลำดับของเนื้อเรื่อง

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 8 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (หุหนวกทั้งสี่) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านนิทาน จะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งได้คิดสอนใจ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องหุหนวกทั้งสี่

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนเล่นเกมกระชับบอกล่อ โดยแบ่งกลุ่มเป็นแถว หลังจากนั้นก็สรุปว่านักเรียนทุกคนจะพูดตรงกันไหม การเล่นเกมนี้เป็นการฝึกประสาทสัมผัสทางการฟัง การพูด

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องหุหนวกทั้งสี่ให้นักเรียนอ่าน
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายสรุปจากเรื่องที่ได้อ่านพร้อมทั้งเสนอข้อคิดของกลุ่มเขียนบันทึกลงในใบงานอย่างย่อๆ

จับสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปทบทวนและให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเสนอข้อคิดที่ได้จากเรื่องลงในใบงาน
2. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นเกม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

ผู้ประเมิน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ครั้งที่ 9 เวลา 2 คาบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (อาหารเป็นพิษ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านบทความ จะช่วยให้ความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมาย ของเรื่อง รวมทั้งได้ข้อคิดต่างๆ สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน ได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตั้งคำถามตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบความรู้เรื่องอาหารมีพิษ

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูเล่าประสบการณ์ครั้งหนึ่งในชีวิตให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับเรื่องการรับประทานอาหาร (ส้มตำไทยใส่ปู) ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า

1. ทำไมครูจึงมีอาการท้องร่วง
2. ท้องร่วงเกิดจากสาเหตุใด
3. ใครเคยมีอาการท้องร่วงบ้าง
4. นักเรียนสามารถป้องกันท้องร่วงได้โดยวิธีใด
5. ถ้าโรคท้องร่วงระบาดควรทำอย่างไร

6. ยาชินใดสามารถแก้อาการท้องร่วงได้
7. น้ำเกลือมีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับโรคท้องร่วงอย่างไร

ขั้นตอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่องอาหารเป็นพิษ
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม
3. ครูแจกกระดาษใบงานให้นักเรียนและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียน Mind Map เกี่ยวกับอาหารเป็นพิษในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 อาหารลักษณะใดบ้างที่คิดว่าไม่ควรรับประทาน
 - 3.2 การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ
 - 3.3 ยกตัวอย่างวิธีการปรุงอาหารมาหนึ่งชนิด
 - 3.4 บอกวิธีการเลือกซื้ออาหาร
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายให้เพื่อนๆ ฟัง และข้อเสนอแนะของกลุ่มในหัวข้อที่ได้

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทบทวน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่องอาหารเป็นพิษ

1. ให้นักเรียนเขียน Mind Map ในหัวข้อที่เลือก

2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนวิชาภาษาไทย ครั้งที่ 10 เวลา 2 คาบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ (ใกรๆ ก้อยากเป็นแชมป์เทนนิส เฟรนซ์ โอเพ่น)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญจะทำให้เข้าใจแนวคิดหลักและเนื้อหาของเรื่อง การอ่านข่าว จะต้องทำความเข้าใจความหมายของคำและข้อความ สามารถแปลความและวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งทัศนคติสภาพการณ์ปัจจุบัน สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามคำตอบและสรุปใจความสำคัญได้
2. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใบงานเรื่องใกรๆ ก้อยากเป็นแชมป์ เทนนิส “เฟรนซ์ โอเพ่น”

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. ข่าวในหนังสือพิมพ์
4. แผ่นภาพการเล่นเทนนิส

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนใครชอบเล่นกีฬาบ้าง และชอบเล่นกีฬาอะไร ทำไมชอบเล่นกีฬานั้น
นี้ โดยให้นักเรียนแต่ละคนเล่าอย่างย่อๆ

ขั้นสอน

1. ครูแจกใบความรู้เรื่อง ใกรๆ ก้อยากเป็นแชมป์ เทนนิส “เฟรนซ์ โอเพ่น”

ให้นักเรียนอ่าน

2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม และแจกกระดาษให้กลุ่มละ 1 แผ่น
3. ครูให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวาดภาพระบายสีการแข่งขันเทนนิสของคู่นักกีฬาที่ชอบ
4. ให้นักเรียนส่งตัวแทนมาอภิปรายเล่าสู่กันฟังโดยแสดงภาพประกอบ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันลำดับข้อมูลจากแต่ละกลุ่มอภิปรายสรุปจากภาพประกอบ
2. ให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
3. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟัง การเล่าเรื่อง
2. ตรวจใบงาน
3. แบบทดสอบ

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

ใบงาน
เรื่อง ใครๆ ก็อยากเป็นแชมป์ เทนนิส “เฟรนช์ โอเพ่น”

1. ให้นักเรียนวาดภาพการแข่งขันเทนนิสในคู่ที่ตนเองชอบ

2. เขียนบรรยายการแข่งขันอย่างย่อๆ

.....

.....

.....

.....

3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ข้อ 50 นาที

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีคำถามทั้งหมด 40 ข้อ ใช้เวลาทำ 50 นาที
2. คำถามทั้งหมดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ ทำถามแต่ละข้อให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก ข ค และ ง แล้วกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างข้อ (0) ต่อไปนี้

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			

3. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดเส้นทับตัวเลือกที่ไม่ต้องการ ดังนี้

กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			X

4. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบทดสอบ
5. หลังจากทำแบบทดสอบเสร็จแล้วนำแบบทดสอบพร้อมกระดาษคำตอบส่งคืนกรรมการ

คุณสมบัติ

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย **X** ทับตัวอักษร ก ข ค และ ง ที่ถูกต้องที่สุดใน
กระดานคำตอบ

ตั้งแต่สร้างกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงได้มีการสมโภชกรุงมาแล้วหลายครั้ง ครั้ง
แรกเมื่อสร้างเสร็จในสมัยรัชกาลที่ 1 ครั้งที่สองในสมัยรัชกาลที่ 5 ให้สมโภชครบ 100 ปี
ครั้งที่สามสมัยรัชกาลที่ 7 ให้สมโภชครบ 150 ปี ครึ่งล่าสุดให้สมโภชครบ 200 ปี เมื่อปี พ.ศ.
2525 ในรัชกาลที่ 9

1. กรุงเทพมหานครสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ไດ

ก. พ.ศ. 2325	ข. พ.ศ. 2425
ค. พ.ศ. 2475	ง. พ.ศ. 2525
2. ข้อใด มิได้ กล่าวถึงในข้อความข้างต้นนี้

ก. ปีที่สมโภชกรุงเทพมหานครครั้งสุดท้าย	ข. งานสมโภชกรุงเทพมหานครในสมัยรัชกาลครั้งที่ 5
ค. ปีที่สร้างกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของไทย	ง. งานสมโภชกรุงเทพมหานครครั้งที่สามในสมัยรัชกาลที่ 7
3. “สมโภช” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. งานปีใหม่	ข. งานฉลอง
ค. งานรื่นเริง	ง. งานโกนจุก
4. งานสมโภชกรุงเทพมหานครครั้งล่าสุดตรงกับรัชสมัยใด

ก. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว	ข. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
5. งานสมโภชกรุงเทพมหานคร 300 ปี นักเรียนคิดว่าตรงกับปี พ.ศ. ไດ

ก. พ.ศ.2600	ข. พ.ศ.2610
ค. พ.ศ.2620	ง. พ.ศ.2625
6. ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร มีการสมโภชมากี่ครั้งแล้ว

ก. 2 ครั้ง	ข. 3 ครั้ง
ค. 4 ครั้ง	ง. 5 ครั้ง

เชียงรายเป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของสยาม ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน อากาศค่อนข้างเย็นตลอดปี เชียงรายเป็นพื้นที่รอยต่อสองประเทศคือลาวและพม่า ถ้าจะเดินทางเข้าประเทศลาวต้องที่บ้านห้วยทราย ซึ่งเป็นเมืองริมฝั่งโขงที่ติดกัด้วยผู้คนและนักท่องเที่ยว

7. ข้อใดกล่าว ไม่ถูก เกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย

- ก. อากาศค่อนข้างเย็นตลอดปี
- ข. เป็นพื้นที่รอยต่อสองประเทศ
- ค. ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน
- ง. ถ้าจะเดินทางเข้าประเทศลาวต้องเข้าทางอำเภอแม่สาย

8. แม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดเชียงรายคือแม่น้ำสายใด

- ก. แม่น้ำน่าน
- ข. แม่น้ำกก
- ค. แม่น้ำโขง
- ง. แม่น้ำปิง

9. ข้อความข้างต้นน่าจะปรากฏอยู่ในหนังสือประเภทใด

- ก. กาว
- ข. หนังสือเรียน
- ค. หนังสือสารคดี
- ง. หนังสือนิทาน

ดินขนมปัง คือ การผสมกันของแป้งทำขนมปัง แป้งข้าวโพด กาว น้ำมันมะกอก และสีโปสเตอร์ มีความเหนียวนุ่มพอที่จะใช้ปั้นให้เกิดรูปทรงได้ ดินขนมปังมีค่าเท่ากับดินเหนียวหรือดินน้ำมัน ส่วนดีของดินขนมปัง คือเก็บรักษาได้เป็นเวลานานโดยไม่บูบสลายหลังจากการแข็งตัวแล้ว

10. ข้อความข้างต้นกล่าวถึงคุณสมบัติของเรื่องใด

- ก. กาว
- ข. แป้งข้าวโพด
- ค. น้ำมันมะกอก
- ง. ดินขนมปัง

11. ดินขนมปังเหมาะสำหรับงานประเภทใด

- ก. หัตถกรรม
- ข. เกษตรกรรม
- ค. ศิลปกรรม
- ง. อุตสาหกรรม

12. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุด

ก. ดินชนมปิงเก็บรักษาซาก

ข. ดินชนมปิงคือน้ำมันนั่นเอง

ค. ดินชนมปิงมีความแข็งกว่าดินเหนียว

ง. สีโปสเตอร์คือส่วนผสมของดินชนมปิง

บุญบังไฟเป็นประเพณีที่เชื่อดูกันมาแต่โบราณของชาวไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่า เมื่อถึงเทศกาลสงกรานต์ราว ๆ กลางเดือน 6 ของทุกปี จะต้องจัดการสร้างบังไฟขึ้นมา เพื่อจุดไปขอฝนจากพญาแถนซึ่งหมายถึงเทวดาที่สถิตอยู่บนสวรรค์

13. ข้อความข้างต้นนี้กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

ก. ประเพณีไทยโบราณ

ข. การทำบังไฟ

ค. การบูชาเทวดา

ง. ประเพณีบุญบังไฟ

14. การสร้างบังไฟเป็นของชาวไทยภาคใด

ก. ภาคใต้

ข. ภาคอีสาน

ค. ภาคกลาง

ง. ภาคเหนือ

15. การจัดทำบุญบังไฟผู้จัดมีจุดประสงค์ใดเป็นสำคัญ

ก. เพื่อชิงรางวัล

ค. เพื่ออวดฝีมือ

ค. เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

ง. เพื่อขอฝนจากเทวดา

16. การจุดบังไฟขึ้นไปนั้นเทวดาองค์ใดจะเป็นผู้รับรู้

ก. พญาแถน

ข. พญาแถน

ค. พญาแถน

ง. พญาผาแดง

ดวงใจอยากร่วมทำบุญทอดผ้าป่าด้วย แต่เธอไม่มีเงิน ระยะนี้พ่อกับแม่ต้องใช้เงินมาก เพราะน้องคนเล็กเป็นไข้เลือดออกต้องไปให้หมอรักษาและเสียค่ายามาก ดวงใจไม่อยากจะรบกวนพ่อแม่ เธออยากจะมีคะแนนพิเศษเหมือนอาลาอินจะได้มีสิทธิ์ออกมาจากละแวกและขอเงินได้มาก ๆ แต่ดวงใจก็คิดว่ามันเป็นไปไม่ได้จึงเปลี่ยนจึงเปลี่ยนใจคิดว่าวิธีที่จะหาเงินแทน ในที่สุดเธอก็หนีออก เธอจะไปรับจ้างล้างถ้วยจานที่ร้านขายข้าวมันไก่สองสามวันคงจะได้เงินบ้าง กลางวันช่วยป้าและแม่ทำงาน ตอนหัวค่ำจึงไปรับจ้างล้างจาน

17. เพราะเหตุใดดวงใจไม่กล้าขอเงินพ่อแม่

ก. เพราะรู้ว่าพ่อแม่ไม่ให้

ข. เพราะพ่อแม่ต้องใช้เงินรักษาน้อง

ค. เพราะกลัวถูกพ่อแม่ดู

ง. เพราะพ่อแม่มีฐานะยากจน

18. นักเรียนคิดว่าการทำงานของดวงใจดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. ดี เพราะเป็นงานสุจริต

ข. ดี เพราะเป็นงานง่าย ๆ

ค. ไม่ดี เพราะเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย

ง. ไม่ดี เพราะทำงานที่สกปรก

19. เหตุการณ์ในข้อใดเกิดขึ้นหลังสุด

ก. น้องคนเล็กป่วย

ข. ไปร้านขายข้าวมันไก่

ค. ช่วยป้าทำงาน

ง. ล้างถ้วยจานในร้าน

20. ถ้านักเรียนอยากร่วมทำบุญบ้าง นักเรียนจะหาเงินโดยวิธีใด

ก. ขอคุณพ่อคุณแม่

ข. ขอคุณปู่คุณย่า

ค. หางานทำแลกกับเงิน

ง. ทูบกระป๋องอมสิน

21. น้องคนเล็กของดวงใจป่วยเป็นโรคอะไร

ก. ปอดบวม

ข. ท้องร่วง

ค. ไข้หวัดใหญ่

ง. ไข้เลือดออก

22. เหตุใดดวงใจอยากมีคะแนนพิเศษ

ก. เพราะอยากให้ยั๊กซ์ออกมาแล้วจะได้ขอเงิน

ข. เพราะคะแนนพิเศษสามารถขอทุกสิ่งทุกอย่างได้

ค. เพราะอยากให้ยั๊กซ์ช่วยรักษาน้องให้หายป่วย

ง. เพราะจะได้เอาไปช่วยพ่อแม่

23. ดวงใจเป็นคนที่น่าทึ่งที่สุดในเรื่องใดมากที่สุด

ก. ความขยัน

ข. ความมีเกียรติ

ค. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ง. ความกตัญญูรู้คุณ

จุลินทรีย์เป็นสาเหตุของโรคฟันผุประกอบด้วยแบคทีเรียหลายชนิด จุลินทรีย์มีอยู่ในช่องปากของทุกคน ปิ่จจัยที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุนั้น นอกจากจุลินทรีย์ในปากแล้ว ชนิดของอาหารก็เป็นปิ่จจัยร่วมที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอาหารที่มีองค์ประกอบเป็นน้ำตาลซูโครส กัสโครส หรือน้ำตาลบางชนิด

24. ข้อความข้างต้นกล่าวถึงเกี่ยวกับอวัยวะส่วนใด

ก. ปาก

ข. ฟัน

ค. ตา

ง. หู

25. ปัจจัยร่วมอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ฟันผุคือข้อใด

ก. นมจากสัตว์

ข. ไขมันจากสัตว์

ค. อาหาร

ง. ผลไม้ต่าง ๆ

ขนมตาลที่องตลาดส่วนมากมีสีต่าง ๆ สวยงาม เด็กที่ชอบซื้อขนมที่มีสี
รับประทานมาก ๆ จะได้รับอันตรายจากสีได้

26. วัสดุธรรมชาติข้อใดมีสีเหมือนสีขนมตาล

ก. ดอกอัญชัน

ข. จิง

ค. ขมิ้น

ง. ใบเคย

27. ผู้กล่าวข้อความข้างต้นมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. แนะนำให้แม่ค้าใส่สีในขนม

ค. ห้ามแม่ค้าใส่สีในขนม

ค. แนะนำไม่ให้แม่ค้าขายขนมที่มีสี

ง. ชี้ให้เห็นโทษของสีในขนม

28. จากข้อความข้างต้นนี้ สรุปได้อย่างไร

ก. เด็ก ๆ ชอบรับประทานขนมใส่สี

ข. รับประทานอาหารใส่สีเป็นอันตราย

ค. ไม่ควรรับประทานขนมที่มีสีสวย ๆ

ง. ขนมทุกชนิดที่มีสีไม่ควรรับประทาน

การอ่านหนังสือมาก ๆ ไม่ได้ทำให้ใครสามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้เสมอไป
ผู้ที่แก้ไขปัญหาสังคมบางปัญหาได้ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับสังคมนั้นเป็นอย่างดี ต้อง
มีประสบการณ์ต้องมีความเฉลียวฉลาดและรอบคอบ สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดจากการอ่าน
หนังสือมาก ๆ เพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นปัญหาสังคมบางปัญหาก็ยุ่งยากเกินกว่าจะ
แก้ไขได้

29. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ

ก. การอ่านมาก ๆ ทำให้มีความรู้กว้างไกล

ข. การอ่านมาก ๆ ช่วยให้เป็นคนเก่ง

ค. การอ่านมาก ๆ ช่วยให้เป็นคนฉลาด

ง. การอ่านมาก ๆ ช่วยแก้ปัญหาสังคมได้

30. บุคคลในข้อใดสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ดีที่สุด

- ก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- ข. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- ค. ผู้ว่ากรุงเทพมหานคร
- ง. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)

31. จากข้อความมุงกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การอ่านหนังสือ
- ข. การแก้ปัญหาสังคม
- ค. ความเจริญขจรลาล รอนคอบ
- ง. ประสพการณ์ในการทำงาน

ฝนทั้งเป็นเข็ม

32. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “ ทั่ง ”

- ก. เครื่องบดชนิดหนึ่งทำด้วยหิน
- ข. อาวุธชนิดหนึ่งทำโลหะปลายแหลม
- ค. ซื่อตันไม้ขนาดใหญ่ใช้ในการก่อสร้าง
- ง. แท่งเหล็กสำหรับรองรับค้อนในการตี

33. ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความพากเพียร
- ข. ความอดทน
- ค. ความกล้าหาญ
- ง. ความละอายคอบาป

34. การกระทำของบุคคลในข้อใดที่ตรงกับความหมายของข้อความข้างต้น

- ก. แจ่มหัวข้าวจึงหุงข้าว
- ข. จอชถูกมีคบาดแต่ก็ไม่ร้องไห้
- ค. จิวเห็นเพื่อนเปื้อนโคลนเลยผลักเพื่อนตกน้ำไปเลย
- ง. แจ้วเรียนอยู่ชั้น ม. ๔ แต่พยายามสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จนได้

35. ข้อใดมีคุณธรรม แตกต่าง จากข้อความข้างต้น

- ก. พายเรือทวนน้ำ
- ข. เข็นครกขึ้นเขา
- ค. จมเข็มในมหาสมุทร
- ง. ขี่ช้างจับตั๊กแตน

มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

36. ข้อความข้างต้นจัดอยู่ในประเภทใด

ก. คำขวัญ

ข. คำโฆษณา

ค. สุภาษิต

ง. สำนวนโวหาร

37. การกระทำข้อใดที่ตรงกับข้อความที่กำหนดให้

ก. สมชายจัดงานแต่งงานใหญ่โต ผลสุดท้ายก็เป็นหนี้

ข. อนงค์ นางไม่ช่วยสายสมรทำงานและบ่นว่าสายสมรทำผิด

ค. กล้องคืนสอเอกชัยหาย เขาจึงมีความคิดที่จะเก็บให้เรียนร้อยขึ้น

ง. ระพีเก็บงานที่ครูสั่งให้ทำครั้งแล้วครั้งเล่า จนไม่สามารถทำเสร็จ

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด

มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ก็ไม่คิดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

38. ข้อความข้างต้นจัดเป็นคำประพันธ์ประเภทใด

ก. กลอนสุภาพ

ข. กาพย์ยานี

ค. กลอนนิราศ

ง. โคลงสี่สุภาพ

39. ข้อความข้างต้นผู้กล่าวมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. ตักเตือน

ข. สั่งสอน

ค. แนะนำ

ง. ชักชวน

40. จากข้อความข้างต้นสิ่งที่ลึกที่สุดคือข้อใด

ก. หุบเหว

ข. มหาสมุทร

ค. ทะเล

ง. จิตใจคน

ตารางที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยวิธี SQ4R

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านความสามารถในการอ่าน					
1.1 สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ถูกต้อง					
1.2 สามารถจับใจความสำคัญได้อย่างรวดเร็ว					
1.3 สามารถบอกความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง					
1.4 กระตุ้นให้ใช้ความคิดตลอดเวลา					
1.5 สามารถเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องได้					
1.6 ช่วยเพิ่มพูนทักษะการอ่าน					
2. ด้านบรรยากาศการเรียน					
2.1 เครื่องมือเพราะใช้ความคิดมากเกินไป					
2.2 สนุกสนานไม่น่าเบื่อ					
2.3 ได้เรียนรู้เรื่องน่าสนใจ					
2.4 ทำให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน					
2.5 ทำให้กระตือรือร้นอยากเรียน					
2.6 ฝึกให้กล้าแสดงออก					
2.7 มีอิสระในการคิด					
2.8 เป็นวิธีการสอนที่แปลกใหม่					
3. ด้านครูผู้สอน					
3.1 ให้อิสระในการคิด					
3.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น					
3.3 ใช้คำถามเข้าใจง่าย					

รายการ	ระดับความถี่				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.4 กระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามได้					
3.5 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นประโยชน์					
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน					
4.1 เนื้อหาที่น่าสนใจ					
4.2 เนื้อหาของเรื่องมีความยาวเกินไป					
4.3 เนื้อหาเรื่องทำให้ได้รับความรู้แปลกใหม่					
4.4 มีภาพ ของจริง ของจำลองและอื่นๆ					

ภาคผนวก ก

1. ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
2. ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยวิธี SQ4R
3. แสดงคะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยวิธี SQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
4. แสดงคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองสอนโดยวิธี SQ4R

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบความเข้าใจ
ในการอ่าน

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน									
ข้อที่	PH	PL	p	r	ข้อที่	PH	PL	p	r
1	22	11	0.61	0.41	21	26	12	0.7	0.52
2	17	7	0.44	0.37	22	25	16	0.76	0.33
3	26	10	0.67	0.59	23	18	2	0.37	0.30
4	26	9	0.65	0.63	24	26	14	0.74	0.44
5	23	14	0.69	0.33	25	26	9	0.65	0.31
6	21	11	0.59	0.37	26	23	8	0.58	0.28
7	27	11	0.69	0.56	27	27	11	0.7	0.30
8	26	10	0.67	0.59	28	19	5	0.44	0.26
9	26	12	0.70	0.52	29	20	3	0.43	0.31
10	27	13	0.74	0.52	30	23	7	0.56	0.30
11	19	11	0.56	0.3	31	20	11	0.57	0.33
12	26	13	0.72	0.48	32	22	5	0.5	0.31
13	24	15	0.72	0.33	33	13	4	0.31	0.33
14	24	15	0.72	0.33	34	22	13	0.64	0.33
15	26	14	0.74	0.44	35	19	3	0.41	0.30
16	27	13	0.74	0.52	36	15	5	0.37	0.37
17	25	14	0.72	0.41	37	26	10	0.67	0.30
18	27	14	0.76	0.48	38	18	9	0.5	0.33
19	23	10	0.61	0.48	39	21	12	0.61	0.33
20	21	12	0.61	0.33	40	27	8	0.65	0.35

ค่าความเที่ยง KR-20 = 0.82

จากตารางที่ 7 การแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้
สูตร KR-20 ของคูเลอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540:125)

$$\begin{aligned} \text{สูตร } r_n &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq^2}{S_t} \right] \\ \text{แทนค่า } n &= 40 \\ S_t^2 &= 43.43 \\ Epq &= 8.9 \\ r_n &= \frac{40}{40-1} \left[1 - \frac{8.9}{43.43} \right] \\ r_n &= 0.82 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย KR-20 = 0.82

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 8 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นการเรียนโดยวิธี SQ4R

8.1 ด้านความสามารถในการอ่าน

เลขที่	ด้านความสามารถในการอ่าน					
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6
1	4	3	3	3	4	4
2	5	4	5	5	3	4
3	4	3	3	5	4	3
4	4	4	4	5	4	5
5	4	3	3	4	3	5
6	5	4	4	4	5	4
7	4	4	3	3	3	4
8	4	4	3	3	4	3
9	4	3	3	3	3	4
10	4	3	4	3	3	4
11	4	3	3	4	4	5
12	4	5	4	5	5	5
13	4	4	4	5	5	5
14	4	4	5	5	4	4
15	4	3	4	4	3	3
16	3	3	3	3	3	4
17	4	3	3	4	4	4
18	5	5	4	4	5	5
19	4	3	4	3	5	4
20	3	3	3	4	4	3
21	3	2	2	2	1	2
22	4	5	4	5	4	3
23	4	3	3	4	3	4
24	5	4	4	4	5	4
25	4	4	3	3	3	4
26	4	4	3	3	2	2
27	4	3	3	3	3	4
28	4	3	4	3	3	4
29	4	3	3	4	4	3
30	4	4	4	5	5	5

ค่าความเชื่อมั่นความสามารถในการอ่าน 0.85

จากตารางที่ 8.1 การแทนค่าความเชื่อมั่นด้านความสามารถในการอ่าน

สูตร	α	$= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right\}$	
	α	$=$	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	$=$	จำนวนข้อสอบ 30
	S_i^2	$=$	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ 3.67
	S_i^2	$=$	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ 20.98
แทนค่า	α	$= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{3.67}{20.98} \right\}$	
		$=$	0.85

ความเชื่อมั่นด้านความสามารถในการอ่าน 0.85

8.2 ด้านบรรยากาศการเรียนรู้

ด้านบรรยากาศการเรียนรู้								
เลขที่	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8
1	3	4	4	3	3	4	4	4
2	4	5	4	5	4	5	4	5
3	3	4	5	3	3	5	4	5
4	4	5	5	4	5	5	5	5
5	3	2	4	5	4	5	3	4
6	3	4	4	4	5	3	3	3
7	4	4	4	5	4	4	5	4
8	3	3	4	4	4	4	4	3
9	3	4	5	3	3	4	4	5
10	2	3	3	3	3	4	3	4
11	4	4	4	4	4	4	5	5
12	3	5	5	5	5	5	5	5
13	4	5	5	5	5	5	5	5
14	3	5	5	4	4	5	5	5
15	3	3	4	5	4	3	5	5
16	3	4	4	4	3	4	4	3
17	4	5	5	5	5	5	5	5
18	3	4	5	5	4	3	4	5
19	4	4	5	4	3	4	5	4
20	2	4	5	5	3	4	5	3
21	4	5	5	5	4	4	4	5
22	5	4	3	5	5	4	5	3
23	3	4	4	5	4	5	3	4
24	5	4	4	4	5	5	3	3
25	4	4	4	5	4	4	5	4
26	1	3	2	2	2	3	3	3
27	3	4	5	4	3	4	4	5
28	2	3	3	3	3	2	3	2
29	4	4	4	4	4	4	5	5
30	4	5	5	5	5	5	5	5

ค่าความเชื่อมั่นด้านบรรยากาศ 0.90

จากตารางที่ 8.2 การแทนค่าความเชื่อมั่นด้านบรรยากาศ

สูตร	α	$= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right\}$	
	α	$=$	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	$=$	จำนวนข้อสอบ 30
	S_i^2	$=$	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ 6.96
	S_i^2	$=$	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ 52.85

แทนค่า	α	$= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{6.96}{52.85} \right\}$
		$= 0.90$

ค่าความเชื่อมั่นด้านบรรยากาศ 0.90

8.3 ด้านครูผู้สอน

ด้านครูผู้สอน					
เลขที่	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
1	4	4	5	4	4
2	4	5	4	5	5
3	5	5	4	4	4
4	5	5	4	4	4
5	5	5	4	4	5
6	2	2	1	2	2
7	4	5	4	4	4
8	5	5	4	5	4
9	2	2	1	1	2
10	4	4	4	4	4
11	4	4	5	4	5
12	5	4	5	5	5
13	5	5	4	5	5
14	5	5	5	4	5
15	4	5	5	5	4
16	4	5	4	5	4
17	5	5	4	5	5
18	5	4	4	5	4
19	5	5	4	4	4
20	5	5	5	4	5
21	5	5	4	5	5
22	5	4	4	5	4
23	1	2	2	2	1
24	3	4	3	4	4
25	4	5	3	4	4
26	1	3	2	2	1
27	4	4	4	4	4
28	2	2	2	1	1
29	4	4	4	4	4
30	5	4	5	5	5

ความเชื่อมั่นด้านครูผู้สอน 0.83

จากตารางที่ 8.3 การแทนค่าความเชื่อมั่นด้านครูผู้สอน

สูตร	α	$= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$	
	α	$=$	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	$=$	จำนวนข้อสอบ 30
	S_i^2	$=$	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ 6.86
	S_t^2	$=$	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ 34.22
แทนค่า	α	$= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{6.86}{34.22} \right\}$	
		$=$	0.83

ค่าความเชื่อมั่นด้านครูผู้สอน 0.83

8.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน				
เลขที่	4.1	4.2	4.3	4.4
1	3	3	3	5
2	5	4	4	5
3	5	4	4	4
4	5	3	4	5
5	4	4	4	5
6	5	3	4	5
7	5	3	3	4
8	5	4	4	5
9	5	4	4	5
10	5	5	5	5
11	4	4	4	5
12	4	3	5	5
13	5	4	4	5
14	5	4	4	4
15	4	3	3	4
16	1	2	3	2
17	5	4	4	5
18	3	3	3	5
19	5	3	3	5
20	4	4	4	5
21	5	4	4	4
22	3	3	3	4
23	4	3	4	5
24	5	5	4	5
25	2	3	3	1
26	2	1	2	2
27	5	4	4	5
28	5	5	5	5
29	4	4	4	5
30	4	4	5	5

ค่าความเชื่อมั่นด้านสื่อการเรียนการสอน 0.77

จากตารางที่ 8.4 การแทนค่าความเชื่อมั่นด้านสื่อการเรียนการสอน

สูตร	α	$= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$	
	α	= สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น	
	n	= จำนวนข้อสอบ	30
	S_i^2	= คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ	3.54
	S^2	= คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ	13.76
แทนค่า	α	$= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{3.54}{13.76} \right\}$	
		= 0.77	

ค่าความเชื่อมั่นด้านสื่อการเรียนการสอน 0.77

ตาราง 9 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน โดยวิธีสอนSQ4R

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น	ค่าเฉลี่ย
1. ด้านความสามารถในการอ่าน	0.85	3.48
1.1 สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ถูกต้อง		0.48
1.2 สามารถจับใจความสำคัญได้อย่างรวดเร็ว		0.73
1.3 สามารถบอกความหมายที่แฝงอยู่ใน เนื้อเรื่องได้		0.68
1.4 กระตุ้นให้ใช้ความคิดตลอดเวลา		0.87
1.5 สามารถเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องได้		0.98
1.6 ช่วยเพิ่มพูนทักษะการอ่าน		0.84
2. ด้านบรรยากาศการเรียน	0.90	4.8
2.1 เก่งเครียดเพราะใช้ความคิดมากเกินไป		0.88
2.2 สนุกสนานไม่น่าเบื่อ		0.77
2.3 ได้เรียนรู้เรื่องน่าสนใจ		0.79
2.4 ทำให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน		1.45
2.5 ทำให้กระตือรือร้นอยากเรียน		0.84
2.6 ฝึกให้กล้าแสดงออก		0.79
2.7 มีอิสระในการคิด		0.82
2.8 เป็นวิธีการสอนที่แปลกใหม่		0.93
3. ด้านครูผู้สอน	0.83	5.43
3.1 ให้อิสระในการคิด		1.25
3.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น		1.03
3.3 ใช้คำถามเข้าใจง่าย		1.14
3.4 กระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามได้		1.19
3.5 ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์		1.24
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	0.77	3.19
4.1 เนื้อหาน่าสนใจ		1.1
4.2 เนื้อหาบางเรื่องมีความยาวเกินไป		0.86

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น	ค่าเฉลี่ย
4.3 เนื้อเรื่องทำให้ได้รับความรู้แปลกใหม่		0.71
4.4 มีภาพ ของจริง ของจำลอง และอื่นๆ		1.04

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.76

จากตารางที่ 9 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อวิธีสอน SQ4R ทั้งฉบับ

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร} \quad \alpha &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\} \\
 \alpha &= \text{สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น} \\
 n &= \text{จำนวนข้อสอบ} && 30 \\
 S_i^2 &= \text{คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ} && 74.79 \\
 S^2 &= \text{คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ} && 285.61 \\
 \alpha &= \frac{30}{30-1} \left\{ 1 - \frac{74.79}{285.61} \right\} \\
 &= 0.76
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.76

ตาราง 10 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธี SQ4R และการสอนตามคู่มือครู

เลขที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	23	27	25	28
2	24	29	20	25
3	26	31	26	28
4	18	27	21	26
5	28	34	28	30
6	31	34	29	30
7	28	33	28	33
8	21	25	22	23
9	27	30	27	30
10	27	32	23	29
11	32	38	30	34
12	24	29	27	28
13	32	37	34	34
14	31	34	34	35
15	32	35	29	34
16	30	37	27	30
17	28	31	28	30
18	25	29	25	27
19	29	35	30	31
20	21	28	24	27
21	27	31	25	27
22	23	27	25	29
รวม	587	693	587	648
ค่าเฉลี่ย	26.68	31.50	26.68	29.45
S.D.	3.96	3.69	3.63	3.14

3. การคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน

การหาค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

ตาราง 11 การหาค่าเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
N = 22	N = 22	N = 22	N = 22
$\sum x = 587$	$\sum x = 693$	$\sum x = 587$	$\sum x = 648$
แทนค่า $\bar{x}$ $= \frac{\sum x}{N}$ $= \frac{587}{22}$ $= 26.68$	แทนค่า $\bar{x}$ $= \frac{\sum x}{N}$ $= \frac{693}{22}$ $= 31.50$	แทนค่า $\bar{x}$ $= \frac{\sum x}{N}$ $= \frac{587}{22} =$ $= 26.68$	แทนค่า $\bar{x}$ $= \frac{\sum x}{N}$ $= \frac{648}{22}$ $= 29.45$

ตารางที่ 12 การแสดงค่า SD ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มทดลอง	
ก่อนเรียน	หลังเรียน
$\sum x = 587$	$\sum x = 693$
$\sum x^2 = 15946$	$\sum x^2 = 22115$
$n = 22$	$n = 22$
$\sqrt{\frac{22 * 15946 - (587)^2}{22(22 - 1)}}$	$\sqrt{\frac{22 * 22115 - (693)^2}{22(22 - 1)}}$
SD = 3.96	SD = 3.69

ตาราง 13 การแสดงค่า SD ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนเรียนและหลังเรียน

$$\text{สูตร SD} = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

กลุ่มควบคุม	
ก่อนเรียน	หลังเรียน
$\sum x = 587$	$\sum x = 648$
$\sum x^2 = 15939$	$\sum x^2 = 19294$
$n = 22$	$n = 22$
$\sqrt{\frac{22 * 15939 - (587)^2}{22(22-1)}}$	$\sqrt{\frac{22 * 19294 - (648)^2}{22(22-1)}}$
SD = 3.63	SD = 3.14

การแสดงผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการสอนโดยวิธี SQ4R

ตารางที่ 14 แสดงผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการสอนโดยวิธี SQ4R

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD
1. ด้านความสามารถในการอ่าน	4.00	0.53
1.1 สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ถูกต้อง	4.00	0.53
1.2 สามารถจับใจความสำคัญได้อย่างรวดเร็ว	3.41	0.59
1.3 สามารถบอกความหมายที่แฝงอยู่ใน เนื้อเรื่องได้	3.55	0.67
1.4 กระตุ้นให้ใช้ความคิดตลอดเวลา	4.00	0.82
1.5 สามารถเข้าใจเนื้อหาส่วนรวมของเรื่องได้	3.82	0.80
1.6 ช่วยเพิ่มพูนทักษะการอ่าน	4.27	0.70
2. ด้านบรรยากาศการเรียน	3.41	0.59
2.1 เครื่องมือเพราะใช้ความคิดมากเกินไป	2.73	1.12
2.2 สนุกสนานไม่น่าเบื่อ	4.09	0.81
2.3 ได้เรียนรู้เรื่องน่าสนใจ	4.41	0.67
2.4 ทำให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน	4.32	0.78
2.5 ทำให้กระตือรือร้นอยากเรียน	3.95	0.79
2.6 ฝึกให้กล้าแสดงออก	4.23	0.69
2.7 มีอิสระในการคิด	4.36	0.73
2.8 เป็นวิธีการสอนที่แปลกใหม่	4.32	0.84
3. ด้านครูผู้สอน	3.55	0.67
3.1 ให้อิสระในการคิด	4.59	0.50
3.2 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.64	0.49
3.3 ใช้คำถามเข้าใจง่าย	4.32	0.48
3.4 กระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามได้	4.45	0.51
3.5 ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์	4.41	0.50
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.00	0.82
4.1 เนื้อหาน่าสนใจ	4.45	0.74
4.2 เนื้อหาบางเรื่องมีความยาวเกินไป	2.86	1.13

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าSD
4.3 เนื้อเรื่องทำให้ได้รับความรู้แปลกใหม่	3.73	0.63
4.4 มีภาพ ของจริง ของจำลอง และอื่นๆ	4.73	0.46
รวมทั้งฉบับ	3.82	0.80

ภาคผนวก ง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

วิทยานิพนธ์

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวมาลีรัตน์ กอบวิทยากุล

วันเดือนปีเกิด

3 กุมภาพันธ์ 2505

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

90/1 หมู่ 3 แขวงบางแค เขตบางแค

กรุงเทพมหานคร 10160

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

ครูใหญ่โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค

90/1 หมู่ 3 แขวงบางแค เขตบางแค

กรุงเทพมหานคร 10160

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2524 -2530 เป็นครูระดับอนุบาล

พ.ศ.2531-2535 เป็นครูสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1-3พ.ศ.2536-2545 เป็นครูสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4-6พ.ศ.2546-ปัจจุบัน เป็นครูใหญ่โรงเรียนสาธิตศึกษา
บางแค

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2521

มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตศึกษา บางแค

พ.ศ.2529

ประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.ศ.)

พ.ศ.2531

ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)

พ.ศ.2534

ปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาการประถมศึกษา

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ.2542

การศึกษาวิชาชีพ (เสริมสวยตัดผม)

สถาบันเสริมสวยนานาชาติเกตุวดี-ถนนคีนี